

DÖNEM: II

YASAMA YILI: 1990/1

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

10'uncu Birleşim
28 Haziran 1990, Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	201
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. BİLGİYE SUNULANLAR	
1. Cumhuriyet Meclisi Daimi Komitelerinin Başkan ve Başkan Vekili seçim sonuçlarına ilişkin Tezkere.	203
2. Başkanlık Divanının, Milletvekilleri Devamsızlık Cetvelinin yayımlanmasına ilişkin Kararı (B.D.K.No: 5/1/90)	205 - 214
3. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Günay Caymaz'ın, yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	268
III. ÖZEL GÜNDEM	
- Hükümet Programının Görüşülmesi.	215 - 409

I. GELEN EVRAK

BAŞKANLIK DİVANI KARARLARI

1. Başkanlık Divanının, Milletvekilleri Devamsızlık Cetvelinin Yayınlanmasına ilişkin Kararı (B.D.K.No: 5/1/90)
2. Başkanlık Divanının, Meclis Çalışmalarına katılmayan Milletvekillerinin Devamsızlıklarının Saptanmasına ilişkin Kararı. (B.D.K.No: 6/1/90) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)

TEZKERELER

3. Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere iletilen ve Cumhuriyet Meclisinin Birinci Yasama Döneminde sonuçlandırılmamış olup hükümsüz sayılmayan, 20.7.1974 Öncesinde Mülkiyeti Yabancı Belediyelere Ait Konutların Mülkiyetinin Verilmesi Yasasının incelenmek üzere Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine iletiildiğine ilişkin tezkere (23/27.6.90).
4. Cumhuriyet Meclisinin Birinci Yasama Döneminde sonuçlandırılmamış olup hükümsüz sayılmayan, Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere iade edilen Yasaların, Yasa Tasarılarının ve Sayıştay Raporlarının incelenmek üzere Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine iletilildiğine ilişkin Tezkere (24/27.6.90).

- 202 -

BİRİNCİ OTURUM

Açılış saati: 10.30

BAŞKAN: Hakkı ATUN

KATİP : Muharrem SÖYLEMEZ

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 2'nci Yasama Döneminin, 1'inci Yasama Yılı'nın, 10'uncu Birleşimini açıyorum.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Yeter sayısı vardır efendim.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır sayın milletvekilleri. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1'inci maddede Başkanlığın Genel Kurula iki bilgi itibarı ile sunuşu vardır. Birincisi Cumhuriyet Meclisi Daimi Komitelerinin Başkan ve Başkan Vekili seçim sonuçlarına ilişkin Tezkeredir.

KATİP -

.../203.

- 203 -

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sayı :

Lefkoşa : 25 Haziran 1990

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Daimi Komitelerinin
Başkan ve Başkan Vekili seçim sonuçlarına
--- ilişkin liste ilişikte bilginize sunulmaktadır.

Dr. Vehbi Zeki Serter
Cumhuriyet Meclisi Başkan
Yardımcısı

.../204.

EKONOMİ, MALİYE, BUTCE VE PLAN KOMİTESİ:

- Başkan : Salih Coşar - Ulusal Birlik Partisi
Lefkoşa Milletvekili
(Oyçokluğuyla)
- Başkan Vekili : Aytaç Beşeşler - Ulusal Birlik Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili
(Oyçokluğuyla)

İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİ:

- Başkan : Hüseyin Curcioğlu - Ulusal Birlik Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili
(Oybirliğiyle)
- Başkan Vekili : Ruhsan Tuğyan - Ulusal Birlik Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili
(Oybirliğiyle)

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ:

- Başkan : Zaim Necatigil - Ulusal Birlik Partisi
Lefkoşa Milletvekili
(Oybirliğiyle)
- Başkan Vekili : Hüseyin Şükrü
Serdaroğlu - Ulusal Birlik Partisi
Girne Milletvekili
(Oybirliğiyle)

DİLEKÇE KOMİTESİ:

- Başkan : Mustafa Karpazlı - Ulusal Birlik Partisi Gazi
Mağusa Milletvekili
(Oybirliğiyle)
- Başkan Vekili : Ergün Vehbi - Bağımsız Lefkoşa Milletvekili
(Oybirliğiyle)

BAŞKAN- İkinci sunuş; Başkanlık Divanının Millet-
vekilleri Devamsızlık Cetvelinin Yayınlanmasına ilişkin Kararıdır.

Okuyunuz lütfen.

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sayı: A. D. K. No: 5/1/90

Lefkoşa: 28 Haziran 1990

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Başkanlık Divanının, "Milletvekilleri
Devamsızlık Cetvelinin yayımlanmasına ilişkin
Kararı" ilâşikte bilginize sunulmaktadır.

Hakkı Atun

Cumhuriyet Meclisi Başkanı

Tarih: 28 Haziran 1990

B.D.K.No:5/1/90
MİLLETVEKİLLERİ DEVAMSIZLIK
CETVELİNİN YAYINLANMASINA
İLİŞKİN KARAR

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, ilgili milletvekillerince yapılan itirazları da gözönünde bulundurarak, 19 Haziran 1990 tarihinde düzenlenen ve devamsız milletvekilleri ile ilgili oldukları siyasi partilere ilgili kısımları gönderilen, 18 Mayıs 1990 - 18 Haziran 1990 tarihleri arasındaki devreyi kapsayan bir aylık süre içinde milletvekillerinin Meclis Çalışmalarına katılmadıkları birleşim ve oturumları gösteren Devamsızlık Cetvelinin, Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 143.üncü maddesi gereğince yayımlanmasına Karar verir.

Tarih: 28 Haziran 1990

B.D.K.No:6/1/90
MECLİS ÇALIŞMALARINA KATILMAYAN MİLLET-
VEKİLLERİNİN DEVAMSIZLIKLARININ SAPTANMASINA
İLİŞKİN KARAR

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, 6 Mayıs 1990 Milletvekili Genel Seçimlerinde seçimi kazanan, ancak 18 Mayıs 1990 tarihinde yapılan andiçme törenine katılıp göreve başlamayan ve andiçilen tarihle başlayan Meclis çalışmalarına bir ay süreyle kesintisiz ve izinsiz ve özürsüz olarak katılmadıkları, İçtüzüğü'nün 143'üncü maddesi uyarınca düzenlenen ve yayımlanmasına Karar verilen Devamsızlık Cetvellerinde somutlanan aşağıda ad ve soyadları yazılı milletvekillerinin, andiçerek göreve başlamayıp Meclis çalışmalarına geçerli bir özürü ve/veya izni olmaksızın kesintisiz olarak bir ay süreyle katılmadıklarını ve bu nedenle devamsız olduklarını Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 139'uncu maddesi uyarınca saptan,

Mustafa AKINCI
Mehmet ALTINAY
Hüseyin ANGOLEMLİ
Mehmet CİVA
Fadıl ÇAGDA
İbrahim KORELİ
Feridun ONSAV
Özker ÖZGÜR
Ziya RIZKI
Hasan SARICA
Naci T. USAR
Salih USAR

Sayın Halkın Adına Başkan *[Signature]*
Sayın Vekil 2. Sektör Başkanı *[Signature]*
Sayın Emin Üye İçişleri Bakanı *[Signature]*
Sayın Muharrem Başbakan *[Signature]*

28 Haziran 1990

Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanlığı.

İlişikte öngörülen Başkan Divanı kararını,
ve bu karara dayanak teşkil eden belge ve dosyaları
İçtüzüğün 139. maddesi uyarınca Hukuk ve Siyasi
İşler Komitesine gönderir, gereğini saygılarımla
arz ederim.

Hakkı Atun

Cumhuriyet Meclisi Başkanı

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Magusa) (Yerinden)- Sayın Başkan;
usul hakkında söz istiyorum bu konuda...

BAŞKAN- Bilginize sunulur sayın milletvekilleri.

Usul hakkında söz istiyordunuz Sayın Adaoğlu. Hangi usul hakkında?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bu devamsızlık çizelgesi hakkında...

BAŞKAN- E, kendi kendine izahlıdır efendim şey...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla)- Müsaade ediniz birşey söyleyeceğim efendim...

BAŞKAN- Buyurun.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan; Resmi Gazetede mi yayınlanacak?

BAŞKAN- Hayır.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Yayınlanacak dediler nerede yayınlanacak?..

BAŞKAN- Size.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; Başkanlık Divanının almış olduğu ilgi karar ben şahsen milletvekilliğini full-time bir meslek olarak kabul ediyorum şahsen. Onun için bu konuya karşı değilim. Yalnız ortada bir husus vardır. Bunun aydınlatılması lâzım. Bir ayda üç kez özürsüz Meclis Birleşimlerine, yahut oturumlarına katılmayan...

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Üst üste üç kere...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Üst üste.Burada her şeyden önce Başkanlık Divanı "özür" sözcüğünün kapsamını açması lâzım. Nedir burada "özür" sözcüğü? Yani "özür" sözcüğüne hangi olgular girmektedir? "Özür" sözcüğü kapsamına giren davranışlar, olgular ve bunların belgelenmesi konusundaki durum ve tutumlardaki objektif kriterlerin belirlenmesi lâzımdır.Bu çok önemli bir husustur.

2. Meclis birleşimlerinin zamanında tabii açılması yine çok önemli bir husus. Örneğin ben burada savunma yapmıyorum, üç dakikalık bir Meclis birleşimine dördüncü dakika geldim, yani onu üç geçe değil, onu dört geçe hemen oturum kapatıldı ve devamsız olarak ortaya çıktık.

Bir üçüncü husus; demokrasi bir açıklık rejimidir. Muhakkak katılıyorum, yürekten katılıyorum. Bir açıklık rejimidir, bir çok seslilik rejimidir. Toplumu ve halkı temsil eden milletvekillerinin topluma her an hesap vermek gereğine yürekten katılıyorum. Halka karşı sorumludurlar. Niçin ve neden seçildiğimiz bilinci içerisinde olmamız gereği vardır. Ama bu hususun böyle tabiri maruz görünüz, Sayın Ergün Vehbi'nin de deyişiyle öğrenci devamsızlıkları dahi bu şekilde genele teşhir edilmez. Bu şahsı ilgilendiren bir husustur, veyahut ilgili parti başkanını, veya parti Meclis Grubunun ilgili birimini ilgilendiren bir husustur. Bu nedenle ilgili milletvekilinin üst üste bir ay içerisinde üç kez özürsüz olarak Meclise devamsızlığı olması halinde o şahsa yönelik bir duyuru haline getirilmesi lâzımdır ve dağıtımını da anlatabildim mi, ilgili partinin yetkili kuruluna, yahut kuruldan yetkili makamına gönderilir.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Evlere de yazıldı. Evlere de gönderiyorlar...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Burada şahsa gönderilmiştir. Bunlar daha önce bizim bilgimize gelmiştir.

Bunun arkasından tekrar böyle genele teşmil etmek herhalde dinamik ve etkin Meclis çalışmalarımızın bir başlangıcıdır, öyle yorumluyorum ben, gereği yok gibime geliyor. Bahsettiğim iki şahsa ve yetkili ilgili partinin kuruluna veya makamına göndermekle bu olay değerlendirilmiş olur ve yine tekrar altını çiziyorum, Başkanlık Divanı özür, özür sözcüğünün kapsamına hangi olguların girdiğini açık seçik ortaya koymak durumundadır. Bu hastalık mıdır, bu bir örneğin seyahat halinde olan milletvekilinin Meclis yoklama saatinde herhangi bir trafik engeliyle geç gelişini içermekte midir vesaire vesaire buna benzer durumlar.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Anayasa Mahkemesi tefsir edecek bunu, Başkanlık Divanı, mümkün mü?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Anayasa Mahkemesi, Başkanlık Divanı değerlendirmesi lazım, özür kapsamının hususu.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Anayasadaki maddedir bu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bir dördüncü nokta, bir ayda üç kez devamsızlık, üstüste devamsızlığı tamamlayan milletvekili arkadaşların sürekli yine o aynı listede ortaya konulmasındaki amaç nedir? Onu da anlamak mümkün değildir.

Yani bazı arkadaşlar var ki konulan 18 Haziran tarihinde bir aylık devamsızlık sürelerini doldurmuşlardır ama görüyorum ki, özürsüz olarak üç kez görüyorum ki aynı arkadaşların isimleri özürsüz olarak aynı çizelge içerisinde vurgulanmaktadır. Buradaki tutum nedir? Bunun da aydınlığa kavuşması lâzımdır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu galiba içtüzüğü hiç okumadınız.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Öyle anlaşılıyor.

BAŞKAN - Öyle anlaşılıyor. Sizi Tüzük Komitesi kurulursa oraya aday önereceğim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Lütfen Sayın Başkan. Bir şeyi bilmemek başkadır, lütfen kişiliğe yönelik davranışta bulunmayınız.

BAŞKAN - Spesifik olarak bir konuyu bu Meclisin Genel Kuruluna ilk kez getiriyoruz. Spesifik bir olay üzerinde bu sunuşun yapıldığının farkında değil misiniz? Ve okuyorum size maddeyi.

"142. (1) Genel Kurul ve komite toplantılarında yoklama yapılır. Sonradan katılanlar isimlerini Başkanlığa kaydettirirler. Toplantılara özürsüz veya izinsiz olarak katılmayan milletvekili, o birleşim veya toplantıda yok sayılır."

Özürsüz ve izinsiz...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İtirazımız yok bizim.

BAŞKAN - Biz, ondan sonra bu özür ve izin nedir, bir fırsat daha veriyoruz sayın milletvekiline bu spesifik konuda da ve bu konuda aleni olarak bu cetvel dağıtılmıştır, bilgiye getirilmiştir, halâ söyleyeceğiniz bir şey var mıdır mazaret midir, hastalık mıdır buyurduğunuz gibi. Elbette herhangi bir şey olabilir. Özür ve izin lâfı teknik bir kelimedir. İçtüzük kuralları açısından veya içtüzük ifadeleri açısından.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yuvarlak bir sözcüktür Başkan.

BAŞKAN - Dolayısıyla bu, burada herhangi birini hesaba çekmek de değildir. İçtüzüğün emrettiği ve çok spesifik bir olayı bu Genel Kurulun bilâhare bilgisine getireceğimiz için bu işlem yapılmıştır. Daha önce böyle bir işlem yapılmış mıdır? Ama her hal ve kârda elbette millete karşı sorumluluğumuz olduğunu bilerek bir aydan fazla yurt dışına gitmek sözkonusu olduğunda bu Genel Kuruldan izin aldığınızı unutuyormusunuz? Bunlar milletvekilliğinin görevlerini yerine getirmesiyle ilgili, uyması gereken koşullardır. Bu içtüzüğü hep beraber yaptık, hep beraber bu Genel Kurul onayladı. Yani burada bir fazlalık mı var? Bir acaiplik mi var? Gene Başkanlığın dinamizmi her zaman vardır. Aksini iddia eden mi var? Ben öyle bir iddia varsaydı bugüne kadar böyle bir şey duymadım. Her türlü görüşe ve eleştiriye açık olduğumu en iyi bilenlerdensiniz. Dolayısıyla burada bir şey mi var ki bu konuyu usul hakkında tartışmaya açtınız, anlamadım.

Biz, tekrar ediyorum. Bir önemli devamsızlık sözkonusudur. Çok önemli bir iddia sözkonusudur. Bunu Genel Kurulun bilgisine getirmek istedik. Başka yapılan birşey yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Peki, bilgisizliğimiz nereden kaynaklanır Sayın Başkan?

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Onu da anlatır mısınız? Kusura bakma, çok büyük iltifatta bulundunuz.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Burası tartışma yeri değildir. Onu gel, odamda tartışalım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Burası tartışma yeridir Sayın Başkan kusura bakmayınız.

BAŞKAN- Böyle karşılıklı konuşmaya gerek yoktur efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Söz istiyorum. Sataşma vardır, kusura bakmayınız.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; gündemin Birinci Maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi, Özel Gündemde yer alan Hükümet Programı üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

III. ÖZEL GÜNDEM

Söz almak isteyen? Sayın Ergün Vehbi, Sayın İsmet Kotak, Sayın Ahmet Kâşif. Buyurun Sayın Vehbi.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ve en son da ben Sayın Başkan.

BAŞKAN- Ve Sayın Kenan Akın.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, yeni dönemin çiçeği burnunda Hükümetinin Programını mümkün olduğunca eleştirmeye çalışacağız. Mümkün olduğunca diyorum. Çünkü, Sayın Başbakanın Hükümet Programı olarak buradan sunduğu belge, bize göre son derece yetersizdir. O belgeye alınmış olan iddialar, savlar hiçbir veriyle desteklenmemiş bulunmaktadır. Yapacağız, edeceğiz, geliştireceğiz, sorunları çözeceğiz, tarımda hayvancılığın problemlerine eğileceğiz, sağlık problemlerini halledeceğiz ve devam eder. Fakat, bunların hangi yöntemlerle, nasıl çözümleneceğine ilişkin hiçbir işaret, belirti yok. Daha doğrusu, Sayın Başbakanın okuduğu Hükümet Programı, geçmişte bu Mecliste diğer hükümetlerinin başkanı olarak okuduğu programların bir tekrarı şeklindedir. Orada bulunan konular, bir kısmı birazcık genişletilerek, bir kısmı da birazcık daraltılarak bu programa alınmıştır ve alelacele bu kürsüden Hükümet Programı olarak takdim edilmiştir. Bu nedenle ben, eleştirilerimde Sayın Başbakanın okuduğu belgeye sadık kalmayacağım. Orada, pek tabii ki birtakım iddialara burada yanıt vermeye çalışacağım ama, asıl genel politikalar üzerinde, bunca yıldır söylediğimiz konular üzerinde yapılmayan hususlar üzerinde, bundan böyle de nelerin yapılması lâzım geldiğinin gerçekten üstünde durmaya çalışacağım. Ancak, esas konulara geçmeden önce, yeni döneme başlarken, çok kısa da olsa, geçtiğimiz beş yıllık dönemin bir muhasebesini bu kürsüden yapmakta yarar vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni bir dönemin başındayız. Yola devam etmeden önce, gerçekten geriye baktığımız zaman ne görüyoruz? Bu ülkede, demokrasi adına bitirdiğimiz geçmiş beş yılda demokrasi ne yazık ki sürekli olarak patlatılmıştır. Hiçbir zaman uygar ülkelerde anlamını bularak uygulanan demokratik kurallar, teamüller, bu geçtiğimiz beş yılda, bu memlekette uygulanmamıştır. En belirgin örneği, iktidar muhalefet arasında gelişen diyalog kopukluğudur. Bu diyalog kopukluğunda, iktidarla muhalefet arasında geçmişte beş yılda yaşadığımız diyalog kopukluğunda pek tabii ki kendimizi yüzde yüz arındırmıyoruz. Muhalefetin de belli bir payı vardır.

Ancak insafla kabul etmek gerekir ki baskın unsur olarak bu konuda en büyük ihmal hükümetten, hükümetin bakanlarından ve hükümetin başkanından gelmiştir. Beş yıl boyunca bu Meclis içinde, bu parlamento çatısı altında ne komitelerde, ne de Genel Kurulda iktidar ve muhalefet arasında olması lazım gelen diyalog, işbirliği olmamıştır. Hep bunun eksikliğini hissederek geçtiğimiz seçim öncesi döneme geldik. Ben dokuz yıllık bir parlamenterim. 1981-1985 arası dönemde de yine iktidar muhalefet arasında zaman zaman tırmanan gerginlik olmaktaydı. Yine bazı hususlarda diyalog kopukluğu da vardı. Ancak 1981-1985 döneminde yine de kabul etmek, vurgulamak ve zabitlere geçirtmek gerekir ki zaman zaman da olsa iktidar, muhalefet arasında çoğu konularda işbirliği yapılabilmisti. Hatta o dönemde Meclis komisyonlarında en önemli yasaların, iktidar ve muhalefet milletvekilleri olarak tartışılarak uzlaşmaya varıldığını da bilen kişilerdenim. Bu Genel Kurula en önemli konularda oybirliğiyle yasa tasarıları geçtiğimiz, önceki dönemde sunulabiliyordu. Buna bir örnek getireyim. Bir Vergi Yasası 1982 yılında tadilat yapılarak, komisyonda tadilat yapılarak Genel Kurula sunulmuştu. Çok önemli unsurlar içermekteydi ve gerçekten o Yasa oluştuktan, geçtikten, yasalaştıktan sonra bu ülkenin yerel gelirleri bir yıl içinde önemli miktarda artmış, misliyle katlanmış, iki misline çıkabilmişti. Yetersiz olmasına rağmen o yasa bu Meclisten iktidar ve muhalefetin işbirliğiyle geçirilebilmişti. Ama 85 ve...

TAŞKENT ATASATAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kimdi ya Komisyon Başkanı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 85... Hep nalıncı keseri gibi Sayın Atasayan da kendine yondaya çalışıyor ama biz mimarı olarak o dönemin Maliye Bakanını biliyoruz. Sayın Coşar'ın katkılarını da burada gerçekten o yasama döneminde takdirle anmak lazım, fakat Meclis Komisyonunun Başkanı da Sayın Atasayan'ın da katkıları vardı.

Şunu insafla söyleyelim, o dönemde yapabildiğimizi 85-90 arasında kesinlikle yapamadık. Hiçbir komisyonda, hiçbir zaman muhalefetin Meclise sunduğu hiçbir öneri ele alınmadı arkadaşlar. Reddedilmek maksadıyla bile ele alınmadı. Yani en azından muhalefetin önerdiği bir Yasa Tasarısı, bir Yasa, bir değişiklik hiç olmazsa reddedilmek veya iktidarın kendi felsefesine uygun biçimde değiştirilmek için ele alınabilirdi. Bu bir teammüldür, bu bir gelenektir.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) -- Maliye Bakanı
kimdi o zaman?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başbakan, sadece maliye bakanları sorumlu değil. Ben sadece maliye bakanlarını sorumlu tutmuyorum. Topyekün...

DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Komisyon Başkanı olarak arkadaşını onöre ettin de.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Topyekün hükümet burada, hükümetten öteye topyekün Ulusal Birlik Partisinin 1985-90 dönemindeki zihniyeti bu hususta etkin olmuştur. Hiçbir komitede hiçbir zaman muhalefete gereken ilgi gösterilmemiştir. Dolgu maddesi olarak kabul edilmişti muhalefet. Nisap temin edebilmek için bazı zamanlar muhalefete müracaat edilmiştir. Yardımcı olduğumuz zamanlarda da yine Ulusal Birlik Partisinin temsilcileri bildiğini okumuştur.

Komisyonlarda çalışmalar bu tarz yürüdü de, Genel Kurulda farklı mıydı? Kesinlikle hayır. Yine, Genel Kurul safhasında da eski dönemlerde öneriler verilmesi, değişiklikler istenmesi, konuların tartışılması da muhalefetin de hiç olmazsa haklı olduğu hususlarda dikkate alınması sözkonusuyken, 1985-1990 arasında bunu yaşayamadık. İşte, bu diyalog kopukluğu, beş yıl boyunca süren diyalog kopukluğu, geçtiğimiz Ocak ayında bizi getirdi, fevkalâde olumsuz bir Seçim Yasasında yapılan değişiklikle felç haline ulaştırdı ve iktidar muhalefet arasındaki diyalog o dönemde iyice koptu. Bunun sorumlusu, kesinlikle Sayın Eroğlu Hükümetidir. Geçtiğimiz Sayın Eroğlu Hükümetidir. Yapmak istediğiyle, Anayasamızın bu memlekette uygulamasını istediği rejim arasında dağlar kadar fark vardır. İtiraz ettik, konuştuk belgeler getirdik. Bu Seçim Yasasında, bu olumsuz değişiklikleri seçime beş kala yapmayın dedik. Uzlaşma yolları aradık. Ne mümkün. Ne oldu peki? Belki Ulusal Birlik Partisi bir seçimi kazandı. Ama, ülkemiz de cepheleşmeye doğru hızla itildi ve bunun sonuçlarını da geçtiğimiz seçimde acı acı hissettik, gördük. Hiç de demokratik bir plâtfom, hiç de demokrasinin hakim olduğu, Parlamenter sistemin hakim olduğu bir memlekette olması lâzım gelenleri değil, diktatöryal, ben benim deyen, çoğunluğun azınlığa sultasını egemen kılmaya çalışan bir zihniyetin getirdiklerini, bu memlekete dayattıklarını yaşadık. Bunlar, fevkalâde olumsuz notlardır. Bu Seçim Yasasında zamansız, usulsüz, tüm yöntemlerin, kuralların çiğnenerek yapıldığı değişiklikler, bugün halâ ülkemizi bir siyasal bunalım içinde tutmaktadır ve yine insafla söylemek lâzım ki, iktidar ve bugün muhalefeti oluşturan bir kanat, konuştukları zaman, Rumlarla bile diyalogda uzlaşma tavsiye ederken, pazarlıklarda,

al-ver süreçleri başlatarak bir sonuca ulaşma nasihatleri yaparken, kendi ülkemizde birbirleriyle, kendi insanımız anlaşmamaktadır ve bunalımlar da zirveye tırmanmaktadır. Şimdi, geçtiğimiz dönem böyleyken, 1990 sonrası ne gibi olguları yaşayacağız? Bu konularda yaklaşımlarımız ne olacaktır? Şimdiden kararımızı vermek ve bu doğrultuda yürümek mecburiyetindeyiz. Kuru lâflarla, anlamsız cümlelerle muhalefette iktidarın işbirliğinden, diyalogundan bahsetmek yeterli değildir. Eylemle, icraatla bunu göstermek, kanıtlamak lâzımdır ve eğer bu dönemde de Sayın Eroğlu Hükümeti, arkasında bu Meclisin fevkalâde büyük bir çoğunluğunu, Anayasayı bile değiştirebilecek bir büyük çoğunluğunu hisseder de, yine ben benim diye yürümek isterse, bu ülke siyasal bunalımdan hiçbir zaman çıkamayacaktır. Hatta açıkça söyleyeyim ki olaylar daha da tırmanacaktır. Bu ülkede, bu ülkenin insanını eğer düşünüyorsak, bu ülkede, bu ülkenin insanını refaha ulaştırmayı amaçlıyorsak, özgür düşüncenin hakim olduğu tüm konuların kısıtlanmasız tartışılabildiği, isteyen istediğini tehditsiz, saldırısız, evine bomba atılma tehdidi almadan söyleyebileceği bir düzeni kurmak mecburiyetindeyiz. Demokrasi, bir fazilet rejimidir. İsteyen, istediğini söyleyecektir. Halkta eğer makes bulursa söyledikleri, eğer halktan destek alırsa da, o söylediklerini uygulayacaktır.

Demokrasinin birinci prensibi budur. Demokrasi özgürlükler içinde her konuyu enine boyuna tahditsiz tartışarak senteze ulaşabilme rejimidir. Biz bugün, yurttaşlarımızın bir kısmını hain, bir kısmını döneke, bir kısmını satılmış ilân edersek ve bu ülkede gerçekten özgür düşünceyi birtakım kalıplara sokmaya çalışırsak, ille ki herkesi bizim düşündüğümüz gibi düşünmesini ister, o doğrultuda konuşmalarını beklersek bu ülkenin geleceği karanlıktır. Bu ülkede kalkınma da olmaz. Bu ülkede demokrasi de olmaz. Bu ülkede kökleşme de olmaz. Bunu böyle kabul edip en azından bundan sonra atacağımız adımları bu düşünceye uygun olarak belirlemek mecburiyetindeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz beş yılın en olumsuz konularından birisi de yolsuzluk, rüşvet, partizanlık olaylarıdır. Geçtiğimiz beş yıllık dönemde yolsuzluk, partizanlık, adam kayırma, kamu görevlilerini devlete mensup şahıslar olarak değil de, partiye mensup kişiler olarak görüp parti çıkarları doğrultusunda kullanma konuları ne Meclis kürsülerinden ne basından ne de kamuoyunun kendi arasında yaptığı tartışmalardan eksik olmadı. Bu konu devleti tahrip etmeye başlamış olan, içten içe kemiren, çökerten bir konudur. Yolsuzlukların bini bin para. Beş yıl boyunca konuştuk. Büyük bir kısma dedikodu dendi, geçildi. Oysa muhalefet olarak aldığımız verileri belki bir polis inceliğiyle, belki bir savcı inceliğiyle, belki bir mahkemede yargıç düşüncesiyle kanıtlayamıyorduk ama enine boyuna araştırarak bu kürsülere getiriyorduk, ya da basına yansıtıyorduk. Hiç olmazsa dedikodu niteliğinin dışına taşmış olan, isimlendirilmiş yolsuzlukların üzerine biz hükümetin dipdiri, insafsızca gitmesini çok bekledik, istedik. Ama ne yazık ki olmadı. Yalnızca muhalefetin yolsuzluklar konusunda getirdiklerine mi ilgisiz kalındı? Hayır. Bu ülkede bir Sayıştay vardır. Bu Sayıştay devletin mali denetim organıdır. Yasası yetersizdir, yaptırım yetkileri yoktur. Ama hiç olmazsa o noktaya kadar gerekli örgütü hazırlanmıştır, üyeleri vardır, başkanı vardır, denetçileri vardır, görevlileri vardır ve devleti korumak amacıyla yönelik olarak mali denetimlerini yapmaktadır, raporlar hazırlamaktadır ve geçen dönem beş yıl boyunca Sayıştayla didişildi, Sayıştayın yaptıklarını devletin bir raporu olarak ele alıp da yürütme, sonuçlandırma yerine ne yazık ki iktidar Sayıştayla didişmek, Sayıştayla çekişme yollarını yeğledi. Hatta öyle bir noktaya gelindi ki bu beş yıl geçtiğimiz dönemde

Bunları yaşadık biz bu ülkede ve bunların tartışmalarını bu Meclis Kürsüsünden bütçe dönemlerinde yaptık. Yazıktır dedik. Sayıştay, özerk, bağımsız bir kurumdur. Yasası da öyledir. Gerçekten de öyle olması lâzım gelir. Meclise karşı sorumlu bir organdır. Hükümete karşı sorumlu değildir. Başkanı, Meclis tarafından atanır. Üyeleri, iki tane üyesi, Meclis tarafından atanır. Özerktir. Raporunu hazırlar, Meclise karşı sorumludur. ama, gelin, görün ki, bazı raporlarında, bazı değil, hemen hemen tüm raporlarında hükümetin icraatlarını, hükümetin kimi müdürlerinin, müsteşarlarının icraatlarını, hükümetin kimi memurlarının icraatlarını, hatta devleti çalanların somut faaliyetlerini raporlarına aldığı için, iktidar tarafından, hükümet tarafından bir türlü kabul görmemiştir ve Meclise gönderdiği raporların büyük bir kısmı raflarda tozlanmaya terkedilmiştir. Oysa, böyle mi yapılması gerekirdi? En küçük iddiada dahi, eğer, bu ülkede takibat açılmazsa, devlet olarak onu yapanların peşinden gitmezse ve yapanın yanına kalacak bir düzenin bu memlekette kökleşemeyeceğini kimi insanlara anlatmazsak, bu ülkede fazilet, bu ülkede dürüstlük daha da yok olacaktır, kaybolacaktır. Rüşvet, yolsuzluk, suistimal da daha fazla gelişecek, kökleşecek ve kurumlaşacaktır. Bırakın Sayıştay'ın raporlarını, Meclise gelen kısmıyla, basına yansıyan kısmıyla ele alınmadığını. Bazılarını Meclis olarak, Araştırma Komisyonu kurduk ve burda biz araştırdık ve sonradan Sayıştay'ın bulgularının, en azından belli konularda Meclisin Komiteler kurarak denetlediği konularda, doğru olduğunu saptadık. Bir örnek vereceğim. Yemin töreni için kürsüye çıkarken, Sayın Kenan Akın bana lâf attı ve dedi ki BRT konusunu mu gündeme getireceksin? Gülüştük.

Gerçekten, geçen dönem bu kürsüye çok kez Bayrak Radyo Televizyon Kurumunda olanları ve Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun konumunu gündeme getirmiş bir kişiyim. O nedenle takılmak istedi. Ama, bakın, daha ilk kürsüye geldiğim, çıktığım, konuşma yapmaya başladığım gün de, yine Bayrak Radyo Televizyon Kurumu konusu önümdedir, gündemdedir. Beş yıl konuştum, anlattım. Ben söyledim, arkadaşlarım söyledi, diğer muhalefet partileri dile getirdi, basın yazdı. Ama, biz, Bayrak Radyo Televizyon Kurumunu ne yazık ki operasyon masasına yatıramadık, gerekli tedbirleri alamadık. Niye bu konu üzerinde ısrarla duruyorum? Çünkü, Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun o döneme göre çok büyük milyarlık bazı ihalelerinin yolsuzlukları Sayıştayca saptanmış, kamuoyuna yansıtılmıştı. Ama, hükümet bir türlü olayın üstüne gitmiyordu. Hatta, bu ülkenin Savcılığı, bu ülkenin mali denetim organı Sayıştay'ı da basın önünde karşı karşıya getirilmişti. Öyleyse ne yapılmalıydı? Meclis, konuyu ele almalıydı. Gündeme getirdik ve gerçekten bir komisyon kurduk. Meclis komisyonu oturdu, haftalarca, aylarca belgeleri inceledi, yetkilileri çağırdı, ifadelerine başvurdu ve bütün belgeleri, ifadeleri, iddiaları derleyip, toparlayarak bir sonuca ulaştı ve bir rapor hazırladı. Ben de o komisyonun bir üyesiydim. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu için Meclis Komisyonunda hazırlanan rapor, komisyondan oybirliğiyle geçti.

Değerli arkadaşlarım; yani o komisyona katılan, o dönemin Ulusal Birlik Partisine mensup milletvekilleri de o raporun içeriğine muhalefette birlikte olumlu oy verdi ve bu raporu getirdik, bu kürsülerden okuduk.

O Raporda Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun üst kademe yöneticilerinin görevlerini kötüye kullandıkları açık ve net bir biçimde yazılıydı. Görevi bazı ihalelerde, bazı olaylarda kesinlikle kötüye kullanan yöneticiler hakkında acil tedbir almak gerekmez miydi? Müdüründen tutun da, itham edilen kim varsa. Yönetim Kurulu dahil, hepsi o Rapora rağmen, Meclis Genel Kurulunda oybirliği ile onaylanmış Rapora rağmen uzun süre görevde kaldılar. Hiçbirisine dokunulmadı. Hâlâ daha o Meclis Raporlarının gerekleri yerine getirilmiş değildir. Bir günah tekkesi bulundu. O da muhalefette açık oturum yapma gafletine düşen Genel Müdürü oldu. Açık oturuma muhalefeti davet ettiği için derhal hükümet tarafından görevden alındı ve kılıf hazırlandı bir yıl sonra, kılıf hazırlandı, işte Raporda itham ediliyorsunuz dendi. Oysa asıl sebebi; o Meclis Raporu değildi. Çünkü eğer o Meclis raporuysaydı Meclis Raporunda itham edilen yalnızca bir genel müdür değildi. Onunla birlikte örneğin Yönetim Kurulu üyelerinden kimisi itham altındaydı ama halâ onlar Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Yönetim Kurulunda görev yapmakta, icrai faaliyet eylemektedir. Usulsüzlüklerin, yolsuzlukların üstüne eğer bu biçimde gidilmezse, pek tabii ki dedikodunun da önü alınmaz, pek tabii ki ithamların da önü alınmaz, pek tabii ki halk arasında bunların konuşması da normal bir olay olur ve muhalefet de bunları her gün gündeme getirir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben Bayrak Radyo Televizyon Kurumu ile ilgili Rapora çok spesifik bir konu olduğu için değindim. Ancak yolsuzluklar, görevi kötüye kullanmalar, rüşvet iddiaları bunlarla sınırlı değildi ki.

Bir iskân olayında senelerce bu devletin bazı müdürlerinin, bazı memurlarının isimleri söylendi durdu. Her yerde söylendi durdu. Kahvelerde söylendi durdu, Sarayönünde söylendi durdu, dedikodu dendi. Milletvekilleri araştırma yaptı ve birçok somut konuyu da, iskânda dönenler konusunda bu kürsüden belgelere dayanan bilgiler verdi. Ama ne dedikodulara, ne gazetelerde yazılanlara, ne de bu kürsüden söylenenlere o dönemde Hükümet, açıkça kabul etmek mecburiyetindedir, gerçekçi bir biçimde olayların üstüne gitmedi. Ne oldu? İskân Bakanı değişirken, yeni gelecek olan İskân Bakanı bazı müdürlerin görevden alınmasını koşul olarak öne sürdü ve emekliye ayrılma bir yana, ikramiye alıp, yüksek bir maaşla emekliye ayrılma bir yana doğrudan doğruya yargıya sevk edilmesi gereken kimi ilgililer emekli edildi, köşklere, villâlarda dolçevita yaşamlarını sürdürüyorlar.

Yolsuzlukların üstüne böyle gidilmez. Bakanla Başbakan arasında yazışmalar yapıldı ve basına yansıyor. Mektuplar basına yazıldı. İskân Bakanı ile Sayın Başbakan arasındaki mektuplar açık açık basına yansıyor. Ne diyordu o mektuplarda? İskân Bakanı, Sayın Başbakana bir olayı şikâyet ediyordu . Bu ülkede torpilli bazı kişiler üzülerek söylemek mecburiyetindeyim ki, bu torpilli bazı kişilerin arasında Ulusal Birlik Partisinin bazı milletvekillerinin de adları sürekli geçiyordu.

Vekaletname yolu ile , arzuhalci gibi iskan sorunu çözdükleri belgelenmiştir. Tam altı aydır sorduğum soruya yanıt alamadım ve kadük oldu. Şimdi listelere bakın. Sordum. Sayın Başbakanla sayın İskan Bakanı arasında geçen mektuplaşmadan da anlaşılacağı gibi ortada komisyon olarak , vekaletname olarak ve o vekaletnamenin getirdiği sonuçtan da komisyon olarak içerden iskan sorunu halleden birtakım kişiler var. Kimdir bu kişiler? Niye gizliyorsunuz halktan? Halkımız bunu bilmek mecburiyetindedir. Dedikodu olacak, isimler çıkacak...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Başbakanın cevabını da herhalde okudunuz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Gelmedi Sayın Başbakan, benim sorum kadük oldu.

DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - İskan Bakanı ile Başbakan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet Başbakanın cevabını ben okudum. Zaten ben... benim amacım kesinlikle tenzih ederim Başbakanı itham veya bakanları itham değildir. Ben olayların neden çözümlenmediğini gündeme getirmeye çalışıyorum. Ve diyorum ki geçmişte bu olaylar varsa bunları yapanlar kadar gizleyenler üzerine gitmeyenler de sorumludur. Toprak Ürünleri Kurumunda yolsuzluklar yine listelere döküldü ve Sayıştay tarafından kapsamlı bir rapor halinde bize gönderilmişti. Komisyon kurduk, komisyon olayı sonuçlandırmadı bile. Büyük usulsüzlüklerin olduğu açıkca yazılıydı. Gemi tutulmasında usulsüzlükler, patates sevkiyatında usulsüzlükler, sonuçların takibinde usulsüzlükler o raporda hepsi vardı. Meclis komisyonu da işin sonuna kadar olayı getirmişti. Ama bir baktık tahkibat devam edecekti. Milletvekillerinden öteye yargı devreye sokulacağına yine görevli müdürlerin başka bir makama alınması ve böylece aklanması yolu tercih edildi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu, eğer bu dönemde de böyle devam edecekse o KKTC'ye sahip çıkacağız, devletimizi güçlendireceğiz, devletimize saygınlık kazandıracacağız. Dünyaya da beğenseler, beğenmeseler, isteseler, istemeseler siyasal olarak moral verseler vermeseler tanıtacağız demek, bu iddialarda bulunmak havada kalır. Çünkü öncelikle eğer bu bahsettiklerimizi temizleyemezsek bu devleti biz kendi ellerimizle yabancıdan önce, Amerika'lıdan önce, Sovyetler Birliği'nden önce kendi ellerimizle çürütmüş olacağız. Ve böyle bir devleti, böyle bir toplumu da ne kimseye tanıtabiliriz ne de kimseye satabiliriz. Küçük bir toplum, herkesin herşeyi iyice bildiği bir toplum ve biz onlarca , ellilerce, yüzlerce yolsuzluktan bugüne kadar 15 senedir bir tek sorumlu bulup çıkaramadık. Bir tek sorumlu bulup yargı mercine veremedik, bir tek sorumlu bulup da sen rüşvet aldın, sen yolsuzluk yaptın, cezayı çekeceksin diye cezaevine gönderemedik. Caydırıcılık böyle olur. Üzüm üzüme baka baka kararır. O yer, o rüşvetini alır, konaklar kaldırır , havuzlu villalar yaptırır.

Gümrük memurudur, miras yememiştir, atadan kalma parası yoktur. Ama en pahalı mersedesleri altına çeker kullanır ve kimse de ne gümrükçüye ne iskan yetkilisine ne de başka bir memura hesap sormaz. Böyle devlet olmaz. Bu anarşidir. Bu isteyenin istediğini yapacağı bir düzendir. Yapanın yanına kalacak bir düzeni bu memlekette ne yazık ki getirip yerleştiriyoruz, kurumlaştırıyoruz.

Yol yakinken en azından bu dönemde bundan çark etmek, geriye dönmek, çürümeyi önlemek mecburiyetindeyiz. Kamu hizmetlerini geliştireceğim, kamu görevlilerini randımanlı hale getireceğim diye sayfalar dolusu iddia vardır. Kamu yönetimini ıslah etmek istiyorsanız bunun yolu memuru, terbiye yasaları çıkarmak değildir. En büyük hata memur, kamu görevlisinin güvencesini zedeleyen yasalara iktidarın geçtiğimiz yeni dönemde sarılmak durumunda kalmasıydı. Oysa hastalık o değil. Hastalık kamu yönetimini partizanlık yuvası haline getirmektir. Kamu görevinde rüşvet, yolsuzluk ve görevi kötüye kullanma olaylarının üstüne radikal, etkili biçimde devletin gitmemesi sorundur. Hastalıklar bunlardır. Eğer bu hastalıklardan devleti arındırmak istiyorsak, yeni bir ruhla, yeni bir şevkle olayların üzerine acımasızca gitmek mecburiyetindeyiz. Biz muhalefet olarak bu doğrultuda atılacak her adımı destekleme, yardımcı olmaya hazırız. Yeter ki kararlı olun.

Geçtiğimiz dönemde devleti yine çökerten, ülkemizde bilimin, uzmanlığın ortadan kalkmasına neden olan bir başka hastalığı da, geçtiğimiz dönemin bir başka hastalığı da partizanlıktır. Dünyanın her yerinde insafla söylemek gerekir ki, iktidarlar belli oranlarda iktidar olma avantajlarını kullanırlar. Bunu sınırlamak olası değildir, sınırlamak mümkün değildir. Ancak eğer gerçekten demokratik, uygar, kalkınmayı hedefleyen, 2000 yıllarına özgür, Güneydeki toplumun ekonomik düzeyine yetişmiş insanlar olarak girmeyi hedefleyen bir hükümet olsa, bu partizanlığın sınırlarını genişletmek yerine, partizanlığı daraltma yollarını bulurdu. Uygar ülkelere baktığımız zaman, gelişmiş Avrupa ülkelerine baktığımız zaman, oralarda da belli oranlarda devlet avantajlarını iktidarların kullandığını görürüz. Ama bu sanırım Patagonya'da dahi, sanırım Afrika'nın en geri ülkelerinde dahi şu bizim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde geldiği boyutta değildir. Şu geçtiğimiz

beş yıl dönemde partizanlık doruk noktasına ulaşmış bulunmaktadır. Herşeyde partizanlık. Devlet dairesine adımınızı atacaksınız, parti rozeti aranmaktadır. İskân sorununuzu halledeceksiniz, parti rozeti aranmaktadır. Sigortadan, emeklilik hakkınızı alacaksınız, yine aracı, yine torpil, yine parti rozeti gerekmektedir. En temel haklarını bile yurttaşlarımız dayı bulmadan, aracı bulmadan veya kendi isteği ile partizanlığı kabul etmeden çözemez hale geldi şu geçtiğimiz beş yıllık dönemde. Bunun tersini iddia etmek mümkün değildir. Bir ülkede eğer artık Başbakan veya Ulusal Birlik Partisinin genel sekreterleri pervasızca kamu görevinin bütün üst düzeylerini parti binalarında toplantıya çağırabiliyorsa, onlara partisel çıkarlar doğrultusunda talimatlar verebiliyorsa bu devleti işte usülsüzlükler, yolsuzluklar kadar kilitleyen çökerten ikinci husus da bu derecede doruğa tırmandırılan partizanlıktır. Yazıktır arkadaşlar, bizim toplumumuz buna layık değildir. Ve eğer bu dönemde de, yeni dönemde de uzmanlığın yerini, bilginin yerini, tecrübenin yerini, yeterliliğin yerini parti rozetleri almaya devam edecekse kalkınma da hayaldir, gelişme de hayaldir. Dünyaya kendimizi uygar toplum olarak tanıtmaya da hayaldir. Korkunç bir olay yaşıyoruz. İnsanlar artık devletten korkar hale geldi. Muhalefet partilerine üye olanlar, aktif ön planda görev kapanlar zaten yolları düşse de devlet organlarına, bakanlıklara kendileri gitmemektedir. Aracı koymak mecburiyetinde kalmaktadırlar. Ama ben bıraktım birinci militan kadrolarla değil. Siz Sayın Eroğlu Hükümeti. Geçtiğimiz 5 yılda uzaktan yakından politika ile ilişkisi olmayan, partilerle ilişkisi olmayan kişileri bile kendi partinizi dayatmaya çalıştınız. Vatan Cephelerinin bir örneğini geçmişte Menderes'in, Celal Bayar'ın en büyük hatası olan Vatan Cephelerini bu memlekette, bu memleketin halkına dayattınız ve geçtiğimiz 5 yıllık dönem devletle parti bütünleşmesinin, yani faşist bir yönetime doğru adımların atıldığı, doruğa tırmandığı bir dönem olmuştur. Bundan dönmek mecburiyetindesiniz. Eğer kamu yönetimini gerçekten iddia ettiğiniz gibi düzeltmek,

geliştirmek, çağdaşlaştırmak istiyorsak partizanlığı asgari limitlerine el birliği ile indirmek zorundayız. Nasıl olacaktır? Öncelikle gelin buna Mecliste başlayalım ve siyasal kamu görevlileri sınırını daraltalım. Siyasal kamu görevlisi sınırını ila nihaye açmak ve her görevi artık nerede ise en basit şeflikleri bile üçlü kararnameler düzeyine indirmek, bu ülke insanına, bu ülkenin halkına yararlı olmamaktadır. Bu ülkeye büyük zararlar getirmektedir. Çünkü bir dairenin başına bilgisiz, yeteneksiz, deneyimsiz ama köklü, ama sağlam UBP'liyi getirebilirsiniz. O da orada sizin partisel çıkarlarınızı o dairede rahatlıkla koruyabilir. Hatta ve hatta bir maliyede görevli kişi, bir müdürün yaptığı gibi TKP'li, CTP'li veya başka muhalefet partisine mensup insanların doğal hakkı olan çeklerini bile vermeyebilir ve onları daireden kovabilir. 15 kişinin yanında 14 kişiye çekini verip, bir kişiye vermeyerek o kişiyi git senin çekini TKP'liler versin, git senin çekini CTP'liler versin diyecek kadar da UBP'li olabilir. Olabilir ama o dairelerde de bu halka yararlı iş çıkmadığı için de işte geldik dayandık bugün ekonomik bunalım da siyasal bunalımın yanında bu ülkede ekonomik bunalımı da en yoğun biçimde yaşıyoruz. Tabii ki efendim nerede ekonomik bunalım? İşte arabalar, lüks arabalar, herşey tamam. Maşallah apartmanlar da yapılıyor denebilir. Deniyor da. Gülünüyor da ama ne yazık ki bir memleketin kalkınması ne beton bloku apartman yapımı ile ne de Avrupa'nın, Japonya'nın teneke arabaları ile ölçülmemektedir. Ya ne ile ölçülmektedir? En önemlisi ulusal gelirle ölçülmektedir. Eğer siz 15 senede bu memleketin insanının ulusal gelirini Dolar bazında, ancak 2000 Dolar civarında tutmuşsanız, bunun üstüne çıkaramamışsanız ve 1974'de malını, mülkünü, fabrikasını, evini bırakıp kaçmak mecburiyetinde kalan, savaş kaybeden

toplumda yeni yatırımları ile, ekonomik atılımları ile ulusal gelirini 8000 Dolar düzeyine çıkarmışsa, Avrupa ise AT'ına binip de 15,000-20,000 Dolarlara doğru yol almışsa bunun adı ekonomi bunalımıdır. Otomobilleriniz ne kadar güzel olursa olsun, evleriniz, apartmanlarınız ne kadar çoğalırca çoğalsın, bu memleketin insanı sürekli gerilemektedir. Eskiden, bizim çocukluğumuzda bile bu memleketin insanı yaptığı tasarruflarla hiç olmazsa Türkiye'de tatil yapabilmekteydi. Ondan da öteye Türkiye'den de öteye gidenler, Avrupa'da tatil yapanlar çoktu. Tatilden vazgeçtik değerli arkadaşlar. Bugün insanımız bu memlekette o lüks dediğiniz, alma gafletinde bulunduğu otomobilinin taksitini ödeyemiyor. O kutu gibi, kibrit kutusu gibi yaptığınız, insanlarımıza verdiğiniz sosyal konutlarının taksitlerini ödeyemiyor. Kalkınma nerede?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Biraz kaşının.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ha kaşının, yani dayanamadın. Dayanamadın gene, görün tabii, kaşının.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Doğruya doğru ama. Bu birazcık şeydir, zanjere ettin yani.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok yani şimdi ben, şimdi buradan, hayır, Kıbrıs Türk Toplumunun ulusal, kişi başına düşen ulusal geliri 2000 değil de, 4000 Dolar diyebilir miyim Sayın Atasayan?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Kaçtan çıktı Sayın Ergün Vehbi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Kaçtan çıktı 2000'e Sayın Ergün Vehbi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 1800'den, 1745'ten.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - 586'dan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok efendim. Hiç bu toplumda milli gelir, ulusal, sizin verdiğiniz listeler de benim elimde vardır hepsi, hiçbir zaman bu toplum öyle Kongo, Etiyopya ya da Gambiya düzeyinde 400 Dolarlardan, 500 Dolarlardan hareket etmemiştir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hesabını kuvvetli bilirdim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 1740, 1745 düzeyinde ulusal gelirler 1976'larda başladık, çıktı indi, çıktı indi, şimdi de 2000'ler civarında talim etmektedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hesabını kuvvetli bilirdim ama yanılmışım.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Devlet Plânlama tahmini bir başlangıç yaptı.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hesabı kuvvetli değil.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) Ve ben kendim...

BAŞKAN - Evet efendim, devam edin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kafadan atmıyorum.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın efendim, lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bana devletin verdiği, sizin verdiğiniz verilerle konuşuyorum. 1976'da verdiğiniz ulusal gelir rakamları işte, bu civarlarda 1000 Dolarların üstündeydi. Şimdi de 15 senede 2000 Doların civarında ve bundan övünme payı çıkarmaya çalışıyoruz.

Arkadaşlar; bu ülkede kişi başına Dolar bazında düşen ulusal geliri 6000'lere, 7000'lere çıkaramazsak ki çıkaramıyoruz bu ekonomik politikalarla çıkmasına da olanak yoktur. Başarı bunun neresinde? Bunun övülecek yanı yoktur.

Evet, böylece geçtiğimiz dönemin olumsuzluklarını özet olarak daha başında vurgulamaya çalışıyorum. Yolsuzlukların üzerine gidilmeyişi, partizanlığın doruğa tırmanışı, iktidar ve muhalefet arasında diyalogun sürekli kopması, en düşük düzeyde tutulması bize göre olumsuzluklardı. Yine halkın özgürce, yansız, gerçekçi haber alma özgürlüğünün Bayrak Radyo Televizyon Kurumu aracılığı ile sürekli darbelenmesi yine büyük olumsuzlukların başka bir tanesiydi. Geçtiğimiz dönemde Bayrak Radyo Televizyon Kurumu da yazık ki iktidarın, hatta iktidar yanlısı bazı derneklerin borozanı haline gelmiş, borozanı halinde tutulmuştu ama öyleydi de partizan görev anlayışı ile çalıştı da Bayrak Radyo Televizyon Kurumu bu toplumun düzeyine lâayık bir performans ortaya koyabildi mi? Ne yazık. Kendi insanına, kendi yayınlarını seyrettirmemek için düğmeyi kapattıran bir kuruluş halinde devam etti geldi, halâ daha bu sürüyor.

Öyle ise bu, konunun da partizanlıktan arındırılması, çağdaş bir düzeye çıkarılması ve halkımızın, insanımızın da diğer insanlar gibi yansız, özgürce, tarafsız, gerçekçi haber alma özgürlüğüne kavuşturulması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi yeni döneme başlamış bulunuyoruz. Yeni yasama dönemine de siyasal bunalımla girdik. Ne yazık ki iktidarla muhalefet arasında başlatılmış olan diyalog olumlu sonuç vermedi. Bu dönemde ben temenni ediyorum ki UBP kadroları haksız olarak elde ettikleri bu çoğunluklarına güvenmezler ve yeni dönemde daha yumuşak, demokrasinin gereği olan uzlaşmacı tavırlarla iktidar muhalefet ilişkilerini sürdürme yönünde adımlar atarlar. Demokrasi sürekli cephelerin veya sınıfların çatıştığı, cebelleştiği, kavga ettiği bir rejim değildir. Demokrasi özgür düşüncenin herkese en geniş boyutları ile tanındığı bir tartışma rejimidir. Tartışmadan sentez çıkarılan, olumluya gidilen bir rejimdir. Eğer bir ülkede değişik düşüncelere tahammül kalmazsa, özgür düşünce sınırlan- dırılmaya çalışılırsa o zaman gerçekten parlamento dışı, yani demokraside hiç de arzulanmayan, arzu edilmeyen parlamento dışı muhalefet yoğunlaşır, koyulaşır ve o ülke başka, dünyanın başka bölgelerinde gördüğümüz şekilde patlamalara gebe hale gelir. Ben şimdi bizim ülkemizde böyle bir koşulun yaşandığını kabul etmiyorum. Açık söylemekte yarar vardır. Ama eğer böyle devam edersek, eğer bu kopukluk sürerse ve uzlaşma bir yana bırakılır cepheleşme teşvik edilirse sınıflar arası mücadele, uzlaşma yine bir yana bırakılır, teşvik edilirse gelecekte bu toplum patlamalara da gebe olacaktır. Hiç de arzu etmediğimiz bir döneme, yani sokaklarda hakların arandığı grevlerle, boyutlarla, terörle, anarşi ile hakların alındığı sorunların çözümlenmeye çalışıldığı bir dönemi yaşayabiliriz. Fazla büyüttüğümü izam ettiğimi sanmayalım. Seçimlerden 5, 6 ay öncesine gittiğimiz zaman bu ülkede olanları, yaşadıklarımızı eğer düşünürsek bu söylediklerim hiç de uzak bir ihtimal değildir.

Bu ÷lkede iktidar muhalefeti sindirebilmek için, iktidar muhalefeti korkutabilmek için şu Yüce Meclisin önünde miting düzenlemiştir ve orda bizzat fiilen iktidar başı olarak, iktidarın en üst yetkilileri olarak konuşma yapıp halkı bu Meclis içindeki muhalefet milletvekilleri- ne karşı saldırıya geçirmiştir. Teller arkasında toplanan halk bu Meclis içindeki muhalefet milletvekilleri- ne ordan aleni, yetkililerin önünde gariz küfürlerle saldırı girişiminde bulunmuştur. İngiliz zamanında bile çok nadir gördüğümüz o aşılmaz dikenli tellerle Meclisin koruyuculuğuna gidilme gereğ-i doğmuştur. Yani sokağ-a düşmeye geçmişte ramak kaldığına örnek olsun diye bunu verdim.

Başka örnekler, gizli, imzalı, imzasız bildirimlerle yine beğenilmeyen görüşlerdeki muhalefet partisi liderleri, mensupları sürekli tehdit altında tutulmuştur. Tehditten de öteye arkadaşlar bu memlekette politik kişilerin evlerinin önünde bombalar patlatılmaya başlanmıştır. Yani benim bu ülkeye anarşi gelebilir tanımlamam izam edilmiş, büyütülerek sunulmuş bir husus değildir. Daha geçtiğimiz 5-6 ay içerisinde, geçtiğimiz bir yıl içinde yaşadıklarımız bu söylediklerimin kesin tanığıdır. Bu nedenle demokrasiden, özgür düşünceden hiç kimseye zarar gelmeyeceğini kabul edelim. İsteyen istediğini söylesin. İsteyen politik olarak kendi görüşlerini istediği platformda ortaya koyabilsin. Eğer yasalar çiğnenmiyorsa, eğer kurallar çiğnenmiyorsa, eğer o kişiyi adi suçlu olarak yargı mercilerine sevk edemiyorsak bırakalım görüşlerini ortaya koysun. Hatta Seçim Yasasında olumlu yönde yapılacak değişikliklerle de her görüşün, belli bir yandaş bulan her görüşün Meclis içinde de temsiline olanak verelim. Çok sesli bir yaşama bu toplum, bu mücadeleci toplum, bu 30-35 senedir mücadele içinden süzülüp bugünlere gelmiş olan bu toplum layıktır. Bu özgürlük ortamını halkımıza fazla görmeyelim. Eğer bu yola gidersek hepimiz kazanırız. İktidar da kazanır, muhalefet de kazanır. Herşeyden öteye halkımız kazanır ve bizi tanımayanlara siyasal olarak toplumumuzu küçümsemeye çalışanlara da toplum olarak düzeyimizi göstererek, demokrasi düzeyimizi göstererek, bilgi düzeyimizi göstererek, kalkınmış düzeyimizi göstererek gerekli yanıtı o zaman verebiliriz. İsteseler de istemeseler de, bizi devlet olarak tanımasalar da, toplum olarak, düzeyimiz olarak tanımak zorunda kalırlar. Ama bizde ekonomik kalkınma hak

getire. Hep iniş aşığı gidiyoruz. Bizde demokratik özgürlükler hep iniş aşığı gidiyor. Sürekli olarak budanıyor. Bizde hoşgörü ortadan kalkmak üzeredir. Cepheler geldi bu memlekete yerleşmeye, kurumlaşmaya başlıyor. Cepheleşme geldi. Yarın, öbür gün bu ülkede ekonomik bozukluk, gelir dağılımı daha da kötüleştiğı zaman sınıflar arası çatışmalar da yükselecektir. Bu nedenle arkadaşlar kaybeden toplum olmaktadır. Yine bu dönemde sadece yazmak, söylemek yetmiyor. Daha şimdiden geçmişte takip edilmemiş olan yolsuzlukların, usulsüzlüklerin üzerine korkmadan, çekinmeden gidelim. İhale yolsuzluklarının üstüne önce devlet olarak, Hükümet olarak, Meclis olarak, sonra yargı olarak süratle gidelim. Bu ülkede o kadar açık ihale yolsuzlukları yapıldı ki mahkemeler o yolsuzlukları yapanlar aleyhinde ne kararlar almak zorunda kaldı. Bu kararlar bu kürsüden okundu.

Hep tekrar ederiz, yine tekrarlamakta, belki duymamış arkadaşların duyması yönünde yarar vardır. Hiç değişmeyen bir yönetici halen ihale Komisyonu Başkanıdır. Ne büyük başarı ki adından bu kadar sık bahsedilecek, konuşulacak, hatta mahkemelerde mahkum edilecek, ama herhalde iyi bir partizan olduğu için de 15 sene o Kurumun başında duracak. Olmaz böyle şey arkadaşlar. İhaleyle sandalye satın alınacak. Doğu Akdeniz Üniversitesinin kantini için bir salonun antik stilde, gotik stilde bilmem ne stilde döşenmesi için alınacak mobilya değil. Çocukların oturacağı sandalye için ihaleye çıkılıyor. Basit bir demir, karkas sandalye ve değişik müesseseler teklif veriyor. Birisi diyor ki ben bu sandalyenin tanesini 6000 liradan yaparım. Numune verilmiş, numune görülmüş hiçbir özelliği yok. Diğer bir firma da diyor ki ben bu sandalyenin tanesini 16,500 liradan yaparım ve arada bir iki firma daha var. Birisi 8000 diyor, birisi 5000 diyor. Pardon en düşüğü 6500. Ne var arada fark? Yapı aynı, üstelik numune olarak ihale Komisyonu tarafından verilmiş sandalye daha önce de o 6500 lira vermiş olan firma tarafından yapılmış, biliniyor özellikleri de. Kim kazanıyor? 16,000 kusur lira teklif veren firma kazanıyor. Soruluyor, mahkemede soruluyor, mahkemeye gidiyor öteki firma. Yargıç soruyor niye, neden 6500 değil de 7000'e olsa hade ne ise, 8000 olsa hade ne ise 16,000 değerli arkadaşlar. 6500'den 16,000, kaç para? Ve o adama o ihaleyi veren kişiyi mahkeme mahkûm ediyor. Diyor ki, büyük bir haksızlık yapılmıştır. Mahmeke pek tabii ki kanıtlayamadığı için bu işin altında uçkağıt vardır, rüşvet vardır, iltimas vardır demiyor ama,

bu ihale bozulmalıdır diyor. Bu rapor Meclise de geldi. Hayır efendim ihale bozulmadığı gibi sandalyeler de o 16,000'lik firmadan satın alındı. ihale bitti, o ihale Komisyonu Başkanı da günümüze kadar gelebildi. Yazıktır, devlete yazıktır. Küçük olaylar değil bunlar, on milyonlarca liralık ihalelerden bahsediyoruz, milyarlarca liralık BRT'ye alınan cihaz ihalelerinden bahsediyoruz. Bu kadar adam kayırma bir memlekette olursa gelin de siz iddia ettiğiniz gibi toplumu dünyaya tanıtın . Bizi başka yönlerimizle dünya ne yazık ki tanımaya başlamış bulunmaktadır. Öyle ise bu dönem hiç ihmal etmeden bu yolsuzlukların, bu görevi kötüye kullanmaların üzerine acımasızca gidelim, elbirliği ile gidelim, biz de yardımcı olalım. Ha yok eğer bu söylenenlerin bir suçu yoksa bunları da aklayalım. Bu insanların anında da dedikodudan mütevellit bir damga ömür boyu kalmasın, bunun yolu budur. Bir insanı alırsınız, bir görevliyi alırsınız, bir müdürü alırsınız, müsteşarı veya bakanı alırsınız ya aklarsınız, ya da sorumlu kılarırsınız. Biz de ikisi ortası gitmekte, ölenle de sırlar mezara gömülmektedir. İşte bu zihniyeti de birlikte değiştirelim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi baştan da söylediğim gibi, Sayın Başbakan eski programlarının bir benzerini bize sunduğu için ve onların geçmişte de, bütçe dönemlerinde olsun, plân ve program dönemlerinde olsun da madde madde eleştirdiğimiz için ben burada daha çok genel konulara, hükümet politikalarına değinmek istiyorum. Bu kısımda da Kıbrıs sorununa ve dış politikaya ilişkin bazı hususlara temas etmekte yarar vardır.

Dünyada gerçekten, hızlı, büyük değişiklikler olmaktadır. Dogmacı, belli kalıplara dayanan bazı sistemler çatlamaktadır, kendini revize etmektedir, düzeltmektedir. Kâh kanlı, kâh kansız olayları hep birlikte yaşıyoruz. Ancak değişiklikler dünyamız açısından pek tabii ki olumludur. Yani gidiş yine bizim iç sorunlarımıza benzer biçimde. Cepheleşmelerin kırılması, cephelerin yumuşatılması, diyalog başlatılması ve sorunların karşılıklı anlayışla çözümlenmesi zihniyeti hakim olmaya başlamış bulunmaktadır. Bunun öncülüğünü iki süperin yapması pek tabii ki alta da etki yapmakta, dünyanın değişik bölgelerindeki huzursuzlukları da sona erdirebilmektedir. Biz bu olayların dışında yaşayamayız. Biz dünyaya gözümüzü kapatamayız. Gerçekten dünyanın uzun yıllardır sorunlu olmuş bir bölgesinde yaşıyoruz. Devlet olarak uyanık olmak, olayları sürekli izlemek zorundayız. Eğer bunu yapamazsak konumumuzu belirlemede güçlük çekeceğimiz bir gerçektir.

Bugün AET'de bir değişim yaşanmaktadır. AET'nin, AT'ın Kıbrıs Sorununa yaklaşımı belirginleşmektedir. Yine Kıbrıs Sorunu bugüne kadar olmadığı bir biçimde yükselerek iki süperin zirvesinde masaya gelmiş bulunmaktadır. Her ne kadar da yapılan açıklamalarda bu konunun sonuç alıcı biçimde incelenmediği ve tek taraflı olarak görüş bildiriminde bulunulduğu söylendi ise de, bundan sonra ne gelişmelerin olacağını bilmek olası değildir. Bunu bilebilmek için yine dediğim gibi gelişmeleri sürekli izlemek mecburiyetindeyiz. Kıbrıs Sorununda bundan sonra gelişmeler ne olacak yakında sanırım trafik azaldığı oranda göreceğiz. Eğer toplumlararası görüşmeler, liderler arası diyalog yeniden başlayacaksa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetinin de bu çalışmalarda aktif

olarak bulunmasında yarar vardır. Bugüne kadar devletimizin, Meclisi temsil eden yasama kanadı, Hükümetin dışişleri bölümü fevkalade etkisiz bir konumda kalmıştır. Bu nedenle de zaman be zaman gündeme getirilen sorunlara da yanıt vermekte güçlük çekilmiştir. Örneğin bir Avrupa Topluluğu'na devletimizin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin yaklaşımı nedir? Politikası nedir? Uzun vadeli saptamaları nedir? Bunlar Meclis tarafından, muhalefet tarafından şu sıralarda bilinmemektedir. Yine her zaman gidip katıldığımız, son yıllarda da ihmal ettiğimiz Avrupa Konseyi'nde temsiliyet taleplerimiz ne olmuştur? Hangi noktadadır? Bundan sonra ne olacaktır? Bunların da yine planlandığı, saptandığı, uzun vadede tespit edildiği kuşkuludur. Yani dünyada büyük gelişmeler olurken, büyük değişiklikler yaşanırken ve zaman be zaman da Kıbrıs Sorunu en sıcak biçimde gündeme gelirken, Hükümetimiz, Eroğlu Hükümetinin dışişleri kanadı ve tümü ile Hükümetimiz pasif kalmamalıdır. Sürekli devrede olmalıdır, sürekli Meclisi devrede tutmalıdır. Muhalefetle bu konuda diyalog içinde bulunmalıdır. Gözümüzü çevirip Güneye baktığımızda Rum Toplumunda, Rum liderliğinden gelen mesajlarla anladığımız kadarı ile sorunun çözümüne ilişkin herhangi bir gelişme yoktur.

Daha yeni yeni Sayın Denктаş'ın önkoşulsuz olarak yeniden Cuellar gözetiminde masaya oturma çağrısı da Vasiliou kendi sözcüsü aracılığı ile masaya ön koşul getirerek cevap vermiş bulunmaktadır. Fandis diyor ki;eğer Sayın Denктаş bizimle masaya oturmak istiyorsa, kendisine uzattığımız teslim şartlarını, teslim koşullarını imzalamalıdır. Bizim tanımlamamız, en azından kişisel tanımlamamız budur. Sayın Fandis ne diyor? Yani Sayın Vasiliou ne diyor ve dolayısıyla da Rum Hükümeti hatta bütün muhalefeti ile birlikte konseyleri ne diyor? Türk Toplumunu Rumlarla diyalog istiyorsa self-determinasyon hakkında vazgeçtiğini söyleyecek, ayrı halk olduğu iddiasından vazgeçecek, bir halkın, bir kanadı, bir toplumu olduğunu kabul edecek ve gelecek kendisi ile görüşeceğiz. Belli oluyor ki bunca olaydan sonra sorunun çözümünün bunca gecikmesinden sonra Rum liderliği yine de belli bir noktaya gelebilmiş değildir. Böylesi bir düşünceye, böylesi bir yaklaşıma pek tabii ki toplumumuzdan da olumlu yanıt verilmesi sözkonusu olamaz. Ancak Fandis böyle diyor, Vasiliou'nun görüşü budur. AKEL sorunun çözümüne ilişkin eski koşullarında ısrar ediyor, yani asker tümü ile çıkacak, onlara göre işgal kalkacak ve yine onlara göre tüm Rum göçmenleri tüm mal, mülklerine sahip olarak eski yerlerine gelecekler, sorunu böylece görüşeceğiz, çözeceğiz koşullarını öne sürüyor. AKEL'in son toplantısında kurultayına sunacağı 7 maddelik karar tasarısı bunları içeriyor. Doğrudur, görülüyor ve açıkça belirginleşmiştir ki Rum Toplumunu liderleri sorunun çözümünü diyalogta aramamaktadır, Kıbrıs Türklerinin haklı yanlarını kabule yanaşmamaktadır ve bütün umutlarını Amerika'nın veya AT'nin Türkiye'ye dolayısıyla da endirekt olarak Kıbrıs Türk Toplumunu üzerine yapacağı baskılara bağlamış bulunmaktadır.

Dıştan gelecek baskılarla Kıbrıs Sorununun çözümü mümkün değildir. Böyle bu tür baskılara herhalde toplum olarak Kıbrıs Türkü bize göre iktidarı ve muhalefeti tek sesle geçmişte olduğu gibi bu gün de, bugünden sonra da cevap vermesini bilecektir. Hal böyle iken biz Hükümetimizin yine de bir kenara çekilip pasif direnişe gitmesini kesinlikle onaylamıyoruz. Ne istediğimizi bildiğimiz sürece, koşullarımız ortada olduğu sürece hiçbir platformdan, hiçbir diyalogtan , hiçbir görüşmeden kaçma zorunluluğumuz, gizleme zorunluluğumuz yoktur. İstediklerimiz toplumumuzun haklı istekleridir. Dünyada başka diğer toplumlara, diğer insanlara tanınmış olan hakların ne Amerika'nın, ne Sovyetler Birliği'nin ne de başka bir ülkenin bizim halkımızdan esirgeme hakkı yoktur. Hatta o hak hakkında konuşma yetkisi bile yoktur. Amerika self-determinasyon hakkımıza tecavüz etmek istemektedir. Kıbrıs Türk Halkının self-determinasyon hakkı yoktur demektedir. O dediği için biz bu dünya üzerinde koşullar elverdiği zaman din, dil, ırk, toprak birliği olan toplumların kullanabileceği self-determinasyon hakkımızdan pek tabii ki vazgeçecek değildik, bir

İkinci koşullarımız eşit siyasal statümüz verilinceye kadar masada kalacağına göre ve herhangi bir yeni oluşumda eşit Kıbrıs Türk Halkının, eşit siyasal statüsü teslim edilmediği durumda böyle bir antlaşmaya onay vermeyeceğimize göre, Türkiye'nin garantörlüğünün etkin ve fiili garantörlüğünün sulandırılmasına da Türk Toplumunu olarak en azından büyük bir çoğunluk olarak

%90'ları aşan çok büyük kitlesel katılımı alınmış kararlarla karşı çıkacağımıza göre kimseden çekinecek, korkacak bir durumumuz yoktur. Bu haklı durumumuzu her platformda Avrupa Topluluğunda, Avrupa Parlamentosunda, Avrupa Konseyinde, Birleşmiş Milletlerde ve her yerde söylemeye, savunmaya devam etmek mecburiyetindeyiz. Masadan kaçmak veya onlar kabul etmiyor diye bu söylediğimiz koşullardan daha geriye gitmek ve dünyada Kıbrıs Türküne puan kaybettirmek hakkına kimse de sahip değildir. Devlet politikası haline getirdiğimiz bu demin saydığım hususları herkes içerde ve dışarda en azından yetkililer olarak savunmak mecburiyetindedir. Değişik kişiler, değişik kartiler, değişik dernekler, değişik çözüm önerileri söyleyebilir, isteyebilir, savunabilir. Bu da demokrasinin bir gereğidir. Ama siyaset platformlarında olanlar için ve devlet politikası haline gelmiş olan konular için ses birliği, söz birliği, gönül birliği şarttır. Biz olumsuz girişimleri geçmişte gördük. Bundan sonra en azından bu konulara çözüm getirileceğine inanıyoruz. Hükümet başka şey söylemiştir, Sayın Denktaş başka şey savunmuştur. Ondan daha öteye bırakın Sayın Denktaş'la Hükümet arasındaki çekişmeyi Hükümetle kendi temsilcilikleri arasında, Avrupa'daki kendi temsilcilikleri arasında bile dış politikada aykırılıklar olmuştur. Bu devletin organları olan bir Londra Temsilciliğinin, bir Brüksel Temsilciliğinin, bir Washington temsilciliğinin bu devletin parlamentosu dışında, Hükümeti dışında Kıbrıs Sorununa ilişkin veya başka bir soruna ilişkin politika belirleme hak ve yetkisi yoktur. Bu görüntüler bizi dışı karşı çok kötü yansıtmaktadır. Bu dönemde, bu konumda çözümleneceğine ilişkin iyimserliğimizi muhafaza etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi de genel olarak ekonomik duruma göz atmak istiyorum.

Sayın Başbakanının okuduğu programda gördük. Hem bulunduğumuz koşullar, hem ekonomik olarak geldiğimiz konak fevkalade pembe gösterilmektedir. Hem de uygulanacak olan politikalarla nurlu ufuklara, ışıklı ufuklara doğru gideceğimiz iddia edilmektedir. Oysa hal hiç de bu söylenen gibi değildir. Bu ülkede ekonomi her geçen gün daha da bozulmaktadır. Bu ülkede gelir bölüşümü, gelir dağılımı her geçen gün daha da bozulmaktadır. Bazı kişiler, bazı şahıslar, bazı şirketler enflasyon, yaşanan olumsuz enflasyon nedeni ile giderek şişmekte, giderek büyümekte, giderek zenginleşmekte, ama buna mukabil halk kitleleri, memurlar, işçiler, küçük üretici, köylüler, hatta bu ülkede gafil avlanıp da sanayiye, ticaretten sanayiye kaymış olanlar gerilemektedir, kötüleşmektedir, zarara uğramaktadır. Genel ekonomik yapımız bu görüntüdedir. Hükümet tarafından kamu görevlisine veya kamu ve özel sektör tarafından çalışan kesime kaşıkla verilen, enflasyon nedeni ile sonradan kepçe ile alınmaktadır. Ücretli yaşayan dar ve sabit gelirlinin bugün bu pahalılık koşulunda fiyatlara yetişmesi olası değildir. Evet ülkemizde Eroğlu Hükümetinin öğündüğü, geçmiş dönemde de gurur payı çıkardığı bazı yatırımlar yapılmaktadır ve sürmektedir.

Ancak onlar şurası kesinlikle bilinsin ki Eroğlu Hükümetinin kendisinin değildir. Tüm topluma mal olmuş yatırımlardır. Kastettiğim Anavatanın , Türkiyenin karşılıksız olarak bu memlekette yaptığı altyapı yatırımlarıdır. Bunlar topluma mal olmuş yatırımlardır ve gerçekten bu Türkiye'nin, Anavatanın bu yatırımları, bu karşılıksız yatırımları her türlü takdire değerdir, her türlü takdirin üstündedir. Yollar yapılmaktadır, yolların yapım yöntemleri trafik koşullarında dikkate alınarak tarafımızdan sürekli eleştirilmektedir. Eleştirilmeye de devam edilecektir. Bir ülkede yol yapılırken de başka inşaatlar, başka tesisler yapılırken de o ülkenin yasalarına uymak mecburiyeti vardır.. Oysa yollarımızı yapan , Türkiye'den gelen müteahhit firmalar bu ülkenin trafik kurallarına uymamaktadır ne yazık ki o trafik kurallarına uymaması nedeni ile bu yapımı süren yollarda sürekli trafik kazaları, can kaybı, yaralanmalar olmaktadır. Ama bu olay küçümsememizi gereken bir husus değildir. Türkiye'nin yollar konusunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti altyapısına katkıları yatsınamaz büyüklüktedir ve devam etmektedir. Yine göletler devam etmektedir. Yetersiz olsa da, az olsa da bu memleketin susuzluğuna bir damla katkıda bulunan her tesisi biz desteklemeye hazırız. Bu memleketin susuzluğu, bu memleketin kuraklığı dillere destan bir husus olduğuna göre bu ülkede damlayan her yağmur damlasını kullanmak, akan her suyu durdurmak, yeraltına intikal ettirmek veya

göletlerde, barajlarda toplamak veya halkın hizmetine sunmak zorunludur. Bu amaçla yapılmakta olan göletlerin gerçekten gelecekte toplum ekonomisine, ülke fiziki yapısına katkısı olacağı bir gerçektir. Yine Anavatan tarafından işte uçakalanları yapılmakta, işte yenilenmekte, tamir edilmektedir. Haberleşme altyapısı için büyük yatırımlar sürdürülmektedir. Temenni edelim ki yıllardır ihmale uğramış olan elektrik yatırımı da sonuçlandırılınsın ve bir santral yapımı bu ülkede başlatılmış olsun. Ancak bir ülkenin kalkınmasında altyapı yatırımlarının pek tabii ki etkisi vardır ama bu altyapı yatırımlarının bir ülkenin kalkınmasında kesinlikle yetkili değildir. Zaten altyapı yatırımlarının ekonomiye katkısı da kuşkuludur, hesabı da yine ortadadır. Bu nedenle bugün asıl ekonomiyi çökerten, asıl ekonomiyi baltalayan hususun üretici yatırımlarının düşüklüğünden kaynaklandığını vurgulamakta yarar vardır. Ülkemizde TC yatırımları olarak gerçekleşen altyapı yatırımlarının yanına bugün Ulusal Birlik Partisi Hükümetlerinin üretici yatırımlarını ilâve edememektedir. Oysa asıl isdihdam yaratacak olan , asıl milli geliri artıracak olan , kalkınma hızına etkili yüzde getirebilecek olan üretici yatırımlarıdır.

ve ülkemizde uygulanan ekonomik politikalarla, ne yazık ki bavul ticareti, bankacılık, hakim sektörler haline getirilmiş bulunuyor.

Sanayiye yatırım, her geçen gün azalmaktadır. Sermayedarlar, üretici sanayi yatırımdan kaçmaktadır. Neden kaçmaktadır? Zaten devlet, ekonomik faaliyetlerden büyük oranda çekilmiştir. Rum zamanından kalmış olan tesislerin büyük bir kısmı, Sanayi Holding aracılığı ile ya kapatılmıştır, ya özel sektöre teslim edilmiştir. Kapatılmış olanlar çürümektedir ve Devlet de yeni üretici yatırımlara gitmemektedir. Peki, kim gidecek? Serbest rekabet piyasası uyguluyoruz diyorsunuz. Eğer diyorsanız, o zaman özel sektörün yatırım yapması gerekir. Neden yapmıyor özel sektör? Özel sektörün sanayi yatırımı için Devletin teşvikleri kesinlikle yeterli değildir. Teşvikten vazgeçtik. Devlet, sanayi yatırımlarına kesinlikle köstektir, engeldir. Bugün yaşanan olgu budur. Eğer bir sermayedar ticaretten, bavul ticaretinden büyük kârları kısa sürede yapabiliyorsa, parasını katmerli biçimde kârlarla çifteleyebiliyorsa, daha riskli olan, daha düşük kârlara mahkûm olması lâzım gelen sanayiye niye yatırım yapsın? Baktığımız zaman, incelediğimiz zaman, gerçekten sanayiden, üretimden halkımız, sermayedarlarımız kaçmaktadır. Yabancı sermaye ise, turizm dışında sanayi hususunda bu ülkeye herhangi bir yatırım yapmamaktadır. Yabancı sermaye dediğimiz zaman, üçüncü ülkeleri kastediyoruz, ama Türkiye'nin sermayesi de, yine bizim için en azından hukuki olarak yabancı sermayedir, ama incelediğiniz zaman, baktığınız zaman, Sayın Özal'ın talimatları ile uçaklara yüzlerce büyük, Türkiyeli patron bindirilip bu ülkeye getirilmiş olmasına karşın, bu ülkeye gelip yatırım yapan hemen hemen yoktur. Sanayi bile sayılmayacak olan konfeksiyon sektöründeki birkaç tesis haricinde, Türkiye'nin hiçbir patronu o milliyetçi, o Anavatan-Yavruvatan ilişkileri, duyguları açısından olaya bakarak bu ülkeye gelmemiştir. Gelmez de. Çünkü sermayenin öyle bizim anladığımız anlamda,

bizim düşündüğümüz anlamda ulusalcılığı, milliyetçiliği olmadığı da bir gerçektir. Eğer Türkiye'nin sermayesi bu ülkede gerçekten yatırım koşullarının müsait olduğunu, teşviklerin sanayiye, üretime dönük olduğunu görseydi, en azından onlar gelirdi. Bizim sermaye yatırım yapmıyor, Devlet bu sahadan çekilmiştir, yabancı sermaye gelmiyor, üretim sürekli olarak düşüyor ve bu memlekette ticaret pompalanıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanılmasın ki topyekün ticaret veya bankacılık sektörüne karşı bir tavır koymaktayım. Bavul turizminin, ticaretin, hatta bankacılık sektörünün de ekonomimize katkıları olduğunu kabul etmek mecburiyetindeyiz. Belli oranda katkı sağlamıştır, sağlamaktadır, gelecekte de sağlayacaktır. Ancak, unutmamalım ki, salt ticaret sektörü ile beslenen toplumların gelecek güvenesi yoktur ve ticaret yeterli istihdam düzeyi sağlayacak bir sektör değildir. Sadece kâr amaçlayan Hong-kong'un, Taiwan'ın tapon mallarını, yapma çiçeklerini bu memlekete getirmek, bu memleketin kalkınmasına yetmez, nitekim yetmemiştir de. On beş senedir pompalanan, sürekli teşvik edilen ticaret sektörü, memleketimizde ulusal gelire, milli gelire yeterli katkıyı sağlayamamıştır. Evet, ticareti hepten kapatalım, bavul turizminden vazgeçelim diye bir öneri getirmek olası değildir.

Ama hiç olmazsa Ulusal Birlik Partisi hükümetleri yandaşları olan bavul tüccarlarına belli bir müdahaleyle kazandıkları paraları üretime, sanayiye yatırmak yönünde teşvik edilebilirdi ve yaptırımcı yöne gidilebilirdi. Bu da yapılmamıştır. Ya ne yapılmıştır? Ülkemizde her köşede bir tefeci banka kurulmuştur. Gerçek bankacılık fonksiyonlarını yapmamaktadır. Patronları da, o bankaların ortakları da o bankanın mevduatlarını da bu memleketin kalkınması yönünde kullanmamakta, büyük oranda kendi ticari ilişkileri için bu paraları kullanmaktadır. Ya da yine mevduatların büyük bir kısmını, kısa sürede geri dönebilecek olan inşaat sektörüne aktarmaktadırlar. Ulusal Birlik Partisinin uygulamakta olduğu ekonomi politikalarla banka plasmanlarının ancak çok cüzi bir kısmını üretici yatırımlara verebilmektedir. Bir rakam vereyim size, devletin verdiği rakamlardan alınmıştır. Banka plasmanlarının %50'si, %40'lardan artarak, son senelerde %50'ye çıkmıştır. Doğrudan doğruya ticaret sektörüne gitmektedir. Peki sanayi sektörüne giden plasman oranı nedir? Yalnızca %5 oranındadır değerli arkadaşlarım. %8'den son senelerde %5 oranına düşmüş bulunmaktadır. Yani kredilerden, plasmanlardan sanayi sektörünün, üretim sektörünün bu memlekette aldığı pay ticaret yanında fevkalade düşüktür. Sermaye sahiplerini, iş adamlarını kınamak olası değil. Bu bir devlet politikasıdır. Devlet bugün için ticareti pompalamakta, ticareti teşvik etmektedir. Öyleyse eğer geçmişteki politikalarınızı değiştirmezseniz bugüne kadar gelmiş olan yapı, ekonomik yapı bugünden sonra da devam edecek ve gidecektir. Bu ülkede enflasyondan, pahalılıktan şikâyet eder dururuz. Doğrudur. Korkunç bir pahalılık yaşanmaktadır. Enflasyon da doğal olarak da, bilimsel olarak da bu oran at başı gitmektedir ve dar ve sabit gelirliler de bu ülkede enflasyon altında ezilmektedir. Ancak hükümetler, özellikle Sayın Eroğlu

işin kolayını buldu. Geçmişte de topu Türkiye'ye atıyordu. Bakıyoruz şimdi Hükümet Programına, enflasyon konusunda yine top Türkiye'de. İşte Türkiye üretiyor, Enflasyonu üretiyor, Türk Parasının değeri sürekli düşüyor. Biz de Türk Parası kullandığımız için doğal olarak enflasyonu Türkiye'den ithal ediyoruz. Yani kısacası biz enflasyona, pahalılığa hiç bir şey yapamayız. Bunun anlamı budur. Biz şimdiden enflasyona, pahalılığa teslim olduk demektir. Hükümet Programının getirdiği, gösterdiği, anlattığı açıkça budur. Hal böyle midir? Öyleyse uğraş niye? Eğer Türkiye'den enflasyon geliyorsa, Türkiye'den pahalılık orantılı olarak enflasyona orantılı olarak gelecekse bizim ekonomik tedbirler düşünmemize, bizim çözüm önerileri yapmamıza hiç bir gerek yoktur. Gerçek bu mudur? Kesinlikle bu değildir. Bir ülkede enflasyon, para kredi politikalarıyla paralel yürür. O ülkede enflasyon eğer siz hangi para birimini kullanırsanız kullanın, o para biriminin değer düşümünden daha yüksek ücretlere, maaşlara, emeklilere para verebiliyorsanız ve o insanları rehabilite edebiliyorsanız, Türkiye'den ithal edilen enflasyonun ve pahalılığın izafi kalacağı, görelî kalacağı açıktır. Dolayısıyla burda önemli olan halkın eline geçen paranın düzeyidir. O parayı hangi oranda dövize çevirebileceği ve hangi oranda lüks tüketime ne kadar para ayırabileceği, tasarrufa ne kadar para ayırabileceği ve temel ihtiyaçlarına ne kadar para ayırabileceği önemlidir. Yoksa önemli olan Türk Parasının değer düşümünü, ya da Türkiye'deki enflasyonun oranı değildir. İşte bizim başaramadığımız budur.

Eğer biz bu memlekette bunu başarırsak, gelir düzeyini yükseltirsek, gelir bölüşümünün bu memlekette daha adil hale getirirsek, Devlet eli ile toplayarak kazanandan, çok kazanan-dan toplayarak ikinci dağıtımı rahatlıkla yapabilirsek, enflasyon da, pahalılık da bu ülkede ortadan kaldırılmış olur. Enflasyonun panzehirleri, enflasyonun çözümleri bellidir. Madde madde her kitapta, her baktığınız referans kitabında ortadadır. Enflasyonun birinci panzehiri daha çok üretimdir. Bizde eksik olan da, ne yazık ki budur. Ne kadar çok üretim yaparsanız, ne kadar çok istihdam olanağı sağlayabilirsiniz, ne kadar çok o üretimi ihraç edebilirsiniz, ülkeye döviz getirebilirsiniz ve bu üretimden verdiğimiz paylarla, insanlarımızı ne kadar daha çok tüketim yerine tasarrufa teşvik edebilirsiniz, buna uygun da para kredi politikalarını memlekete getirirseniz, o memlekette enflasyon ortadan kalkar, pahalılık ortadan kalkar, sözkonusu olmaz. Hangi para birimini kullanırsanız kullanın, hiç fark etmez Önemli değildir Türk Parası. Bugün aldığıın Türk Parasını dövize çevirip biriktirme hakkını senden kimse alamaz. Devlet alsa, karaborsadan yapabilirsin. Yeter ki döviz alabilecek, biriktirebilecek, ya da başka tasarruflara paranı koyabilecek durumun olsun.

Saygıdeğer milletvekilleri; bizde tasarruf teşvik edilecek yerde, şimdiye kadar sürdürülen politikalarla tüketim pompalanmaktadır. İşte bavul ticaretinin bir zararı da böylece halkımıza enjekte edilmektedir. Dünyanın her türlü lüks üretimi bu ülkeye rahatlıkla hiç denetimsiz ithal edilebilmektedir ve bu tüketimden de gerek kredili, gerek ihtiyaçlara binaen halkımız da mecburen Türkiyeli bavulcular yanında almakta, evletine götürebilmektedir. Bu memlekette en lüks arabalar rahatlıkla ithal edilebilmekte ve kullanılabilir. En lüks inşaatlara, dünyanın en zengin memleketiymiş gibi izin verilebilmektedir, inşaatta gereksiz lüks malzeme de devlet eliyle pompalanmaktadır. Bunlar, devlet eliyle, rahatlıkla Hükümet eliyle alınabilecek önlemler, tedbirlerdir benim söylediklerim. Ama şimdiye kadar yapılmış değildir. Bundan böyle de yapılacağını söylemek, gördüğümüz kadarı ile, okuduğumuz kadarı ile olası değildir.

Şimdi, ne zaman biz bu eleştirilerimizi yöneltmeye kalksak, ne zaman biz bu memlekette para kredi politikanız -Hükümetin- yoktur desek, bize, biz hür, serbest, rekabetçi piyasadan yanayız denmektedir. Yanıt olarak bu veriliyor. Biz müdahale etmiyoruz. Ne Türk parasının denetimi vardır, ne dövizin denetimi vardır. Hepsi serbest piyasada istendiği gibi alınıp satılmaktadır, istendiği gibi yurt dışından getirilmekte, istendiği gibi de yurt dışına kaçırılmaktadır. Sizin kendi paranız, kendi ülkenizin, egemenlik göstergesi olacak, kendi devletinizin parası olmayabilir, ama hiç olmazsa resmi para olarak kabul ettiğiniz birim üzerinde bir otoriteniz olması gerekir. Bir Merkez Bankanız vardır. O Merkez Bankasıyla piyasaya gerek Türk Parası, gerek döviz yapısına müdahale edebilmelisiniz. Faiz oranları ile ekonominin gereklerine göre oynayabilmelisiniz dediğimiz zaman bize, biz serbest rekabetçi piyasadan yanayız, onun için müdahale etmeyiz deniyor. Nerede var böyle vahşi ekonomik politika? Nerede var böyle vahşi kapitalist liberal politika, anlamadım.

Ben okuyorum, araştırıyorum. Avrupa'da mı var? Evet Avrupa'da liberal politikalar uygulanmaktadır. Amerika'da kapitalizmin dik alası uygulanmaktadır. Baktığınız zaman bu ülkede olan rahatlık, bu ülkelerde olan denetimsizlik, bizim ülkemize göre, bizim ülkemize kıyasla devede kulak kalmaktadır. O memleketlerde de merkez bankaları para kredi politikalarına müdahale etmektedir. Bal gibi müdahale etmektedir. Yani serbest rekabet piyasasında devlet, para kredi politikasından elini çekecek diye bir kural kesinlikle yoktur. Avrupa'nın da her ülkesinde o ülkenin merkez bankaları, döviz, gerekli gördüğü an döviz piyasasına da, borsaya da diğer kendi paralarının oynadığı her türlü yapıya da rahatlıkla müdahale edebilmektedir. Onlar liberal ekonominin gerçek boyutlarını uygulayan ülkeler. Biz ise 19'uncu asrın sonrasındaki vahşi kapitalizme özenmiş, liberalizmi hâlâ daha öğrenememiş bir ekonomi politika uygulamaktayız. Avrupa ülkelerinden hangisinde bizde olduğu kadar bazı şirketler rahatça tekelleşme merdivenlerinden tırmanabilmektedir? Söyleyin, biz de bilelim.

Serbest rekabetin bir diğer kuralı da, anti tekel yasalarıyla o ülkede bazı şirketlerin, bazı sahalarda, bazı konularda tekelleşmesini önlemektir. Liberal ekonomi politikalarını uygulayan her ülkede anti tekel yasaları uygulanmaktadır ve bazı şirketlerin bazı konularda tekelleşerek fiyat ve kalite dayatmasını daha da sonradan hükümet erkine de müdahale etmesini önlemektedir. Liberal ekonomi politikası uyguluyorsanız bu ülkede, anti tekel yasalarını da getirmek mecburiyetindedesiniz. Ben hiç bir şirketi itham etmek istemiyorum. Onlar kendi açılarından haklıdırlar. Şirketler büyümek ister, şirketler gelişmek ister. Sistem budur. Sistemin gereği budur. Daha çok yatırımla, daha çok kâr etmek ister. Hatta rakiplerini ortadan kaldırmak, onları satın almak veya fiyat kırarak ortadan kaldırmak suretiyle kârlarını artırmak isterler. Monopol hale gelmek isterler.

O özel şirketlerin hatta duasında olan, yapısında olan bir husustur. Öyleyse bunu önlemek de devletin birinci görevidir. Eğer önleyemiyorsanız, eğer olmuyorsa, siz izin veriyorsanız ve siz liberal ekonomi politikaları kendi elinizle tahrip ediyorsunuz.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; alın bizim ülkemizin vergi sistemini, alın Avrupa'nın gelişmiş ülkelerinin liberal ekonomi politikalar uygulayan ülkelerin vergi sistemini. Bizdeki adaletsizliğin onda birini bile o ülkede göremezsiniz. Liberal sisteme göre rekabetçi piyasalarla kalkınmanın temeli şirketleşme, şirketlerin kâr sağlaması, yeni yatırımlara yönelmesi, istihdam olanağı sağlaması, daha büyük kârlara yönelmesi, devletin de bu kârlardan pay alarak kendi altyapılarını yapması, ikinci gelir dağılımıyla sosyal adaleti gerçekleştirmek yönünde ücretlileri koruması demektir. Liberal ekonomi politikası budur. Avrupa'da uygulanan sistem budur. Oysa bizde devlet tek yanlı olarak eline geçirdiği dar ve sabit gelirden vergi almaktadır, memurdan almaktadır, işçiden almaktadır, köylü üreticiyi yakaladığı zaman, hasat zamanı almaktadır. Hayvanını ihraç ederken almaktadır, sütünü kooperatife teslim ederken, ondan vergi almaktadır. Ama gerçekten vergi vermesi lâzım gelen, gerçekten kazanan, gittikçe büyüyen şirketlerden, kişilerden gelir, vergi doğru dürüst alamamaktadır.

Yine bu da Avrupa'nın gelişmiş ülkelerin serbest rekabetçi piyasalarına tam zıt, ters bir ekonomik politikadır değerli arkadaşlar. Eğer siz, bu memleketin kalkınmasını istiyorsanız, çok kazanandan çok vergi alma yollarını bulacaksınız, işte o aldığınız vergilerle toplumun, Devletin yerel girdilerini artıracaksınız, ki yatırım imkânları doğsun, sanayiye teşvik verebilesiniz, köylü üreticiye sübvansiyon verebilesiniz, yine hastaneleri geliştirebilesiniz, yine eğitim kurumlarını artırabilirsiniz, niteliklerini yükseltebilesiniz. Bugün bizim ülkemizde liberal ekonomik politika, serbest rekabetçi piyasa ekonomisi uyguluyorum diyen Hükümetimiz bu dediklerini yapabilmekte midir? Ne gezer? Okullarının, bırakın binalarını, sandalyelerini yenileyebilmek için de Türkiye'den elimizi açıyoruz ve para dileniyoruz. Yani yeni yatırımdan vazgeçin. Nitelikli, nitelikli genç, nitelikli insan, yetenekli, bilgili, kültürlü insan yetiştirmek için, mutlaka her geçen sene daha büyük boyutta yatırım yapmak mecburiyetinde olduğumuz eğitim sektörünü devamlı ihmal ediyoruz. Bırakın binalarını artırmayı, bırakın donanımlarını, teçhizatlarını artırmayı, basit sandalyelerinin yenilenmesi için bile başka kaynağı Türkiye'den istiyoruz. Neden? Alamıyorsun ki bu yatırımı yapasınız. Hani peki serbest rekabetçi piyasa ekonomisi uyguluyorum? Yok mu kazanan bu memlekette? Her ay milyarlarca liralık ciro yapanlar, milyarlarca liralık gemilere malları doldurup da bu memlekete getirenler, eğer bu memlekette para kazanmıyorsa, eğer bu Devlete vergi vermeyecekse, bu sektörü daha fazla işgal etmesinler. Onlar da devlet memuru haline gelsinler ve otursunlar, gölge etmesinler, başka ihsan istemeyiz. Ya da eğer kazanıyorlarsa, eğer bu piyasada devam edeceklerse, bu Devleti de korumakla yükümlüdürler. Vereceklerdir, bu Devlet de eğitime yatırım yapabilecektir. Eğer siz nitelikli eleman yetiştiremezseniz, geleceğiniz karanlık demektir. Hangi liberal ekonomik politika uygulayan ülkede serbest rekabetçi piyasa ekonomisi uygulayan ülkede eğitime ve sağlığa yapılan yatırımlar, bizdeki kadar düşüktür? Bir ölçü verin, bir kıyas verin. Avrupa ülkelerinin, biz hesapladık, kıyaslama yaptık, beşte biri, altıda bir düzeyinde bile, ölçek olarak düzeyinde bile eğitime ve sağlığa yatırım yapamamaktayız.

Kalkınan, gelişen ülkelerin en büyük sermayesi, bilgili insan yetiştirmeleridir. Sağlıklı insan yetiştirmeleridir. Bizse, sağlık müesseselerimiz gittikçe kötüleşmektedir, doğru dürüst yatırım yapamamaktayız, hastaneleri, cihazları yenileyememekteyiz, personel sayısını, ne doktor bazında, ne hemşire, hastabakıcı bazında çoğaltamamaktayız ve sağlık hizmetlerini koruyucu hekimlik düzeyine yükseltelemiyoruz. Neden? Sorduğumuz zaman, ancak bütçe olanaklarımız bu kadardır. Doğrudur. Bütçe olanakların bu kadarsa, bütçe olanaklarını artırmanın, yerel gelirleri artırmanın yolunu, bu serbest rekabetçi düzende bulmak mecburiyetindedir. Bulmuşlar, Amerika'yı yeniden keşif etmenize lüzum yoktur. Eğer serbest rekabetçi piyasa ekonomisi uygulayacaksın, Devlet, vergilerle yürür, vergilerle ayakta durur. O zaman vergi alacaksın. Alıyor musun? Bakıyoruz, en büyük şirketler, en çok kâr yaptığı kesin olan şirketler, ya zararda, ya da Devlete işte iş olsun diye fındık fıstık parası vermekte. Bir değişiklik, bir yenilik getirecek miyiz? Eğer böyle bir atılım görsek desteklerdik. Ama...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Meydanı boş buldun ya... Değil mi?

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Daha başlamadı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Daha şeye geleceğiz. Başlarken söylemek lâzım. Testiyi kırmadan ikazlarımızı yapıyoruz ki...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Meydanı boş buldun, at martini bakalım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bizim martin, gördüğün gibi boş değil. Söylediklerimizin hepsi...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nasıl boş kaldı yahu? 34 kişisiniz, boş mu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Söylediklerimizin hepsi verilere dayanmaktadır...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Ben karışmam Sayın Kotak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bütçeye dayanmaktadır, Hükümet Programına dayanmaktadır.

BAŞKAN - Devam edin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şimdi serbest rekabetçi ekonomi politikaları inceliyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan konuşurmaz yani, serttir. Serttir çok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkanın ben bir müdahalesini duymadım ama, Sayın Atasayan...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Duymadın?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Atasayan biraz ara oldu tabii...

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Seni dinlendirmeye çalışıyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Eski geleneğini Bakanlıktan vazgeçmiş olmasına rağmen bırakmak niyetinde değil. Hem de zannedersen bu dönemde milletvekili rahatlığıyla bize çok daha fazla kürsüde laf atacaktır.

- 258 -

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Oh, ayıp ettin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Atarsa da gerekli yanıtları da almaya hazır olacaktır.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Gönülünü edeceğim, hiç merak etme.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi, devam edin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğer uyguladığınız ekonomi politikalarının serü- serbest rekabetçi piyasaya dayalı ekonomi politikalar di- yorsanız, o politikaları devletin hiç bir şeye müdahale etmediği, bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler siste- mini çoktan terkettiğini de bilmeniz gerekmektedir. Bugün Avrupa ülkeleri, gelişmiş ülkeler, hükümetleri o ülkenin gelecek olan dış sermaye yatırımlarına da karışmaktadır.. Bankaların sermaye yapısına da karışmaktadır. Bankaların dağıtacağı kredilerin, sektörlere dağılma oranlara da karışmaktadır. Özel ve kamu sektörünün hangi konulara ya- tırım yapacağına da karışmaktadır. Müdahalesiz ekonomi olmaz. Zaten sosyalist sistemlerde müdahale sözkonusu de- ğildir. Çünkü devlet kendi tek otorite olarak merkezi yetkileri topladığı için böyle bir müdahale kendi uyguladığı ekonomi politikalara sözkonusu olamaz. Devletin ekonomi politikalara müdahalesi, liberal ekonomi politika uygulayan ülkelerde sözkonusudur. Ve bunu yapmak mecburiyetindesiniz. Sizin uygulamalarınıza bakıyorum. Yatırımlar, isteyen istediği yatırımı yapıyor. Londra'da gidip bir Musevi' ile anlaşabiliyorsanız, ya da bir Ermeni ile anlaşabiliyorsanız gelip burda adına sanayi bile denmeyen bir konfeksiyon atölyesini rahatça açabilirsiniz. Hiç kimse de size, yahu

.../259

kardeşim, bu memlekette gerçekten kalıcı istihdam yaratacak olan, şu, şu, şu, şu yatırım sahaları vardır dememektedir. Sizi kimse de yönlendirmemektedir. Ya da paranız vardır yatırım yapmak istiyorsunuz. Size devlet hiç bir teşvik vermediği için gidiyorsunuz bir tüccarla anlaşyorsunuz. Hong Kong'ta işte radyo kaset ya da yapma çiçek, ya da el feneri ithal ediyorsunuz. Rahatça da o paranızı işletebiliyorsunuz. Devlet biriken paranın da nereye gideceğine bu memlekette yön vermemektedir. İhtiyacımız mı yoktur? en acımasız biçimde Avrupa ülkelerinde fiyat ve kalite kontrolü vardır. Yağma mıdır Avrupa'da bir malı üreteceksiniz de üstüne istediğiniz etiketten fiyat koyacaksınız. Nerde görülmüştür böyle, sorma-gir hanı mıdır orası? Devlet muhtelif organlarıyla ve de yasal olarak kurduğu meslek kuruluşlarıyla, o istediği fiyatı üstelik istediği kaliteden halka dayatmak isteyen müesseselerin yakasına yapışır. Hani bizde nerede? Bizde isteyen istediği fiyatı etiketler ve malının üzerine yapıştırır. Ne kalitesini soran vardır, ne fiyatını arayan vardır? Halk da, dar ve sabit gelirli de böylece ezilir ve kârlar arasında uçurum da böylece artar. Oysa bizde de yasalar vardır. Bizde de devletin hakkı vardır. Bizde de devletin müdahale yetkisi vardır. Gidin çarşıya, çok söyledik, sorunu çözemedik. Bir sürü Avrupa etiketli kot bulacaksınız, gömlek bulacaksınız veya başka konfeksiyon ürünleri bulacaksınız. ve hatta ve hatta başka birtakım mamüller de bulacaksınız. İthal mı? Hayır. Yerli üretim, kumaşı getirilmekte, dikilmektedir. Peki etiketi ne?

Kimin ne hakkı vardır halkı Avrupa etiketle aldatmaya? Ve istediği fiyatı kotuna, gömleğine veya başka üretimine koymaya? Buna müdahale yetkiniz yok mudur? Serbest rekabet piyasası bu mudur? İsteyen istediği etiketi koyacak. Efendim adidasmış, efendim Levismiş, efendim bilemedin e, bilmem hangi markaymış Avrupa'da ünlenmiş ne kadar marka varsa etiketleri ithal edilecek, ya da matbaalarda basılacak, üretilen malın üzerine de o etiketler konacak. E, birşey değil canım, ne olacak Avrupalı zaten korsan devlet olduğu için bizi dava ediyor da doğru dürüst kazanamıyor. Kazanamadığına göre bırakın işte Türkiye'ye satıyoruz. Ne o Türkiye'den gelen insanları kazıklama hakkınız vardır, kalitesiz mallara en üst düzeyde kalite koyarak o kalitesiz malı en üst düzeyde kaliteli mal fiyatından satmaya, ne Türkiyeliyi kazıklama hakkınız vardır Türkiye'den gelen turisti ne de bizim kendi yurttaşımızı kazıklama hakkınız vardır. Buna müdahale etmek sizin serbest rekabetçi ekonomik politikalarınıza aykırı mıdır Sayın Başbakan? Biz böyle bir müdahaleyi bugüne kadar istedik görmedik. Kalite kontrolü da aynı şekilde. Zamanı geçmiş mallar, tarihi geçmiş ilaçlar, etler rahatlıkla bu memlekette satılabilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; serbest rekabetçi liberal ekonomik politika uygulayan kalkınmış ülkelerin bir başka özelliği de o ülkelerde emekle sermayenin demokratik düzen içerisinde uzlaştırılmış olmasıdır. Ama bu emek sermaye patronlar lehine bir uzlaşmaya devlet aracılığı ile oralarda zorlanmış değildir. Tam tersine daha zayıf, daha örgütsüz olan emek, işçi, işgücü devlet tarafından patrona karşı korunmaktadır. Neyle korunmaktadır? Ücret politikası ile korunmaktadır. Sosyal hizmetlerle, patronlara

sosyal dayatmalarla korunmaktadır. Ve Avrupadaki işçiler öncelikle işçi güvenliğine sahiptir. Öncelikle gelecek güvenliğine sahiptir, öncelikle geçim kaygısından uzak çalışabilmektedir. Öncelikle çocuğunu okutabilecek miyim, hastalandığı zaman ona bakım sağlayabilecek miyim kaygılarından uzak çalışabilmektedir. Uzlaşma böyle olur. Eğer siz iş barışını, iş barışı koruyacağım diye bir iddia ile ortaya çıkıyorsanız uygulayacağınız ekonomik politika için de ağırlığı devlet olarak patrandan yana değil, işçiden, emekten yana koymak mecburiyetindedir. Oysa biz ne oluyor? Sürekli istismar edilen işçi, sürekli işten atılma tehtidi altında kalan işçi, emekçi patrona biyad etmektedir. İsteddiği ücretlerde asgari ücretin bile altında kendisine dayatılabilmektedir. Neden? Çünkü yine patronların bu memlekete dayattığı bir sistem çerçevesinde kaçak işçi sorunu halen çözülmemiş değildir. Hükümetimiz eğer kaçak işçi sorununa el atmazsa eğer bu memlekette kaçak işçi sorunu çözülmezse, halledilmezse emekciyi korumak, işçiyi korumak emekçiye, işçiye gerekli güvenceleri sosyal imkânları, olanakları tanımak olası olmaz. Mümkün değildir. Bunu da söylediğimiz zaman yine bu konuyu da işte milliyetçilik damarı kabarıyor Sayın Atasayan'ın. İşte Anavatan-YavruVatan düzeyine indirmeye çalışır. O düzeyde değil. Bunun Anavatan, YavruVatan ilişkisi ile alakası yoktur. Eğer...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sataşma var Sayın Başkan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Eğer bu memlekette işçi açığı varsa, bu işçi açığının Türkiye'den karşılanmasına ben kesinlikle karşı değilim. Teşvik de ederim. Ama bu iş açığı yine devlet eliyle karşılanmak mecburiyetindedir, devlet güvencesi ile karşılanmak mecburiyetindedir.

Hiçbir patronun, hiçbir sermayedarın da ne Türkiye'den ucuz emek ithal edip, o Türkiye insanı da Çukurova'lıya, Antep'li'yi, Kilis'liyi istismar etme hakkı vardır, ne de onları bizim kendi işçimize karşı koz olarak kullanma yetkisi vardır. Ama bu yapılıyor. Bu ülkede bunu yaşıyoruz. Söylediğimiz zaman da, eleştirdiğimiz zaman da bize ne deniyor? Efendim, işte inşaat sektörü canlı. Öldürelim mi inşaat sektörünü? Hayır inşaat sektörünü öldürmeyin, inşaat sektörü de devam etsin. Ama inşaat sektöründe çalıştıracağınız işçiyi Türkiye'den getirirken güvenceli olarak getirin. Alacağı ücreti devlet olarak hiç olmazsa garantileyin, iş güvencesi verin kendisine, sendikali yapın. Bizim kendi işçimizi kovarak, onun yerini vererek ucuz işçi çalıştırmasını da patronların da önleyin. Bunların söylenmesi Avrupa'da mümkün, bizim ülkemizde mümkün değil. Neden? Çünkü bizde liberal ekonomik politikası değil uygulanan. Savunulan da işçi sermaye uzlaşmasını sağlamak yönünde adım atılma hususu değil, daha fazla sömürüye fırsat verme, daha fazla patronların sermaye-lerin semirmesini sağlama politikasıdır. İşte bu da yanlıştır. Eğer gerçekten istiyorsanız bunu elbirliği ile düzeltelim. Sosyal güvence, Sosyal Sigortalar bugün için emekçiye, işçiye bu memlekette sosyal güvence sağlıyor mu? Kıyas yapıyoruz. Neye kıyas yapacağız? Kalkınmış ülkelerle kıyas yapacağız. Biz sorduğumuz zaman, efendim Avrupa'da kalkınmış ülkelerde bu politika uygulanıyor diyorsunuz. Hayır bu politika uygulanmıyor. Avrupa'daki işçinin sosyal güvenliği ile, bizdeki işçinin sosyal güvenliği aynı mıdır? Kıyas yaptığımız zaman, e onlar kalkınmıştır. O zaman sizde burda devlet olarak daha fazla teşvik verme, daha fazla girişimde bulunmak mecburiyetindedesiniz. Sosyal güvence vereceksiniz. Bugün 60 yaşına kadar alacaksınız işçinin parasını ondan sonra da 60 yaşında ölme ama sürün diye geçinmeyecek kadar bir para vereceksiniz. Ne hakkımız var? Bu sosyal güvence neresinde bunun? İşsiz kaldığı zaman da zahmetine almak için, katlanılacak zahmetine değmeyecek bir parayı işsize lâyık göreceksiniz.

Bunun adı da sosyal güvence olacak. Hani Avrupa ile kıyaslıyorsunuz sistemimizi? Bizde ne yazık ki, vahşi, gelişmemiş, denetimsiz, isteyenin istediğini yaptığı, isteyenin istediğini devlete, insanımıza dayattığı bir sistem hakim olmuştur ve sürmektedir ve kurumlaşmaktadır Sayın Atasayan. Kurumlaşmaktadır. Dikkatinizi çekerim.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bana ne söylen yahu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani bugün bu ülkede iş barışı yapılacaksa, işte uzlaşmak istiyorsak, bunun devletle, devletin aracılığında işverenle sendikalar arasında yapılması lazım gelmektedir. Oysa bizim bu memlekette uyguladığımız politikalarla sendikaları yozlaştırmış, öldürmüştür, eylem yapamayacak hale getirmiştir. Bu bizim yararımıza değil, bu bizim ülkemizin geleceği için olumlu bir adım değildir. Bu yarar sağlamaz. Sizi geçici olarak rahatlatabilir. Başınızdan devlet olarak bazı dertleri atabilirsiniz. Oh, ne ala. Grev de yapamıyor işçiler, sendikalar ses de çıkaramıyor, hak da istemiyor. Hani maarifin, okulu olmayan Maarif Bakanı gibi memleketi bir güzel idare ediyorsunuz. Ama bu memleket, bu insan, bu memleketin işçisi, insanı da ve gelecekte de bu insanlar yarar görmüyor. Onun için bu politikaları behemehal değiştirmekte ve yeni daha uygar bir raya oturtmakta yarar vardır.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, devamlı bana sataşüyor. Lütfen müdahale edin.

BAŞKAN - Evet.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Seni hükümetin vekili kabul ediyor.

BAŞKAN - Evet efendim, devam edin. Sayın Vehbi, ne kadar daha sürer konuşmanız?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Biraz daha sürecek.
Bir saat daha sürecek Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bir saat?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir saat daha.

BAŞKAN - l'de o zaman.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sabrınıza sığınarak...

BAŞKAN - Estağfurullah, tabii tabii efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii hükümet politikasını
eleştirmeye çalışıyoruz. Onun için...

BAŞKAN - Tabii tabii. Konuşabilirsiniz efendim.
Yani ara vermek için şey ettim, sordum.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Siz istediğiniz zaman,
arzu ettiğiniz zaman ben bir noktada keserim, sonra
tekrar devam ederim.

BAŞKAN - l'e kadar devam edelim efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Tekrar
başlarız ona göre

ERGÜN VEHBİ (Devamla)-Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısaca tekelleşme vardır. Tekelleşme eğilimi vardır. Vergi adaletsizliği vardır. E, güvenceler kesinlikle yetersizdir, eğitime, yani bilgili insan yetiştirmeye, sağlıklı insan yetiştirmeye, ekonominin temel görevi sağlıklı insandır. Onu yetiştirmeye yönelik yatırımlar son derece düşüktür. Oyleyse şimdi bir hükümet programıyla yeni bir hükümet icraatıyla karşı karşıyayız. Bu bize söylenenler uygulanacaksa, geçmişte uygulananlar da aynen devam edecekse ki öyle olacağı benziyor Hükümet Programında geçmiş uygulamalara methiye çıkarılmaktadır, geçmiş uygulamalar övülmektedir, öyle olacaksa gelecekte toplumumuzun kaderi şimdiden çizilmiş bulunuyor. Önümüzde. Ve enflasyon ve pahalılık aynı boyutta devam edecek. Enflasyon ve pahalılık yükselirken halkımızın dar ve sabit gelirinin geliri sürekli düşecektir. Verdiğiniz zamlar, tanıdığınız haklar hiçbir zaman enflasyon ve pahalılık canavarına yetişemeyecektir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İşte geçmişteki pahalılığın bu şekli ile geleceğe taşınacağını anlatıyorum. Ben de hakkınızı yemek için geçmişteki garantinizi geleceğe taşıyorum. Olay bu. Pahalılık, ha... geçmişte pahalılık yoktur dersiniz Sayın Atasayan onu çıkıp o marifetli dilinizle burdan anlatmak mecburiyetini ver. Biz de öğrenelim yani.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Şantiyeye döndü memleket görmen, politika.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İşte 06 plakalı kamyonlar, 06 etiketli mühendisler, 06 etiketli işçilerle birlikte 06 kotlu Ankara'da ihale edilmiş bazı projeleri burada yerine getirmektedir, doğrudur ve sizin hükümetinizin yapılandan, projesinden bile haberi yok. Bırak ihalesinden, bırak neyin, ne zaman, nasıl yapıldığından, projesinden bile haberi yok. O projeler...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Haksızlık.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - En azından Türkiye ile, Anavatanla laftan öteye iyi ilişkileriniz olmuş olsaydı ki o konuda da şikâyetçiyiz, yani o konuda da siz Anavatanla bu memleketin insanının gerekli düzeyde, yeterli düzeyde ilişki kurmasını da önlediniz, önleyorsunuz da. İşte projeler bunun en açık örneğidir. Yani o kadar yakınımız olan Anavatana derdimizi anlatamıyoruz ve şunu diyemiyormuyuz şu projelerde birazcık da bizim Kıbrıslı Türk mühendisler çalışsın, çalışsın istihdam olsun. Birazcık da bizim işçimiz istihdam edilsin, birazcık da bizim kamyonumuz kullanılsın, malzememiz kullanılsın diyemiyor muyuz Türkiye'ye? Türkiye bunları ret mi ediyor? Eğer ret ediyorsa gerekçeleri vardır. Haklı gerekçeleri vardır. Eğer siz derivasyon harfiyatında sizin denetimimize verilmiş olan derivasyon harfiyatında veya et kombinasi inşaatında veya başka projelerde o yatırımların hakkını vermemişseniz, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini de soydurmuşsanız, suistimaller ayluka çıkmışsa, tespit edilmişse, 1000 m³ toprak harfiyatı yaptım derken, aslında 1 m³ toprak harfiyatı yapılmışsa bunlar da sonradan tespit edilmişse pek tabii ki Türkiye de size diyecek dur, ben yatırım yapacağım ama kendi yapacağım, hiç de seni karıştırmayacağım. O zaman da işte o alt yapıya, o alt yapıya yapılan yatırımlar yeterince bu memleketin ekonomisine de enjekte edilmemektedir. Kendi işçimiz deneyimsiz kalmaktadır, kendi insanımız, kendi mühendisimiz de deneyimsiz kalmaktadır, müteahhitlerimiz yeterince iş olanağı bulamamaktadır. Eğer şantiyeye dönen bölgelerde

- 267 -

de gerçekler ne yazık ki Sayın Atasayan budur.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bana ne söylen?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hade gene sana ne söylerim.

BAŞKAN - Ara verelim Vehbi Bey?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Peki Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; birleşimi kaldığı yerden devam etmek üzere öğleden sonra saat 14.30'a erteliyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:12.55

.../268

- 268 -
II. OTURUM
Açılış Saati:14.50

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 2'nci Yasama Döneminin, 1'inci Yasama Yılı'nın 10'uncu Birleşiminin 2'nci oturumunu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır efendim.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Hükümet programı üzerindeki görüşmelere devam etmezden önce bir ek sunuşumuz vardır. Sayın Günay Caymaz'ın yurt dışı izin istemi. Okur musunuz lütfen?

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

KATİP -

28.6.1990

K.K.T. Cumhuriyeti,
Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa

2.7.1990 - 20.7.1990 tarihleri arasında yurt dışında bulunacağımdan belirtilen tarihler arasında izinli sayılmama saygılarımla rica ederim.

Günay Caymaz
U.B.P Lefkoşa
Milletvekili

BAŞKAN - Bilginize sunuyorum. Şimdi görüşmelere devam ediyoruz. Sayın Ergün Vehbi'nin konuşmasına devam edilecek. Buyurun Sayın Vehbi.

.../269

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan; değerli milletvekilleri;...

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Magusa) (Yerinden) - Biz biraz dinleniyoruz ta eski plaklardan yine şarkılar söylüyorsun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir sürü yeni...
Ekonomi değişmiyor ki. Yeni kitap yazmıyoruz.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Alternatifler değişiyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Devran ol devran aynı devran.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar, lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Onun için yeni şeyleri söyleyeceğiz ta ki başaralım, düzeltelim düzeltemediğimizi.

BAŞKAN - Lütfen Sayın Vehbi devam edin lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yeni bilim geliştirme yetkimiz yok.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi siz konusun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan. Başlayacağım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii geçmişte beraber parlamenterlik yaptığımız arkadaşlar bizim görüşlerimizin aynı, hemen hemen aynı olduğunu söylüyorlar, yeni plak koy falan diyorlar, mümkün değil. Tabii bu bir iltifat.

Demek ki, gerçekten daha önce de aynı görüşleri ısrarla savunuyoruz, savunmaya devam ediyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Yani siz mi değişmiyorsunuz, yoksa toplum mu değişiyor?

BAŞKAN - Efendim karşılıklı konuşma yapmayın lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ve edeceğiz diyorum. Ekonomi değişmiyor. Ekonominin kuralları dünyanın her yerinde aynı...

BAŞKAN - Sayın Vehbi, konuşmanıza devam edin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim zaten konuşmama başlamış bulunuyorum Sayın Başkan. Yani bir izahda bulunuyorum. Ekonominin kuralları Avrupa'da da aynı, Amerika'da da aynı, bizde de aynı. Biz burda onu ters-yüz etmeye çalışıyoruz ve değişik bir takım uygulamalara gitmeye çalışıyoruz...

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sahibinin sesi yani.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hangi sahibinin sesi?... Bu bizim sesimiz, sahibinin sesi değil. Bizim sesimiz. Kendi görüşlerimiz, kendi inançlarımız ve gerçekten memleketimizde uygar bir yönetime ulaşmak istiyorsak...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Laf atmasalar çatlayacak yani.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bu söylediklerimizin uygulanması lazım. Tabii...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Laf atmaya devam ederseniz pazar günü geleceksiniz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah arkadaşlarda kendi görüşlerini koyarlar. Yani biz bir öneri getiriyoruz. Olumsuzlukları gösteriyoruz, işaret ediyoruz. Sayın Başbakan dahil tersine söyleyemiyor. Ben dediğim zaman iki bin Dolarda kaldı bizim toplumun ulusal geliri. Tabii ki bunu bir yıl önce de, iki yıl önce de aynı şekilde söylüyordum. Madem orda sayıyor, o eivarda sayıyor ne söyleyeyim? Dört bini, beş bini, altı bini.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Alternatif politikalarınız...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Onları da söyleyeceğim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yalnız muhalefet tenkit eden değil...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Onları da söyleyeceğim. Hayır zaten içinde var, önerilerimizin içinde var.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yalnız eleştiri gördüm ben şimdiye kadar. Alternatif politikalar...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Alternatif politikalar da var.

BAŞKAN - Arkadaşlar; lütfen karşılıklı konuşmayın efendim. Lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şimdi ben Kıbrıs sorununa ilişkin görüşlerimi çok açık ve net olarak koydum. Politikaların ne olması gerektiğini de söyledim. Pasif değil, aktif, Kıbrıs sorununda devlet politikasını her platformda savunacak aktif politikalar dedim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Enflasyon için de...

BAŞKAN - Efendim karşılıklı lütfen konuşmayalım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Enflasyon için de Önerileri size de sŕyledim. Size de sŕyledim Sayın Atasayan.

BAŞKAN - Lütfen karşılıklı konuşmayalım efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben Genel Kurula hitap ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Edin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Genel Kurul Üyeleri; madem arkadaşımız ihtiyaç duyuyor, gerçekten enflasyonla ilgili mücadele yöntemlerine kısaca bir kez daha değineceğim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Benim hatırım için ha?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Teşekkürler Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Demek ki iyice anlatılmadı. Enflasyon ithal edilmiş Türkiye'den Öyle yazıyor. Enflasyon pahalılık, bilimsel olarak beraber yürüyen bir kaç point, aşağı yukarı birlikte yürüyen tanımlardır. Biri varsa, Öteki yokolamaz. İkincisi, birlikte gelişen enflasyon ve pahalılık, ikincisi pararel olgulardır. Birbirinin tarifine de girer.

Dolayısıyla bir ülkede enflasyon varsa o ülkede pahalılık vardır. Bizde enflasyon vardır, pahalılık da vardır. Fakat deniyor ki; o da kabul ediliyor fakat deniyor ki bu bize Türkiye'den geliyor. Türk parasından kaynaklanıyor. Ben anlattım. Dedim ki Türkiye'den gelen bir enflasyon payı var, ancak eğer sen ülkende;

1. Üretimi sürekli artırabiliyorsan enflasyonun birinci panzehiri üretimdir. Üretimi sürekli artırabiliyorsan;

2. Sürekli üretici yatırımlara pay ayırabiliyorsan;

3. Tüketim kısıtlanabiliyorsa ve tasarrufa büyük önem veriyorsan, Devlet politikası haline bunu getirebiliyorsan;

4. Ücretler eğer yerinde saymaz, enflasyonun üstünde bu üretim artışına, ihracattan gelen döviz artışına paralel olarak sağlanırsa, o zaman enflasyon izafi bir terim, deyim olmaktan öteye gitmez. Çünkü enflasyon pahalılığı nasıl getirmektedir? Ücretler yerinde saymaktadır, gelir sürekli, görelî olarak azalmaktadır, dolayısıyla devamlı dar ve sabit gelirliler tırtıklanmaktadır, törpülenmektedir enflasyon nedeniyle. Ama eğer sen üretimi yeterli boyutta yaparsan, ihracatını başarırırsan, gerçekleştirirsen ve Türk Parası yerine ülkeye döviz kazandırabilirsen, bol miktarda döviz kazanabilirsen, istihdam olanaklarını sürekli artıran, üretimi sürekli artıran bir ülkede pahalılık da olmayacaktır. Çünkü ücretliler, dar gelirliler, memurlar, emekçiler, üreticiler emeğinin payını, üretiminin değerini aldığı ölçüde, enflasyon oranının üzerinde aldığı ölçüde o ülkede enflasyon ve pahalılık söz konusu olmayacaktır. Her ne kadar da Türk Parası sürekli düşecektir ama Türk Parasının sürekli değer düşümünde kazançlar o oranın üstünde artacağı için de bu kez ücretliler rehabilite olmuş olacaktır ve memleketimizde de enflasyon ve pahalılık bu denli yakıcı

etkinliğini sürdüremeyecektir. İşte öneri açık. Biz ne yapıyoruz? Üretimden toplumu kopardık. Nasıl kopardık? İşte Sanayi Holding'in hali meydandadır. Fabrikalar kapalıdır. Yeni yatırım konfeksiyon dışında hemen hemen yoktur. Sanayi sektöründe üretim düşmektedir.

2. -Biraz sonra bahsedeceğim.- Tarım sektöründe hayvancılıkta sürekli üretim düşmektedir. En geleneksel ürünlerimiz bile ya piyasadan kaybolmuştur veya üretim miktarları eskiye oranla düşmüştür. Otomatik olarak da ihracat oranı da buna paralel olarak azalmaktadır. Geliri sürekli düşen, döviz birikimi azalan, kazançlar enflasyonun çok gerisinde kalan bir ülkede pek tabii ki bu sorun bugün de konuşulacaktır, ne yazık ki yarın da konuşulacaktır. Çünkü söylediğimiz, önerdiğimiz politikalara gidilmiyor. Şimdi daha spesifik olarak ben konuşmamı sanayi sektörü üzerinde kısmen ticaret üzerinde birlikte sanayi, biraz tarım, hayvancılık üzerinde ve turizm, ulaştırma, hizmetler sektörü üzerinde daha somuta inerek devam ettirmek istiyorum. Bu konuların dışında kalan hususları da sayın arkadaşım İsmet Kotak anlatacaklardır. Sanayiden zaten bahsettim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İsmet'e yeteri kadar zaman ayır da on yıllık iştahı vardır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Biz de altı aydır konuşmuyoruz yani biliyorsun...

Sanayi sektörü bugün ihmal edilen, üvey evlât muamelesi yapılan bir sektör. Teşvik yetersizdir.

Örgütlenmesine baksak, bu iktidarın, Ulusal Birlik Partisinin iktidarları sanayiye verdiği değer anlaşılacaktır. Sanayiciler, üreticiler Ticaret Odasına, adı üstünde Ticaret Odasına dahil edilmişlerdir. Bir Sanayi Odası vardır ama o Sanayi Odasının kendi yasası bu Meclisten nedense yıllardır çıkmamıştır, çıkarılmamıştır. Sanayiciler ağlamıştır. Şu Meclis koridorlarına kadar gelmişlerdir, kendi yasa önerilerini milletvekillerine dağıtmışlardır, komitelerde yasa önerileri görüşülmüştür ama bir sanayi odası yasası bile bu memlekette çıkarılamamıştır ve üretimden kaçılmaktadır. Nasıl kaçıldığı açık ortadadır. Sanayide devlet teşvik edecek, bu ülkede ağır sanayi kurma olası değildir. Yani biz sanayi derken ağır sanayiden bahsetmiyoruz. Bu ülkede kendi kaynaklarımıza dayalı, tarımsal kaynaklarımıza dayalı, yerlatı zenginliklerimize dayalı bir hafif sanayi kurulmalıdır. Daha önce kurulmuştur, büyük oranda çökertilmiştir, teşvik edilmemiştir. Örnek vereyim her zaman söylüyorum, Sayın Adaoğlu'nun söylediği doğrudur, yineliyorum, tekrarlıyorum. Ama gereklidir. Şu Beşparmak Dağlarına baktığımız zaman her tarafı kireç taşıdır. İşte bir kaynak. Ama bu kaynağı biz bugün değerlendirebiliyor muyuz? Rum zamanın da Beşparmağın yamaçlarına bir sürü kireç ocağı kondurmuştu, üretim yapıyordu. Neden? Enayi miydi? Bilgisiz miydi? Yoksa zararına çalışmayı göze mi alıyordu da o kireç ocaklarını hem o bölgelerde Beşparmak dağlarının yamaçlarında hem de sanayi bölgelerinde, yetmedi sanayi bölgelerinde de kuruyordu, çünkü sende hâmmaddesi vardır üstelik taştır, çıkışı gayet kolaydır ve işleyeceksin, hem kendi ihtiyaçlarında memlekette kullanacaksın hem de ihracat yapacaksın. Rum zamanında bu ocaklardan, bu tesislerden yüzlerce ton kireç Arap Ülkelerine, ortadoğuya ihraç ediyordu. Kendi kullanımı dışında kalanları. Biz aldık %95'ini hatta daha da kötümser rahatlıkla söyleyebiliriz %99'unu çürüttük, kapattık, küçük bir tanesi bir tesis özel sektörce çalıştırılmaktadır ve şu ülkeyi ne yazık ki bugün kireç, alçı ithal eder duruma getirdik. İşte sanayide işte size yerel kaynaklara dayalı bir sanayi. Türkiye'den kireç ve alçı ithal eder hale geldik. Dahası toprak sanayine bakınız, bugün balyalarla toprağı, pişmiş toprağı, tuğlayı, kiremiti Türkiye'den gemilerle ithal etmek mecburiyetinde kalıyoruz. Bunlar teşvik edilemez miydi? Bunlar devlet tarafından başta en azından konfeksiyona yapıldığı kadar teşvikler verilerek geliştirilemez miydi? Geliştirilebilirdi. Biz hep bunları söyledik.

En azından ithal ikamesi olurdu. Hiçbirisi yapılmadı. Bundan sonra yapılacak mı? Hayır. Uygulanan ekonomik politikaya uygun değil. Uygulanan ekonomik politika sanayiye teşvik, tarıma teşvik vermemektedir. Ticareti ön plâna çıkaran bir ekonomik politikadır. Alın geleneksel ürünümüz zeytin ve harup bu memlekette perişan durumdadır. İnsanlar zeytinleri zor belâ toplayabilmektedir. Toplayanlar malını satamamaktadır. Satanlar kalanları yağ çıkarmaktadır, yağını satamamaktadır. Neden kaynaklanıyor? Yine politikasızlıktan, bu devletin sakat politikasından kaynaklanmaktadır. Zeytin bu memleketin yüzlerce yıllık, asırlar boyu geleneksel ürünü bugün geçerli bir mal olmaktan çıkarılmış durumdadır. Ama ya kesip lahmacun fırınlarında yakıyoruz ya da budamadan, sulamadan, bakımını yapmadan öylece yamaçlarda bırakıyoruz. Neden? Çünkü üretici teşvik edilmemektedir. Yağ sanayi devletin kendi eliyle Ulusal Birlik Partisinin uyguladığı politikalar eliyle yok edilmiştir. Kendi ülkesinin vatandaşını, kendi ülkesinin üreticisini, devlet eliyle böyle bir rekabet yaratarak oları çökerten dünya üzerinde acaba başka bir devlet, başka bir hükümet var mıdır? Bugün bu politika değiştirilse köylüye, küçük üreticiye ve halkımıza çok önemli hem bir gelir kaynağı, hem bir istihdam alanı yaratılabilir. Harup keza aynı. Ta İngiliz sömürge döneminden beri, hatta daha da ileriye gidelim, Osmanlı döneminden, daha da öncesi dönemlerden beri nasıl ihraç ediliyorsa, böylece ihraç edilmektedir Avrupa ülkelerine. Bir tek ilâve konan bir kırma makinesi koyup harubu parçalarına ayırmak, çekirdeğini de ayrı satmak. Avrupalı enayi midir de gelip ta Akdeniz ülkelerinden senin keçiboynuzunu, senin harubunu, çekirdeğini ve diğer ürününü toplamaktadır. Ne yapıyor? Onu alıyor, işliyor, değerlendiriyor, işte bir hafif sanayi daha size. İşliyor, değerlendiriyor ve tekrar size filim olarak, ecza olarak, başka bir mal olarak daha kıymetli olarak satıyor. Bizim hükümetimiz ya teşviklerle, ya kendi kooperatifçiliği ön plâna çıkararak harupta küçük de olsa bir üretim sanayisi geliştiremez miydi bugüne kadar? Pekalâ geliştirebilirdi, ancak o da üvey evlât olarak bırakıldı.

Değerli arkadaşlar; içtiğimiz bu memlekette meyve sularına baksanız hal-û pür meyâlimiz ortaya çıkar. Yine Avrupa'dan getirdiğimiz meyve tozlarıyla, ya da Türkiye'den getirdiğimiz meyve tozlarıyla, meyve suyu yapıp çocuklarımıza, insanımıza içiriyoruz da biz bu memleketin portakalının has ürününü, greyfrutunun has ürününü yine o hafif sanayi vasıtasıyla halkımıza sunamıyoruz. İşte gelip dayandığımız nokta. Daha bunları çoğaltmak, daha bunları geliştirmek mümkündür. Ama soruyorum. Niye insanlarımız bu tarz yatırımlara yönelsinler? Kolay kazanç yolları varken, devlet desteği olmayan bir sahaya niye yatırım yapsınlar?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm sektörüne bir değinmeye kalkarsak; onun durumu sanayi sektörü kadar olmasa bile yine kötüdür ve tatmin edici bir düzeyde ülkemizin olanaklarına göre tatmin edici bir düzeyde kesinlikle değildir. Turizmde bugün ilgisizlik, denetimsizlik her sahada ne yazık ki sıyrılmaktadır. Birtakım inşaatlar yapılıyor, tatil köyü modaları başladı. Hangi yamaçta, hangi koyun sırtının ağaçlarının ve bitki örtüsünün hangi oranda nasıl tahrip edileceğini ve oraya nasıl bir çirkin yapının kondurulacağını artık kestirmek mümkün değildir. Sahiller doldu, plâjlar parsellendi, tellendi, şimdi denizlerin iç taraflarının parselasyonu başladı. Şamandralarla, iplerle denizin içi bile artık parsellenmeye başlıyor. Denizler, kıyıları, bırakın 500 metre Anayasa gereği boş bulundurulmasını, 100 metre izne bağlı kısımlar aşıldı da 10 metrelik deniz sahili üzerine beton yığınları dökülüyor gözlerimizin önünde. Acıdır ama ne yazık ki yapılmaktadır. Efendim özel araziymiş. Özel araziye kamulaştırırsın. İşte orda, dünyanın her yerinde, her gelişmiş ülkede devlet müdahalesi vardır.

Eğer sen şahıs malıdır diye denizin, güzelim kıyıların hemen 3-5 metre ötesine beton bloklara izin verirsen, hatta bırak özel mülkiyet, o arsaları devlet olarak eşdeğere mukabil seçim öncesi ve seçim sonrası sağa sola bilinçsizce dağıtırsan, bir müddet sonra bu ülkeye getirecek turist bulamayacan. Türkiye'nin Mersin sahillerini gezenler bilir. Mersin sahillerine artık turistler uğramıyor. Orası bir metre denizin önüne kadar, arka yamaçlarına kadar tamamen beton bloklarıyla yığılmış, dolmuştur. Ağaç görmek, bir yeşillik görmek bile bir marifet haline gelmiştir. Deniz kirliliği de caba. Biz de eğer o güzelim sahillerimizi böyle vahşi bir gelişmeye açmışsak, bunun sonucu çok acı olarak gelecekte çekeceğiz.

Değerli arkadaşlar; bu bizim şimdi yapmakta olduğumuz tatil köyleri, düzeysiz, biçimsiz oteller, İspanya'da, İtalya'da, Yunanistan'da hatta şimdilerde Türkiye'de çok var. Onları aşmamıza, onları geçmemize ve onlardan daha cazip bir turistik potansiyeli bu memlekette yaratmamıza olanak yoktur. Mümkün değildir. Güney Kıbrıs'ta yaptılar. En büyük hatalarını yaptılar. Görüştüğüm zaman gittim, gezdim onlara da söyledim. Sahil boyunda kesinlikle denizle yol arasında şeridi felâket bir biçimde doldurdular, otellerle, büyük binalarla doldurdular ve şimdi ağılıyorlar. Potansiyel kalmadı. Turiste pazarlayacak deniz kalmadı. Aynı sorumluluğu biz duymazsak ve şimdi bu gidişi önlemezsek geleceğimiz karanlıktır. O Girne'ye inerken gördüklerimizden, gördüklerinizden tüyleriniz ürpermiyor mu değerli arkadaşlar? Tepeler, yamaçlar, vadiler ha bire traş edilmektedir. Bırakın çam ağaçlarını, geleneksel makilerimiz bile, çalılıklarımız bile dümdüz edilmekte, havana toprak dökülmekte, acaip acaip binalar dikilmektedir. Ordaki

o ağaçlar, o yeşillik kaç senede gelişti hesapladık mı? Yaptık mı? Turizm yapıyoruz, nasıl bir turizmdir ki pazarlayacağımız tek unsuru da yok ediyoruz. Bizim Avrupaya, İspanya'ya, İtalya'ya, Yunanistan'a üstünlüğümüz, turizmdeki üstünlüğümüz kendi doğasını, kendi doğasını bozmadan, kendi tabiatını tahrip etmeden, kendi çevresini kirletmeden gelişen bir turizmdir. Eğer bunu yapabilirsek, bunu muhafaza edebilirsek, yani bir turist bir otelde konakladığı zaman hemen üç adım ötesinde o ülkenin tertemiz bitki örtüsünü, makisini, çalısını, çırpısını bulabiliyorsa ancak bu yönde rekabet edebiliriz dünyaya. Bunu unutmayalım. Aksi takdirde kimse bizi ciddiye almaz. Kimse bizim taşımız, toprağımız arasında, kimse bizim beton bloklarımız arasında tatilini heba etmek için bu ülkeye gelmez ve ne yazık görüyoruz, resimlerini çekiyoruz, yayınlıyoruz, bu kürsüden de çok söylüyoruz ama denetim halâ yoktur. Gelişi güzel tahribat sürdürülmektedir. Tarihi binalarımızı, antik eserlerimizi inceleyelim, göreceksiniz ki yine turiste sunmamız lazım gelen bu binaların da bir kısmı ya işgal edilmiş bulunmaktadır, geliş güzel işgal edilmiş bulunmaktadır, ya da çevrelerinde hiç de tarihsel doğaya, görüntüye yakışmayacak barakalar, kulübeler, çadırlar inşa edilmektedir. Gidin Girne'nin o tarihi yat limanına bakın. Acaip acaip tentelerle o liman mahvedilmiş bulunuyor. Milyonlarca, on milyonlarca lira harcanarak dikilen lambalar, neden dikildiğini de, o tarz neden dikildiğini bilmiyoruz ama dikilmiş, on milyonlarca hatta yüz milyonlarca lira harcanmış,

Ama ampülsüz, kırık dökük, eyri büyrü, yanmadan o limanda durmaktadır. Ama biz turizm yapıyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Ziya Bey de söyledi bunu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ziya bey tabii ki söyleyecek. İçi yanıyor, bağı yanıyor adamın. Gittiği zaman, gördüğü zaman haklı olarak bağı yanıyor. Oturduğumuz zaman kanalizasyon yapılmış olmasına rağmen hâlâ kokular gelmektedir. Neden doğru dürüst temizlenmiyor? Yatırım yapmazsanız, temizlenmez, kokar. Ne ekerseniz onu biçersiniz. Gerçekten kokmaktadır. Orda bir sürü gemi, ölü biçimde, ölü mezarlık halinde limanın orasında durmakta, pislik içinde koku ve pislik üretircesine orda ömrünü tüketmektedir. Hiç denetim yoktur. O tarihsel çevre içerisinde yarattığımız bir Girne limanına bakalım. Bir Bellapais çevresinde olanlara bir bakalım ve gerçekten hepimiz üzüntüye kapılalım. Mecburuz üzüntüye kapılmaya. O kadar dentimden yoksun bir ülke haline geldik ki gazetelerde espri ile altı ay, inşaatından altı ay sonra tatil köyü yapıldığının keşfedildiği yazılmaktadır. Ne izin, ne proje, ne hiçbir şey. Altı ay sonra farkına varıyor Hükümet ki, Devlet ki Bellapais'te tarihi binaların çevresinde, hemen halkın gözünün içinde tatil köyü çıkmış birdenbire. Sadece orda mı, gezin, her tarafta. Şimdi bunu önlemek boynumuzun borcu. Yeni dönemde en azından bunu denetim altına alalım. Türkiye çok geç uyandı ama uyandı. Biz daha uyanmadık. Orda hasbel kader geçerken gördüğüm bir tatil köyünde gördüm hoşuma gitti ama bozulmadan yapmaları lâzımdı. O hale gelmeden, koyları kaybetmeden, bölgeleri kaybetmeden yapmaları lâzımdı. Şimdi de yine belli oranda tedbirler vardır. Kıyılara kadar gelen ağaçlar orda numaralanmıştır.

Hepsinin numarası ağaçların, yerleriyle belli, plânları vardır ve o ağaca dokunmak mümkün değildir. Hepsinin üstünde numaraları yazar, plânların üstünde de yazar. Tatil köyü yapacaksanız o ağaçlara dokunmadan, o binalarınızı, tesislerinizi o ormanın, o ağaçların arasına yerleştirmek mecburiyetiniz vardır. Belki bir tane, iki tane ağaç, üç tane beş tane keseceksiniz ama o da Devletle uyum içinde, anlaşmalı olarak yapılıyor. Bizde ne oluyor? Kim nerde nasıl buldozeri sokabilirse orayı altüst ettirebilmektedir. Sonra da sağa sola tabelâlar koyduk "Çevreyi Korum". Çevre nasıl korunur? Tabelâyla çevre korunacak olsa çok güzel. Çevre Devlet-yurttaş işbirliği içinde gerçekten belli yaptırımları da uygulayarak korunabilir. Uzman kuruluşları devreye sokarak korunabilir. Bugün Anıtlar Derneği, Cemiyeti kesinlikle devrede değildir. Turistik yatırımlarda Mühendisler Birliği kesinlikle devrede değildir. Sayın Asil Nadir, Mühendisler Birliğini aşarak bir yamacın üzerindeki otelin üstüne hiç de olumlu olmayacak biçimde iki katı rahatlıkla oturabilmektedir. Kimse kendisine o deniz sahilinde o kıyıda böyle bir heyülâ yapının olamayacağını anlatmıyor mu, söylemiyor mu? Yatırım yapacak yer mi yok? Yatırım yapacak başka olanak mı yok ki orda o bölgeyi tümüyle paralize edecek biçimde iki kat yeni inşaat izni alabilmekte. Bu nerden kaynaklanıyor? Uzman kuruluşlar bu konularda en azından devreden çıkarılmış olmasından.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm yapacaksanız altyapıları çok dikkatli, titiz biçimde gerçekleştirmek mecburiyetindediniz. Bir de tabii altyapı olarak ulaşım çok önemli. Dokuz senedir milletvekiliyim. Dokuz senedir yine Sayın Adaoğlu dostum burda olsaydı aynı şeyleri söylüyorsun diyecekti, doğrudur. Dokuz senedir en azından ben bu konuda üzerime düşen görevi yapıyorum. Bu memleketin giriş çıkışları ister deniz yoluyla, ister uçak yoluyla halâ felâkettir. Bir defa yeterince uçağı, yeterince havayolu taşımacılığı, onbeş senede bu memlekette beceremedik. Daha bir tane yeni uçağa, bir işte isim verdik "Beşparmak" bu bizimdir dedik, onbeş sene sonra. Şimdi efendim yenileri aynı şekilde yapılacakmış ve sanki uçak sorununu çözümledik. Arkadaşlar, bunun mazareti yoktur. Yani var da, söyleniyor da bu mazareti kabul etmeye olanak yoktur. Tek tek şahıslar, tek tek şirketler devletten çok daha güçlü olarak bir sene içerisinde, altı ay içinde bu memlekette dört uçak çalıştırabiliyorsa, beşinci uçağını almak yoluna gidebiliyorsa, bizim devletimiz bu memleketin ulaşım sorununu çözmek yolunda onbeş senedir halâ tek uçağı tartışıyor, bunun mazareti yoktur. Buna kılıf uyduramazsınız. Bu beceriksizliktir, başarısızlıktır. Başka söz söylemek mümkün değildir. Kaldı ki halâ daha bu ülkede turistik ülkemizde, işte cennet dediğimiz ülkemizde yabancı, döviz getirici mucizlerin gelmesini beklediğimiz ülkemizde uçakla uçmak bir marifet olmaktadır. Yer bulmak, yer ayırtmak gidiş için de dönüş için de eğer arkanız yoksa fevkâlâde zordur. Demek ki ulaşım sorunu çözümlenememiştir. Bu ne zaman halledilecektir? Turistik bir Ada'da bunu çözemezsek birbirimize suçu atmakla altından kalkamayız. Deniz yollarına, deniz ulaşımına aslında değinmekten bile yüzüm kızarıyor. Yüz karası gemilerle, pislik içinde,

Saygon göçmenlerinin okyanusa açıldığı düzeyde, o filmlerde seyrettiğimiz düzeyde gemiler çalışıyor turistik limanlarımıza göçmen gemisi. Pislik, ne kamarasında hayır var, ne havalandırmasında hayır var, ne çayında hayır var, ne yemeğinde hayır var, ne limanların giriş çıkışında hayır var ve bu memlekete turist gelecek de turist ağırlayacağız. Kazara o gemilere düşen turistlerin halini düşünüyorum. Bir felâketi yaşadıklarını herhalde memleketlerinde anlatmaktadırlar, gazetelere yazmaktadırlar ve biz bunu onbeş yılda yazık ki düzeltemedik. Girişimler yapıldı, yeni yeni gemiler bu hatlarda çalıştırıldı ama halâ aynı sorunlarla karşı karşıyayız. Tatilinizi arabanızla yapmak gafletinde bulunursanız onbeş gün, on gün tatil için ödediğiniz para hep haybeye gitmektedir, havaya gitmektedir çünkü o deniz yolunun, o feribotlarla o bir günlük, iki günlük maceranız sizi perişan etmeye yetip de artmaktadır. Bu ne zaman düzelecektir. Devlet bu sahada da serbest piyasa ekonomisi uyguladığı için müdahale niyetinde değil midir?

Bilelim. Ben, gözlerimle gördüğüm için geldim, burda anlattım. Gemilerin pisliğini, rötalarını, kabalıklarını bir yana bıraksak, o limanların giriş çıkışında halkın, kendi insanımızın ve turistlerin çektiğini ben geldim anlattım. Arabasıyla giren çıkanlardan orda aleni rüşvet istenmektedir. Aleni arabaları dizilmektedir, eziyet edilmektedir. Eğer yolcu beraberini birtakım eşya getirmekteyse de ondan rüşvet istenmektedir. Hiç de gizlenmeden, açık. Bir gün giderseniz, bir hafiyelik yapmayı göze alırsanız, orda limanda dursanız, ordaki, o birkaç tane memur müsvettesinin yaptıklarını rahatlıkla gözlerinizle göreceksiniz. Gizleyemezsiniz bile. Tabii ki yine, sözlerimi şöyle bağlayayım. Bütün memurları kastedmiyorum. Ben, bütün gümrükçülerimize, bütün memurlarımıza bu ithamda bulunmuyorum. Dürüst olanlarını, kişilikli olanlarını, bu ülkeyi kendi çıkarından fazla sevenleri bu söylediklerimden tenzih ederim. Ama orda göz göre göre de bu söylediklerim de, bazı memurlar tarafından yapılmaktadır ve ülkemiz için de, insanımız için de fevkalâde kötü not olmaktadır. Bu düzeltilmemiştir. Burdaki limanlarda da düzeltilmemiştir. Türkiye'ye giriş çıkışlarda görülen eziyetlerde de düzeltilmemiştir. Bunlara ne zaman el atılacaktır? 15 senedir bekliyoruz, söylüyoruz ve izliyoruz. Dahası, insan yaşamı tehlikeye sokulmaktadır. 1918 modeli gemilerin bile sefere sokulduğunu bir yana bırakırsak, yani II'nci Cihan Harbi sonrası değil, I'inci Cihan Harbi sonrası gemiler bu memlekette Türkiye ve Kıbrıs arası çalıştırılmıştır. Onu bir yana bırakırsak, bu gemilerin, devletin işlettiği feribot dahi, kapasitelerinin çok üstünde yolcu aldıklarını da görürüz. 600-700 kapasiteli gemi, pervasızca 1500-2000 kişiyi gemiye doldurabilmektedir. Ne can yeleği vardır, ne kamarası vardır, ne başka kurtarma aracı vardır. Bir alabora oldu mu, işte gelin de ondan sonra dert anlatın. 800 kişilik geminin içerisinden 1500 ceset çıkaracaksınız. Bunu bile, 9 senedir kendi hesabıma söylüyorum, halen çözüm

getirilmemiştir, yazıktır, bu ülkeye yazıktır. Basittir. Bana göre basittir bu olayları çözmek. Yani, büyük bir ekonomik değişiklik değildir istediklerimiz. Spesifik olarak sorunlara değiniyoruz ama, yaptırıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısaca tarım ve hayvancılık sektörüne de değinmek istiyorum. Ülkemizde, bir süre önce büyük bir ihracat potansiyeline sahip olan hayvancılık, ne yazık ki şimdi çökmek üzeredir. Meşakkatli bir meslektir. hayvan bakımı, beslemesi zordur. O oranda da hayvancılıkta girdiler pahalılaşmaktadır, maliyetler yükselmektedir ve sonuçta üreticiler zarara doğru hızla gitmektedir. Bu nedenle de bu sektörden kaçış vardır. Bu kaçış sonucu da hayvan popülasyonu ülkemizde sürekli düşmektedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 1989'da yükseldi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN L(Yerinden)(Devamla)- Yükseldi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Sayın bakanın bir yıllık tarım bakanlığı döneminin, bir yıl değil mi son şeyiniz?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Yükseldi, evet, statistiklere bakarsan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ben tabii bu iddiamı kendi kafamdan yapmıyorum. Devletin bize verdiği İstatistiklerden.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Son İstatistiklere bak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Çıkmayan, bize ulaşmayan İstatistikleri bırakın. Eğer haklıysanız hakkınızı da bir gün bu kürsüden çıktığım zaman teslim ederim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Edecen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ancak şimdiye kadar benim elimde olan istatistiklere göre hayvan popülasyonu 1989'a kadar referans olarak 1985'i alırsak gerek büyük başta, gerek koyun ve keçide azalmıştı.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) -1989'da yükselmeye başladı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Temenni edelim ki o 1989'da kısmi artış devam etsin. Ancak ben bakıyorum, sadece hayvan popülasyonunda azalma ile kalmıyoruz. İhracat, iyi bir ihracatı ürün olarak değerlendirilen...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Tüketim artışı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayvan yarı yarıya 1989 yılında azalmış bulunuyor.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hayat seviyesi yükseldi ve tüketim artışı var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Bakan, eski, sayın eski bakan, sayın milletvekili Atasayan; bu söylediklerinizde siz de inanmadığınız için...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Yok getiririm sana.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii hem söyleyip hem de gülüyorsunuz arkasından. Tüketim artışı...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Getiririm sana.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Rakam verelim istiyorsanız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Bende daha taze rakamlar var, gerekmez.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 479'uncu sayfa...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - bende daha taze rakamlar var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bakanlar Kurulunun bize dağıttığı...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Bende daha tazeleri var, getiririm sana.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kuzu adet olarak 1985-1986 döneminde 27,792 tane ihraç edilmiş. Büyük bir olaydı gerçekten ülkemiz için. 1986-1987 döneminde bu sayı 20,596'ya düştü. Bir düşüş ama yine hava koşulları dersin, hastalık dersin, ya da Arabın biraz geç gelmesi dersin, kooperatifin devreye girmemesi dersin bir mazaretler söylersin, 27,000'den 20,000'e düşüşü mazur göstermeye çalışırsın ama ya ondan sonraki yıl 1987 ve 1988 yılı için bu 20,000 rakamının 6000 rakamına düşmesini nasıl anlatacaksın?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - 1990'da hiç yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ya! Yazık değil mi bu memlekete? Eğer bir hayvan üretim potansiyelimiz varsa ki vardır, işte rakamlar. Eğer 1985'te 27,000 kuzu, 15,000 oğlak ihraç edebilmişsek bir potansiyel vardır. Bu potansiyeli 1987'de bu ihracat potansiyelini ikisinde de 6000 civarına düşüren hesap vermek mecburiyetindedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Turist artışına bakacaksın Sayın Ergün Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Turizm gelişti. Halk para sahibi oldu, daha çok et yer.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Turizm geliştikten sonra da...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Othello Şirketinin hazır şeyde, Hollanda'da, hem Belçika'da...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Yok yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O hormonlu hayvanlardan kesip bize yolladığı bonfileler hem biftekler kullanılmaya başlandı. Gelin bütün otelleri, çoğu otellerde, lokantalarda bugün yalan dolan Avrupa'da hayvanlara yedirilen eskimiş, çürümüş bonfileler, biftekler turiste ikram edilmektedir. Biz bunu da biliyoruz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Girne'ye gideceğine, Bandabuliyaya git bak da göresin sen nasıl et alır millet.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Atasayan...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hem turist arttı, hem turizm arttı. Üretilen tüketiliyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yine aynı bilgilerden et tüketiminin şahıs başına, et tüketiminin 1982 yılına göre, 1988'de %25 oranında düştüğünü yine siz verdiniz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - 1982'de sen de 40 yaşında idin, şimdi 50 oldun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bizim elimizdeki bilgi %25 oranında et tüketimi şahıs başına düşmüştür.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Yok canım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Nerde arttı? Refah artmış da et tüketiliyor. İşte bak doğrudur, piliç, kanatlı üretimi arttı, beyaz et tüketimi balık dışında yani piliç, hormonlu piliç tüketimi arttı. O doğru. Etin yerine beyaz et, piliç ikame edildi. Halkımız pilici yiyebilmekte, işte hiç olmazsa o hellimli makarna ile takviye edebilmektedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Çevir de kaz yandı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öyledir. Gene buradaki rakamlardan...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Mangalları görmen galiba Girne'ye giderken. Girne'de mangalları görmen galiba. Ahali yer, içer.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten ülkemizde hayvancılık bir çıkmaz içindedir. Korkunç bir bunalımla karşı karşıyadır. Hayvancılar umutlarını devletin politikalarına bağlamıştı. Nasıl bağlamıştı?

Bir, ihracat, sürekli devlet kontrolunda olacak, teşvik edilecekti. O, devlet çekildi, kooperatif çekildi, hayvancı piyasalarda aracılardan eline teslim edildi. O zaman da, otomatik olarak tabii ihracat potansiyeli de azaldı. Hayvancılık sektörü geriledi. Yine de bir umut vardı. Bu ülkede aşağı yukarı 8 sene önce başlamış olan et konbinası inşaatı tamamlanacaktı, açılışı yapılacaktı. Sayın bakan geçen sene onun açılışını yaptı, bir kurdela kestti, bir şike açılış yaptı. Altıda biri bile tamamlanmamış bir tesisi öylece bırakmak üzere, buzluk halinde bir kenara itti. Buzlugu açtı. Yani, açılan buzluktur. Oysa, biz et konbinası inşaatına yüz milyonlarca lirayı Türkiye ile beraber oraya bir soğuk hava deposu inşa etmek için yapmadık. Soğuk hava deposu başka yerde de var ve kapasitesi de oldukça yeterliydi. Orası ne olacaktı? O et konbinası kesimden tutun, tavuk dahil, küçükbaş, büyükbaş hayvan dahil, kesimden alınacaktı, her safhası değerlendirilecekti. Kanından kemiğine, postundan tırnağına, her şeyiyle ürünü entekre bir biçimde değerlendirilecekti. Etlerin de bilimsel olarak, işte bonfilesine, pirzolasına, bifteğine ayrılacaktı ve buzdolaplarında muhafaza edilecek, dışarıya, Avrupa'ya ve Arap ülkelerine entekre bir tesisin ürünleri sevkedilecek ve daha büyük döviz sağlanacaktı. Yani, canlı hayvan ihracatına karşın, bu şekilde mamul et ürünleri entekre tesiste çıkacaktı. ne oldu. 8 sene inşaat devam edildi, paralar atıldı, binalar yapıldı. Sonra da o binaların et konbinası haline dönüştürülmesinden vazgeçildi. Makinaları gelmiyor. Neden vazgeçildi? Efendim, o kadar hayvan yokmuş, kapasitesi büyükmüş. Yani, et konbinası bitinceye kadar, biz hayvanları bitirdik. Et konbinası geçerliliğini kaybettiği için de, işte, ancak buzluk olarak kullanılıyor. Hiç olmazsa bundan sonra kapasitemiz var. Memleketimiz müsait. Hayvancılığı teşvik edin. Hayvancılığı öldüren bir neden daha, çok önemli bir neden daha, sayın bakan çok iyi bilecektir. Bu sektöre geçmişte verilen sübvansiyonların çok minimum düzeye indirilmesi, azaltılmasıdır.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Haberin yok bir yerden madem Ergün.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Yemde sübvansiyonlar nerdeyse kaldırıldı.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- %52.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Yem pahalılandı. Daha önce %152'ydi.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Yok canım, haberin yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Şimdi %52. Tabii, kaldırıldı. Yemler pahalılandınca, diğer girdiler pahalılandınca, ilaçlar pahalılandınca pek tabii ki hayvancılar maliyetlerini kurtaramaz hale geldiler. Bu da 1986 sonrası Sayın Eroğlu Hükümetinin uyguladığı yıkım politikasının bir sonucu. O yıkım politikası halâ daha icraî faaliyet ediyor ve aynı programın bir yeni baştan sunuluşu gözümüzün önünde. Sübvansiyonlar kaldırılınca, pek tabii ki bu sektörün tarım sektörüyle birlikte rekabet etmesi mümkün değildir. Yani, dünyanın başka hiçbir ülkesinde böyle bir devlet, böyle bir hükümet göremezsiniz. Kendi insanını, kendi eliyle rekabet yaratıyor ve onu batırıyor. Resmen batırıyor. Örneğin Hollanda, tarım sahasında çok büyük sübvansiyonlar veren bir ülkedir. Yeni Zelânda, tarım, hayvancılık konusunda çok büyük sübvansiyonlarla üretimi destekleyen bir ülkedir. Avrupa'nın hemen hemen her ülkesi, Danimarka, Almanya, tarım sektörüne, özellikle de hayvancılık sektörüne büyük sübvansiyonlar verir. Biz bu sübvansiyonu kaldırdık. Aksı takdirde, Hollanda, nasıl olur da işçilik daha pahalı, ülkedeki girdiler daha pahalı, ama bize, bizim hellimimizden çok daha ucuz, daha kaliteli hatta peynir ihraç edebilmektedir. Nasıl oluyor? Devlet desteğiyle, devlet sübvansiyonuyla, devlet sübvansiye ediyor, onun kutu sütü, konsantre sütü, ta ordan kalkıyor Avrupa merkezlerinden buraya geliyor, kendi hayvancımın, üreticimin sütüyle rekabet ediyor.

Çünkü bizim devlet kendi halkımızın sütünü desteklemiyor, teşvik etmiyor, bir de kendi eli ile rekabet de yaratıyor. Peynirde de aynı durum vardır. Peynirde de aynı durum vardır, sütte de aynı durum vardır. Hayvansal diğer ürünlerde de aynı durum vardır. Demin bahsettim, zeytin yağında da öyledir. Zeytin yağımızı çifte rafinasyondan geçirip de yemeklik yağ olarak kullanmak mümkünken, Avrupa'da İspanya'sı, İtalya'sı hatta şimdilerde Türkiye'si bunu yaparken, bizim memleketimizde kara zeytin yağından öteye gidemediğimiz için, onun yerini ayçiçek yağları, fıstık yağları, diğer yağlar doldurmuştur. Bizim halkımızın yağı da, ürünü de elinde kalıyor. Eğer satamıyorsa devlet olarak desteklemek mecburiyetindediniz. Bunda da serbest rekabetçi, hür teşebbüs piyasası sözkonusu değildir. Avrupa'da serbest rekabetçi piyasaya dayalı rejimler uygulanmaktadır ama, tarıma gelince, tarımda çok büyük dünya üzerinde çok büyük rekabet olduğu için tarıma gelince; o tarım sahasında o ülkeler kendi üreticilerini sübvansiyonlarla büyük boyutta desteklemektedir. Bu yola gitmediğimiz takdirde, verdiğimiz rakamlara da uygun olarak hayvancılığımız ve tarımsal geleneksel, klâsik ürünlerimiz gittikçe daha kötüye gidecektir. Azalan sadece hayvansal ürünlerimiz değil. Karpas'ın tütününü yok ettik, kaybettik. en azından minimum düzeye düşürdük. Seracıları daralttık, seracıları perişan ettirdik, aracılara, kuşa kurda yedirttik, daralttık, daralttık bir köyümüzün, bir Tatlısu, Akatu'nun çevresine inhisar hale getirdik. Bu memlekette havuç, soğan artık Anavatandan gelmektedir değerli arkadaşlarım. İhraç edilen iki ürün, iki geleneksel ürün ihraç edildiği bölgelerde hep bizim elimizde, büyük oranda en azından bizim elimizde ama biz bu iki ürünü de bu memlekette ortadan kaybettik, havucu da soğanı da Türkiye'den, Anavatandan ithal eder duruma geldik. Oradan, çoğunlukla oradan gelenleri yemeye mahkûm olduk.

Patates aynı şekilde, 12,000 ton üretimden, 7000 ton üretime düştü evvelki sene.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu sene 12'dir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ha, bu sene 12'dir. Göreceğiz. Çıksın neticeler Sayın...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Çıktı çıktı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Atasayan göreceğiz. İnşallah, temenni edelim de bu sene yani meraklı bazı özel sektör girişimcilerimiz teşvik etmişse, gerçekten o düzeye gelmişse gelmişse...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - 11.500

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bilmiyorum benim elimdeki verilerde yine 12,000'den de bir sene içinde patatesin 7000 tona düşürüldüğü yazılmıştır. Patates, eğer bu kafa ile gidersek, eğer yine devlet patates üreticisinin elinden tutmazsa, eğer devlet patates üreticisini sömürtürürse, ürünler ya da ürünlerini alır, şartları müsait olmayan gemilerle ihraç etmeye kalkar, çürütürse ve sonra da tazmin etmezse gelecekte de aynı sıkıntıları bu memleket yaşayacaktır.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hiç korkma.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Geçen sene yine patatesi de soğan ve havuç gibi Türkiye'den ithal etmedi mi? Patates ülkesine Türkiye'den patates ithal etti ve yedik. Yani bu ülkede geleneksel ürünlerimiz de bir bir yok olmaktadır.

Narenciye diyeceğim, Sayın Bakan gene eski Sayın Tarım Bakanı gene geçen sene narenciye arttı diyecek. Artmadı. Narenciye ihracatında sürekli düşüü vardır, ağaçlar yaşlanmış bulunmaktadır. Tuzlanma devam etmektedir, ağaçlar kurumaktadır. Boşalan yerleri hiçbir zaman yenisi, yeni fidanlar, yeni narenciye ağaçları ekilmemektedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Ekiliyor, ekiliyor. Hep Girne'ye bakarsın, biraz da bu tarafa git. Gitmen o tarafa.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 15 senedir konuşuyoruz, hep Girne'ye bakmıyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hep Girne'ye giden, biraz da bu tarafa git.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Güzelyurt tarafından bahsediyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - 0 kadar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Girne'yi zaten çoktan mahvettik, Girne'nin limonunu, narenciyesini çoktan mahvettik.

Şimdi, o narenciye bahçelerinin yerinde, bazı fazla kazananlara köşkler, villâlar yapılmakta, satılmaktadır. Bahçe mi kaldı Girne'de? Şimdi, narenciye bahçeleri bitti, zeytin ağaçları da hepsi kökünden kesiliyor o bölgede. Doku perişan ediliyor, efendim bir villâcılık, bir köşk yapımcılığı aldı, yürüdü ve devlet müdahalesi de yok. Sıfır. Ama, Güzelyurt tarafından asıl bahsediyorum ben. 15 senedir konuşulan şu memlekette bir tuzlanma sorunu bugüne kadar çözümlenmemişse, bunun suçunu uçak alımındaki gibi, sayın Ulusal Birlik Partisi yetkilileri üstlerinden atabilir mi? Bugün halâ, Yayla, Kumköy'de, Güzelyurt'un diğer bölgelerinde, Gaziveren yöresinde tuzlanma devam etmektedir ve bu memlekette tek damla suyun dahi denize gitmemesi lâzım gelen bir memlekette, verimli, randımanlı sulama sistemlerini yaygınlaştıramadık, geliştiremedik.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Göletleri görmen galiba.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Göletler, daha inşallar gelecekte alt yapı yatırımları olarak bitecektir. Onlar su toplayacaktır. O sulardan yeraltı suları beslenecektir. İçinde su kalırsa, yazın da bazı evleklerle bazı bahçelere verilecektir. İnşallah o günleri Sayın Atasayan'la beraber görürüz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Görürüz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii o göletlere ben karşı konuümuyorum. Ben göletlerden bahsetmiyorum. Yeraltından, kuyuların sularından bahsediyorum. O kuyu suları şimdiye kadar çoktan entekre bir sisteme bağlanmalıydı. Beslenme mekanizmaları yaratılmalıydı, tuzlanmayı önleyici tedbirler alınmalıydı. Bir Derivasyon Projesi yapıldı, ikinci Etabından

sonra bırakıldı. O da Et Konbinası gibi terkedildi ve işlevini yapamaz durumdadır ve maalesef narenciye bahçelerinin %40'ı, %35'i kurumuş durumdadır. Gittiğiniz zaman göreceksiniz, görüyorsunuz da. Yeni sebze bahçeleri, yeni yeni molohiya bahçeleri açılmaktadır portakal bahçelerinin yerine. Bundan böyle İngiltere'ye molohiya ihracını artırmamız lâzım gelecek. Çünkü, Değirmenlik ovasından sonra, Güzelyurt ovası da artık molohiyacılığa dönmeye başladı. Çünkü, tuzlu suya daha dayanıklı bir ürün olmuştuk.

Arkadaşlar; gerçekten ciddi bir sorunla narenciyede de karşı karşıyayız ve büyük bir atılımla, büyük bir yatırımla yeniden o bölgenin ele alınması ve kuruyan ağaçların yerine, o kuruyandan daha fazla dikilmesi lâzım gelir ki, salma sulama, vahşi sulamadan vazgeçilmesi lâzım ki, gelecekte de nüfus artışımıza hiç olmazsa paralel olarak narenciye ürünümüzde bir gelişme gözetleyebilelim. Tabii bunların yapılacağına dair hükümet politikalarında herhangi bir işaret yoktur. Bu nedenle biz yine söylemeye kalacağız, yine anlatmayla kalacağız anlaşılır. Yalnız, gündemde bu konuları sürekli tutacağız. Köylümüzün, hayvancımızın, turizm yatırımcısının sorunlarını gündeme getirmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sözlerimi bağlamadan önce, şuna işaret edeyim. Sayın Eroğlu'nun bize okuduğu Hükümet Programı, bu söylediklerimiz ve söyleyeceklerimiz çerçevesinde fevkalâde yetersizdir. Belki, aceleye gelmiş bir programdır, belki üzerinde fazlaca durulmamış bir programdır. Birçok bakan arkadaşımız yenidir. Yakın bir zamanda konularına vakıf olarak çalışmaya başlayacaklardır. Bize göre, üst kademe görevlileri dahil, bakanlıkta üst kademe görevlileri dahil, tüm plân ve programlar, ekonomik sistemler yeniden masaya yatırılmalıdır. Sayın Başbakan Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânına başlıyoruz, çalışmalarına başlıyoruz dedi. En azından umudumuz bu söylediklerimiz çerçevesinde hiç olmazsa önümüzde gelecek Beş Yıllık Kalkınma Plânında tedbirler getirilebilsin.

Kaldı ki Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planını da beklemeye gerek yoktur. Şimdi de yapılacak olan anında, zamanında revizyonlarla hem mevcut 1990 yılı yıllık programı, hem de önümüzdeki 1991 yılı plânı, programı revize edilebilir, daha gerçekçi baza oturtulabilir. Kısaca söyleyeceklerimiz bunlardır. Devlet Plânlama Örgütü bu ülkede artık devre dışı tutulmaktadır. son derece yanlış bir uygulama. Devlet Plânlama Örgütü geliştirilmelidir, devreye sokulmalıdır, partizanlarla değil, kızağa çekilmek istenen kamu görevlileri ile değil, gerçekten uzman kişilerle bilgili, yetenekli kişilerle takviye edilmelidir. Ve bu takviye edilen örgütler diğer devletin birimleri ile işbirliği içinde, bu saydığımız çerçevede ülke kaynaklarını yeniden saymalıdır, yeniden kâğıda dökmelidir ve yeni bir prespektifle, uzun bir prespektifle yeniden plânlamalıdır. Bunlar yapıldığı takdirde bu memlekette plân, program, proje uygulanabileceği takdirde gelecekte en azından daha güzel günlere ulaşabileceğimiz inancındayız.

Bu söylediklerimiz çerçevesinde şimdiden başarısızlığı kanıtlanmış olan bir hükümet programına ve bunun uygulayıcısı bir hükümete bizim olumlu oy vermemize olanak yoktur. Bu nedenle Hükümete güven oyu vermeyeceğiz. Saygılar sunarım,

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi. Şimdi söz sırası Sayın İsmet Kotak'tadır. Buyurun Sayın İsmet Kotak.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yani bu Hükümet hiç iyi birşey yapmadı?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - İyilerini Başbakan sayıyor, ben mi sayacağım onları?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Bir tane sayacaktın, bir tane olsun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri, hükümet mensupları; son derece kıran kırana geçen bir seçimden sonra oluşturduğumuz Meclis yapısı içerisinde ortaya çıkan hükümetin, Hükümet Programı üzerindeki değerlendirmeleri yapmadan önce içinde bulunulan ve gerçekten üzerinde önemle durulması gereken hususları öncelikle irdelemek isterim. Çünkü bu Hükümet Programı içerisinde elbette yer alması gereken birkaç konu birlik ve bütünlüğümüz, halka dayanmak ve ulusal dava konularının hangi oranda ele alındığı, hangi oranda ele alınması gerektiği gerçekten bizler için önem taşımaktadır. Dolayısıyla Hükümetin pozisyonu ve kişilere yapılan görev dağılımı dahi belirli değerlendirmeleri yaparak geriye kalan konularda söz söylemek arzusundayım.

6 Mayıs seçimlerinden sonra oluşturulan yeni Hükümet Programı önümüzdedir ve Anayasamızın öngördüğü birlik ve bütünlük, halkın birlik ve bütünlüğünün korunması, dayanışmayı önde tutmak, zümreler arasındaki farklılığı gidermek ilkelerine paralel olarak ele aldığımızda özellikle belirli bakanlıklarda, belirli sektörlere verilen ağırlık, belirli zümrelerin çıkarlarını öne çıkarmaktadır ve bu bizi gerçekten büyük oranda rahatsız etmektedir. Anavatan Türkiye'nin tam desteğinde ve güvencesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini korumak, kalkındırmak ve yaşatmak hedefimiz olduğuna göre halkımızı bölmeden yönetmeyi ve insanımızı eşit tutmayı bir seçim döneminden sonra özenle vurgulamak durumundayız ve biz şuna inanıyoruz ki Yüce Meclisin en başta gelen görevlerinden bir tanesi budur.

Sayın Eroğlu, Meclis dışında yapılan görüşmeleri Meclis tutanaklarına geçirmek suretiyle geçirilen bir dönemin üzerinden örtü rtebilmek için ciddi bir öneri ve bu öneriye paralel olarak da görüş beyan etmiş ve gelip Meclis tutanaklarına bunu geçirmiştir. Bu yönden kendisine burda teşekkür ederiz.

Ülkemizde geçirdiğimiz son derece sarsıntılı seçim döneminden geri kalan nedir? Bu Hükümet Programında bunu biz görmek isterdik. Ancak inanıyoruz ki Başbakanın bundan önce Meclis kürsüsünden yapmış olduğu ve taahhdmdr dediği sözler de bu Hükümetin ve Meclis Grubunun da bize karşı taahhüdünü oluşturmakta ve pekiştirmektedir.

Bildiğiniz gibi bu ülkede zaman zaman Cumhurbaşkanı, gelen başbakanlar, genellikle Ulusal Birlik Partisinin sözcüleri, Türkiye'den gelen devlet adamları, hükümet mensupları, hatta basın mensupları Türkiye'ye yakıştırdıkları çok partili demokratik düzeni Kıbrıs'a geldiklerinde parti sayısını fazla bularak eleştirmişlerdir. Kıbrıs gibi küçük bir yerde bu kadar partiye ne gerek var diyerek mütemadiyen bu partilerin budanmasına gerekçe ortaya koymuşlardır. 1976'dan başlayan ve Anayasada yerini bulan çok partili demokratik düzen 1985 Anayasasında açıp bakarsanız gerekçe olarak başlangıç bölümünde sunulan bölümde çok partili demokratik düzenin korunacağını Anayasa ortaya koymaktadır. Anayasanın ilgili maddesi şöyledir: "ok partili, demokratik, lik ve sosyal hukuk devletini gerçekleştirmek" amaç olarak başlangıç, nde yer almaktadır. O halde çok partili demokratik düzen iki parti demek değildir. Çok parti demektir. Ama ne acıdır ki 1976'dan beri gelinen nokta çok parti değildir. 1990 seçimlerine baktığımızda eski Roma İmparatorluğunda olduğu gibi yeşillerle maviler olarak kaldık. Bir tarafta yeşiller, bir tarafta maviler, hangisine istersen oyunuzu atacaksınız. Bu çok parti değildir. Bu iki partidir. İki partili düzen kamplaşma demektir, kavga demektir,

düşmanlıklar demektir ve gerilim demektir. Bunu yaşadık. Bu yaşandıktan sonra, yani bu seçimlerden sonra herkesin aklı başına geldi ama iş işten geçti. Bu ülkede şemsiyenin solunda ve sağında, merkezinde, merkez solda ve merkez sağda üç tane, dört tane, beş tane partiyi çekemeyenler bu ortamı getirdiler. Bunun hata olduğunu artık kabul etmeliyiz. Görünen köy kılavuz istemez. Bu yapı Anayasamıza da aykırıdır. Çünkü 1981 seçimlerine geldiğimizde hâlâ bu türkü söylenmekteydi ve bir temenni gibi bir tarafta UBP, obür tarafta da CTP var beyler, hangisini tercih ederseniz diye sloganlar atılmıştı. Giderek 1985'e doğru Mecliste seçime çeyrek kala bir hareketlilik izlendi ve %8 bir baraj yasası getirildi. Niçin? Bir tarafta UBP, bir tarafta CTP'yi bırakabilmek için. Yani geriye kalan %8'in altında üç tane parti, %20 toplam oy alan partiler Mecliste temsil edilmediler ve giderek yelpaze daraltıldı. 1990'a geldiğimizde bu yelpazeden daha da ekstrime gitmesi için yeni bir yasa tanzim edildi. İyi veya kötü, haklı veya haksız. Ben bunu tartışmıyorum burda. Manzara ortaya çıkmıştır. %45, %55 yurttaş ikiye bölünmüştür. Çok partili demokratik düzeni öngören bir Anayasanın karşısında bir oluşumla karşı karşıya olduğunuzu kabul etmek durumundasınız ve Sayın Başbakan ve Hükümet mensuplarına, UBP Meclis Grubuna hitap ediyorum, bu görünümü Anayasaya aykırı olan bu durumu, bir an önce düzeltmek durumundayız. Yani yürürlüğe konan Seçim ve Halkoylaması Yasası bir an önce daha önce verilen sözler gereğince eski şekline dönüştürülmeli. Elbette ki uyumsuz bazı maddeler varsa, o Meclis iradesinin üstünde değilim ben, Meclis o çalışma esnasında hukukçuların ve geriye kalanların görüşlerinden yararlanarak belirli düzenlemeleri de yapabilmelidir.

Ama kabul ediniz ki bu ülkenin yararına olan çok partili düzendir. Hiç kimse sıkıntıya düşmesin. İstikrarsızlık bu ülkede yaşanmamıştır. 21 üyeye kalan, 21 milletvekiline kalan partiler hükümet oluşturmuşlar ve bu hükümetlerini 5 yıl sürdürebilmişlerdir. Bir 21'in getirdiği güvenin belki bir 34'ün getireceği güvenden daha güçlü idive ben öyle görmekteyim. Dolayısıyla siyasal partilerin bu meclis çatısı altında bir taraftan sağ, bütün kademeleri ile ortadan sağa doğru temsil edebilmeleri, öte taraftan da merkezden sola kadar sosyal demokratların çeşitli yelpaze noktalarında, ister merkezin, ister sosyal demokratın, ister sağın ve aşırı solun, eğer halktan oy alıyorsa hatta bir temsilci ile dahil olsa temsil edilmesinden korkmayınız. Biz bu meclis çatısı altında beş partili çalışma yaptık ve bu ülkenin batmadığını da birlikte izledik. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ilanını sağlayan bir istikrarlı tek partili hükümeti değil. Ulusal Birlik Partisi ve Demokratik Halk Partisi Hükümeti idi. Bunu da burada dikkatinize getiriyorum. O halde bu görevi geliniz bu meclis olarak yerine getirelim ve yapılacak olan, hangi tarihte yapılırsa yapılsın, seçimlerde yeni yasanın egemen olmasını birlikte sağlayalım. Her parti aldığı oy oranında bu mecliste temsil edilirse ülkemizde bütünlük olur, birlik olur. Eğer partiler aldıkları oy oranında bu mecliste temsil edilmezse, biri ötekinden bazı sandalyeler alırsa o zaman da istikrar değil, istikrarsızlık gelir. tek parti hükümeti herkesin idealidir, ama bilmenizi isterim ki Batı Avrupa demokrasilerinin bir çoğunda bugün eğer bu refah sağlanmışsa, koalisyon hükümetleri döneminde yapılmıştır. Eğer halk bir tek partiye iktidar vermişse o yetkiyi kullanacaktır. Bir koalisyon hükümeti çıkacaksa o meclislerde o meclisler, o partiler halka karşı saygılı olarak kabul edip gereğini yerine getirmiş olacaklardır. Bizim birinci bölümde içinde bulunduğumuz ortam

konusunda söyleyeceğimiz budur. Hükümet programında sadece anayasal belirli ilkeleri bu yönden bulduk. Biz, bunun için bunu işaret etmek gereğini duyuyoruz.

Kıbrıs Sorunu, bizim için son derece hassas bir olaydır. Enine boyuna meydanlarda tartışılmıştır. Biri ötekine, öteki berikine, kişiler kişilere veya partiler partilere belirli ithamlar getirmişlerdir. Bu çatı altında herkes birbirini bilmektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yedinci yılını doldurmaktadır. Dünya ister kabul eder, ister etmez. Biz, Birleşmiş Milletler denilen çatının altında Güvenlik Konseyinde söz söyleme hakkına belirli maddeler gereğince sahipken Genel Kurula alınmayan bir ülke dahi olsak bu dünyadaki varlığımızı Türkiye'nin güvencesi sürdüğü sürece kimse inkar edip, ortadan kaldıracak durumda değildir. Dayanağımız Anavattandır. Kıbrıs'ta bir federal çözüm ufukta varsa, bunun iki devlet temelinden hareket edilerek sonuçlandırılabilceğini geriye kalanların da bilmesi gerekmektedir. Bu cümleyi bu kürsüden bugün söylememiş olmaktan da kıvanç duyarım. Bu meclis tutanakları karıştırılırsa, geriye gidilirse, buna ait birçok savunmayı bu düzeyde yaptığımı tanığım. Gizli oturumlarda, 17 Ocak belgesine ve 29 Mart belgesine daha sonra karşı çıkmış bir kişi olarak yeniden vurguluyorum. Eğer Kıbrıs'ta bugün varolan durum sürmeyecek ve bir federal yapı oluşturulacaksa bunun iki devlet temelinde dayalı olması kaçınılmazdır. Yeni arayışlar içine girenler bunun sonuçsuz kalacağını geçmişte de tanık oldular. Bundan sonra da tanık olacaklardır. Bu Hükümetin ve bu Meclisin görevi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini kökleştirmek, geliştirmek, ekonomisini kalkındırmak, yurt dışına göçen evlatlarını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarında iş ve yerleşim sağlamak, halkını süratle refaha ulaştırmak, Güney Kıbrıs ekonomisini geride bırakmaktır.

Bunu başaramayan hükümetler halka kabul etirebilecekleri geçerli özürleri olamaz. Ben dikkat ediyorsanız ileriye dönük olarak eleştirilerimi yapıyorum. Ve yeniden oluşturulan hükümete düşen görevleri işaretleyip yetiniyorum.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Sayın Kotak o 2 devlet temeline oturan konuyu DMP beğenmezdi. Onun için attılar seni.

İSMET KOTAK (Devamla) - Beni kimse hiçbir yerden atmadı efendim. Atmaya da başaramaz kimse. Ben kendi fikrimi...

EŞBER SERAKINCI (Yerinden) (Devamla) - Tutanaklara geçmesi bakımından.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet ben de tutanaklara geçmesi bakımından söylüyorum. Sayın Ergün Vehbi ile biz Demokratik Mücadele Partisinden artık üyesi kalmadığı için sonuncu üyeler olarak istifa ettik. İşte tutanaklara geçmesi için söyledim. Geriye kalanlar, birkaç kapı arayarak iki parti genel başkanlığı, merkez yönetim kurulunu yürütme merakındadırlar. Bizim öyle bir merakımız yoktur.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Yani insanlar halkla alay ediyorlar.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bunu da belirtmek istiyorum.

Efendim, sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümet oluşumunu değerlendirmek istiyorum. Sayın Eroğlu belki belirli sıkıntılar içerisindedir. Çünkü bir sayının bazan çok yüksek oluşu da insanı sıkıntıya düşürür. Onun için bazen 21'ler bazen idealdir dedim az önce. 34 olunca sıkıntılar kendiliğinden gelmiştir, biz tekrar ediyoruz. Yalnız insan unsuru ile görevin bir araya gelişinde bazı aksamalar olduğunu gözlemledik ve biz karşı görüşe sahip kişiler olarak

Bunun zaman içerisinde hükümetin başına işler açacağına inanıyoruz. Temenni ederiz halka bunun olumsuz yanı yansımamış olsun. Bir de görev dağılımı yapılırken bazı bakanlıkların yükü hafif, hem de çok hafif, bazı bakanlıkların yükü ise altından kalkamayacak derecede ağır olarak saptanmıştır. Bunun zaman içerisinde düzeltilmesini ben temenni ederim. Çünkü bir Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığının kendinin yükü zaten ağırdır. Buna bir de Çalışma Sosyal Güvenliği eklediğinizde zannedirim o yükün altında o kadroların ezikliğini birlikte görebiliriz. Temenni ederim başarsınlar. Geçmiş dönemler bunun aksini göstermiştir. Ben geçmişte bir deneyim yaşadım diye Bayındırlık Ulaştırma bir de Turizmin ansızın eklendiğini gördüm. Çeşitli hükümetlerde bu yapıldı. Bu hükümette de bu tercih edildi. Bana göre bu da yanlış bir olaydır. Özellikle benim açımdan değil. Ulusal Birlik Partisi açısından zaman zaman yapılan açıklamalarda turizm için dayanılacak sektör olarak işaret edildiğini gözlemliyoruz. Öyle ise turizm sizin açıınızdan itici bir sektör ise özel bir bakanlık içerisinde diğer bakanlıkları, turizmi destekleyen bölümleri ile değerlendirilmeliydi. Buna, ulaşım öncelik tanınarak, bayındırlığa öncelik tanınarak turizmi değerlendirdiniz. Bu sizin bileceğiniz iş. Ama benim açımdan uygun olmadığı görüşündeyim. Özellikle bayındırlığın bu bakanlık için turizmi engelleyen bir yük haline dönüşeceğini gözlemlemekteyiz. Ben programın geneli üzerinde duruyorum. Sayın Ergün Vehbi ile yaptığımız görev dağılımı açısından aynı zamanda sosyal ve kültürel ilgili bakanlıkları konuları ile alacağım. Ekonomi ve maliye alanına dokunmayacağım. Programın genelinde şöyle bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bu program zannedirim son derece süratle hazırlanmıştır. Belki daha alt düzeylere, belki alt program diyeceğim düzeylere indirilmemiştir. Bu program elimize ulaştığı anda bu yılı ilgilendiren bir yıllık programa... Devlet Planlama Örgütü ile bakanlık ve bakanlar kurulunun resmi evrakı haline gelene baktığımızda denge olmadığını gördüm ve sayın bakanlar temenni ederim bir an önce bu dengeyi Sayın Ergün Vehbi'nin işaret ettiği ekonomik açıdan olsun sosyal dalları ilgilendiren bakanlıklar açısından olsun bir an önce ellenmesi ve düzenlenmesi... çünkü parasal konu ilgilendiriyor geriye kalan bir yarım yıl vardır. Bütçe açısından da son derece ilginçtir. Çünkü zaten bütçe o programa göre hazırlanmıştı. Öyle ise 3 evrakın bir birini tamamlayıcılığı bir yerde mutlak surette gerekmektedir. Biz bunu görmediğimiz için burda bunu belirtiyoruz. İleride fon yok, ödenek yok, bir ötekinde ise

yahut da bu hükümetin bize hedef olarak gösterdiği vardır. Benim programımda bunlar hedeftir demiştir. İncelediğinizde bakıyorsunuz ki gerçekten o yılın programında o ciddi bir hedef oluşturmamaktadır. Gerileyecek hedefler arasında gösterilmiştir veyahut geri itilecek hedefler arasında gösterilmiştir.

Kadro açısından ben notlarımı alırken, bürokrasi diye not aldım eğitim üzerinde, Hükümet Programı üzerinde özür dilerim. Sayın Eroğlu ilk hükümeti kurduğunda Türkiye'ye bir rapor sundu. Daha sonra da diğer paket programlar geldi ve orada kendi imzası ile yaptığı değerlendirmede Ankara'ya sunduğu raporda KKTC'nin devlet kadrolarının şişkin olduğunu, KİT'lerle beraber ve bunun Hükümete, devlete bir yük teşkil ettiğini belirtmişti ve giderek bu kadroların indirileceğini söylemişti orada. Şimdi hükümetlerin devmalılığı ilkesi vardır, ama bu zaten kendiliğinden bu defa doğrudur. Çünkü Sayın başbakan yine yeni hükümetin de başıdır. O halde o günden bugüne o kadroların, en azından belirli miktar indiğini gözlemlemeliydik. Öyle değildir. Bu hükümet programında daha verimli sonuçlar almaktan bahsediliyor bürokrasiden. Ben de diyorum ki seçim dönemi geçti. Önümüzde beş yıl vardır, kolları sıvayınız. Seçim döneminin ehliyetsiz insanlarını bu devlet kadrolarına, bu bakanlıklara öyle bir yığdınız ki, gidilen devlet dairelerinde oturacak yer yoktur. Sokaklarda sıra bekliyorlardı, içerde biri kalksın da geriye kalan otursun. Bu yaşanmış olaylardır. Hele bilgi, eğitim açısından büyük felaketlerle karşı karşıyayız. Çünkü her konuştuğunuz memur işlemi bir başka türlü yapmaktadır. Hatta şube müdürü, hatta müdür meselenin içinden çıkamamaktadır. Dolayısıyla bunları bir yerde artık hizmet

içi eğitime değer vermek, fazla kadroları üretim artırıcı yatırımlara, gidin KİT'lerine doğru kaydırmak mecburiyetindedesiniz. Bazı dairelere gitmekteyiz. Kadronun olmadığını söylüyorlar. Gerçekten tıkanmadan, siz de tıkanmayı görebiliyorsunuz ama bazı dairelere gidiyorsunuz ki kadro fazlalığından herkesin bazı ağrıtmaktadır. Bunun giderilmesi herhalde öncelikle hem mali kaynak yaratacaktır, hem de halka hizmeti koruyacaktır. Sayın Cumhurbaşkanının geçmiş günlerde özellikle üst kademe yöneticilerine ve belki de memurların belirli kesimine söylediği bir söz var, bir açıklaması var ve sanıyorum Hükümet Programında da buna paralel bir değerlendirme gelmiştir. Aldığım notlara baktığımda bunu ihtiyatla karşılıyorum. Sebebi, artık seçim bitmiştir deyip bir yerde noktalamanız gerekmektedir. Uyarıyoruz. Artık intikam duyguları ile hareket etmek geride kalmalıdır ve kamu görevlilerinin içerisinde başarısız olanlar vardır, yahut da Sayın Cumhurbaşkanının dediği, e, sizinle uyum içerisinde çalışacaklarla çalışınız. Beyler, siz söylüyorsunuz. Onuncu UBP Hükümetini kurduk diyorsunuz. Süre de budur. Seçen, tayin eden, destekleyen, seçimlerde de sizden önce koşturan bu zatlar, müdürleriniz ve müsteşarlarınızdır. Görevden alacaksınız siz bilirsiniz. Üçlü kararname kapsamındadırlar. Ama bu görevden alma esnasında, bu cezalandırma esnasında bizim içimizde kuşku vardır ki o müdür ve müsteşarlarınız bu suçu geriye kalan partilere mensup veya partilerden yana görünenlerin üzerine veya masum insanların üzerine yığmasınlar. Şunu da belirtelim ki bu Hükümet eğer üçlü kararname kapsamına giren atamaları indirecekse bizden destek bulacaktır. Çünkü zaman içinde bu bir furyaya dönüşmüştür. Başka ülkelerde bu sürekli tayinler ikilidir. İlk yasanın yapıldığı gün Sayın Ümit Onan Komisyon Başkanı ve ben de geriye kalan arkadaşlarla bir komisyon üyesi idim. Son derece sınırlı tutulan, muhtemelen 45'ti zannediyorum sayısı, bugün 200'lere yaklaşmıştır, 125'ti bir zaman zannediyorum, 150'yi aştı, 200'e gidiliyor.

Ve birimler bölünmektedir üçlü kararnamelerle. Neden?
Çünkü Kamu Hizmetleri Komisyonunu atlamak istiyoruz.
Yeni mevkiler veriyoruz, barem yükseltiyor, üçlü
kararname kapsamına alıyoruz. Ondan sonra da iş parti
düzeyine geldiğinde başarısız olanı da değiştiremiyorsunuz.
Ama bilmenizi isteriz ki büyük bir dönem geçirilmiştir ve
artık gerçekten dolu da getirenin, boş da getirenin aynı
hizada tutulması olanaksızdır. Bir yerde üçlü kararnamenin
indirilmesi, daralması gerekmektedir. Bir teknik personelin
kendi gayreti ile terfi etmesine olanak sağlanmalıdır. Bu
hükümetin, kendinin Hükümet Programında birinci düzeyde
tuttuğu önem verdiği ve ilk sayfalarında yer verdiği için
ben de ilk sayfalarda temas etmek istedim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Ergün
Vehbi denetim yani Sayıştay olayına veya diğer denetim
olayına geniş yer vermiştir. Ben burda tekrarlamak niyetinde
değilim. Özellikle bu Meclisin bu konuda hassas olması
gerekmektedir. Sayıştaylık Yasasını bir an önce Türkiye'dekine
paralel kılmak zorundayız. Bu Meclis zamanında cinayet
işlemiştir. Bu kürsüden o gün söylediğimi bugün de aynen
söylüyorum. Sayıştaylıkla ilgili Anayasa maddesi Türkiye'deki
Anayasanın aynıdır iş o Yasayı yapmaya geldiğinde Meclis
bu yetkiyi kısıtlı tutmuştur. Çünkü bizim yargı organının
o zaman güçlü elemanlarından gelen eleştiri, siz bunu bu
şekli ile yapamazsınız bu dar yetkileri vereceksiniz
şeklinde oldu ve sonuç da bu. Bugün Sayıştay Raporları
Meclis için bir selamdır, bir mektuptur. Bunun alakası
yoktur arkadaşlar. Kabul ediniz ki, işte bakanlar burdadır,
yeni göreve de gelenler vardır. Başınıza büyük bir felaketin
gelmesini istemiyorsanız mali denetimin bu ülkede en süratli
şekilde, en etkin şekilde gelmesinden yana çıkmanız gerek-
mektedir. İhalelerin, harcamaların denetim altına alınmasına
olanak yoktur. Yolsuzlukların mutlak surette cezasını
bulmasından yana olmak zorundayız Meclis olarak. Sayıştay
Meclise karşı sorumludur. Ama o Sayıştayın gönderdiği
raporları yazılı Yargı Organlarına biz gönderme görevini
Meclis olarak yerine getirmesek o zaman Sayıştaylık
Müessesini sıfırla çarpmış oluruz.

Ben bu ülkede alinteri ile çalışanların ödüllendirilmesinden yanayım. İster özel sektörde olsun, ister kamu sektöründe, ister ticari ilişkisi olsun, ister sanayi, tarım, turizm veya diğer yatırımlar. Ama eğer kamu görevlisi ise, kamu görevinin gerektirdiği görevleri yerine getirecek, sorumluluğunu bilecek, hesabını da verebilecek. Olay budur. Kimsenin de gözünün yaşına bakılmaması gerekmektedir. Son zamanlarda tabii bu notta da gördüm. Ombudsman gelecek bu işler bitecek. Seçimde de bazı çevreler bunu böyle söylediler. Arkadaşlar lütfen yanılmayalım. Hükümetin programına kadar konduruldu bu. Ombudsman Marko Paşa demektir. Yani yurttaş ben haksızlığa uğradım iskanda deyip, oturup size yazacak dilekçesini, Ombudsmana gidecek. Ombudsmanın yetkisi şudur. Gidecek iskana, her türlü evrakın içine girme yetkisi vardır ve sizin uğradığınız haksızlık mı değil mi? Onu meydana çıkaracak ve hükümete, başına veya gösterdiğiniz merciye yazacaktır. İsrail'de vardır, İsveç'de vardır. Bunun yasası daha önce yapılmıştı. Ancak yürürlüğe konmamıştı. Ben Ombudsman'dan büyük bir sonuç beklemiyorum. Ne dersiniz deyiniz bu Yasa buraya geldiğinde de görüşümü tekrar söyleyeceğim. Biz ilgili mekanizmaları madem ki Anayasa olarak hükümet mekanizmasına bağladık bakanlıkların sorumluluğunu vereceksiniz. Yani bakan elinin altındaki bir mekanizma ile denetleme hakına sahip olacaktır. Başbakanlık düzeyinde Yüksek Denetleme Kurumunun bir an önce harekete geçirmeniz gerekmektedir. Çünkü biz biz Mecliste gidip de Ahmet efendiyi, Mehmet efendiyi hesaba çekmiyoruz. Biz burda öncelikle Anayasanın gerektirdiği sorumluluğu Başbakan'dan soruyoruz. O da bakanlıklarına soruyor. Meclise karşı belki bakanlıklar da tek tek sorumludur. Ama toplu sorumluluk Başbakanındır. O halde toplu sorumluluğu olacak, bakan sorumluluğum olacak, benim dışımda bir Marko Paşa denetim yapacak ve onu da cezalandıracak. O zaman Yargı Organı nerde? Mekanizmayı nasıl oluşturacağız? Ama gerçekten bazan umut böyle yaratılır. Ansızın bir yasa. Bu geçerse herşey düzeltilir. Böyle bir hava estirilir.

yahut bu geçmezse yıkılırız. Böyle bir olay yoktur. devletler eğer güçlü iseler, güvenli iseler, dayandıkları gerçekten kaynaklar güçlü ise yıkılmaz, gerekçeleri sağlamsa. Onun için ben böyle afaki önerilerle işlerin sonuçlanabileceğine inanmıyorum. İşte Sayıştay vardır. Meclis Dilekçe Komitesinin görevi Marko Paşanın görevinin aynıdır. İşte Meclise inanan o Dilekçe Komisyonuna getirir. Varsanız buyurunuz. İlgili arkadaşlar harekete geçsinler. Meclisin son derece geniş yetkileri vardır. Meclis araştırma komiteleri, Meclis soruşturma komiteleri bu memlekette Meclisin varlığını ortaya koydu. O da Hükümete yardımcı olur. Bunu 2-3 defa harekete geçirdik. 4'üncü kezde ayaklarını kestiler. Evet, mekanizma durduruldu. Oysa bu Meclisin soruşturma komisyonunun bir yargıcın yetkileri kadar yetkilendirildiğini bilmeniz gerekmektedir ve çağrılabilir, tanık olarak da getirebilir sizi.

Bu Meclis gününde Yüksek Mahkeme Başkanını bu Meclise çağırabilmiştir ve o komisyonun da o günkü Başkanı olarak bundan şeref duydum. Ama hiçbir zaman karşındakine bir hakaret niteliği taşımaz. Ben mahkemelere çağrıldığımda nasıl gidip saygımı gösteriyorsam o da, ondan da gelecek olanın saygısını gösterecektir. O kadar. Ama bu mekanizmayı işletirseniz Meclisin üstünlüğü ortaya çıkar ve ilave Marko Paşa'lara da gerek kalmaz. Araştırma soruşturma. Kıbrıs Türk Hava Yolları bir yılda 8000 insana bedava bilet dağıtmıştı zamanında. Türkiye'den buraya bedava gelmedik insan kalmadı. Hısim, akraba, tahlukat, acenteler, müdürler, genel müdürler, otel paraları dahil. Kıbrıs Türk hava Yolları çökmek üzere iken Meclis el koydu. Genel Müdürü hakkında soruşturmak açtık. Genel Müdür yedinci gün Kıbrıs'tan kaçtı. Bir daha da gelmedi. Sonra gitti başka bir hava yolunu batırdı. Aynı adam bir başka hava yolunu da gitti batırdı.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Orhan Üçok
mu?

İSMET KOTAK (Devamla) - Yok efendim. O senin eski patronun , bana ne söylüyorsun? Yapma. Canlı, yaşayan adamlardan bana ne? Sen git onun anası ile uğraş. Dolayısıyla ben varolan mekanizmalar içerisinde eğer ciddi isek bunun çözümlenebileceğine inanırım. Ama Onbuzsman Yasası da gelince birlikte tartışmaya da hazırız.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; bana ayrılan bölümde Milli Eğitim ve Kültür konusu yer almaktadır. Bu program aslında geçmişle geleceğin birleştirileceğini sunmak durumunda idi. Öyledir. Eğitim ve kültür alanında neler yapılmıştır ve bundan sonra ne yapılacaktır? Elbetteki bunu bulmaktayız. Bunun içerisinde bu bilgiler yoktur anlamda söylemiyoruz. Ama bilmenizi isterim ki benim kişisel görüşüm sosyalist Blok bugün çökmüşse, eğitimden çökmüştür. Kişiye önem vermeyen, kişinin üretici oluşumunu engelleyen bir eğitim sistemi o ülkeyi yıkmaya mahkumdur. Elektronik yıldırım hızı ile devam eden çağa adını vuran, bilgisayar denilen insanı da ötede bırakan araç gereci getirdiği anda bütün eğitim sistemleri alt üst olmuştur., Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin insanının geriye kalan ülkelerden daha az değeri yoktur. Onun için değerli arkadaşımıza ve bu Hükümete özellikle işaret ediyoruz ki ne pahasına olursa olsun, eğitimde dev adım atmak durumundasınız. belirli noktaya geldik. Artık eskimiş arabalarla yola devam eden safdışı kalmaktadır. Verdiğiniz bilgiler ne olursa olsun, o gün eskimektedir. Bu kadar önem taşımaktadır. Ama bakınız eğitime ayrılan para son derece düşüktür. gerekirse karayollarının yapıldığı gibi göletlerin yapıldığı gibi Türkiye ile masaya oturup uzun plan içerisinde değil, çok kısa bir süre ve vurucu bir şekilde Kıbrıs'ta buna ihtiyaç vardır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde eğitimin gereksinimi biran önce mali yönden karşılanmalı, biz de geriye kalan fedakârlıklarla gerekeni yerine getirmeliyiz. Okulların tamir edilemediği bir dönem yaşamaktayız. Söyleyebilirsiniz, bütçem bu kadardır, okul aile birlikleri de versin. Ama sizi temin ederim, içinde yaşayan bir insan olarak söylüyorum size, okul aile birliklerinin parası ile de dönemiyor bu okullar. Belki imkânlar budur diyeceksiniz, olabilir. Ben de diyorum ki bu imkânlarla eğitimi sınırlı tutmayınız, gelin kaynak bulalım, kaynak yaratalım. Çünkü eğitim bir yerde bu ülkenin geleceği demektir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini kökleştirmek istediğiniz anda ilk önem taşıyan eğitimidir, tabii ki onun devamı yatırımdır. Yine eğittiğinizi Kıbrıs'ta tutmak için yatırım gerekmektedir. Bu nüfus bu kadar değildir. Bir de 10 yıl önceye baktığınızda ne noktadaydık, şimdi ne noktadayız diyebilirsiniz ama 10 yıl sonra eğer biz aynı noktada sayacaksa görünüm olarak saymamış göreceğiz ama sayacaksa günleri ve yılları kaybetmiş olacağız. O yüzden eğitimde çarpıcı ve yeni bir gelişim yapmak durumundayız. Bunun yolu, yordamı burada benim nutuklarla çözeceğim bir olay değildir. Uzmanını getireceksiniz, ama temenni ederim geçen gece televizyonda çocukları etrafına alıp da ahkâm kesen Türkiye'deki Eğitim Müsteşarı gibi biri olmasın. Hurafelerle, dualarla bir eğitimin yürümeyeceğini artık bilgisayarlar bize gösterdi, iş düğmeye kaldı. Elbette belirli inanç olayına da saygılıyız ama bir Eğitim Bakanlığı müsteşarı ikide bir hem batıdan yana olacak, batı bizden ileridir diyecek, hem de dönecek, ki kendi kalıbı içerisinde kalmayı da savunacaksa hiçbir şeyi yetişmek ve geçmek veya yakalama, çağı yakalama olanağı yaşanmayacak. Onu bilhassa belirtmek

isterim. O halde KKTC'nin çağdaş eğitime kavuşması için olumsuz hiçbir nedene sahip değildir iddiasını burada tekrarlamak isterim. Çocuklarımız öyle veya böyle yetişmekte, yurt dışına gitmekte, çağı yakalamaya çaba harcamaktadırlar. Ama bir çoğu geri gelememektedir çünkü bizim onlara gösterebileceğimiz bir alan yoktur. Bugün bir yandan askerlik yasaları ile uğraşacaksınız, işte bunu tescil edelim, yok çalışma izni de verelim, yok öğrenci yılları artsın. Bütün bu rahatsızlıklar Kıbrıs'ta iş alanı bulamamanın getirdiği rahatsızlıklardır. Ama bir yandan da eğer eğitimde ciddi adımlar atabilirsek sanıyorum bunlar giderilmiş olacaktır. Benim görüşüm eğitimin bakanlık kadrolarının son derece yeni bilgilerle mücehes kılınmasının gerekliliğidir. Kadrolar sizindir, gelen , geçen her bakan sizin partinizden gelmiştir, kadrolar ortadadır, hiç değişmemiştir, yıllardır değişmemiştir. Yeterli kalıyorsa devam ettirirsiniz, biz yetersizlikleri noktasında eleştiririz sizi. Eğer yetersizseler lütfen eğitiniz. Yurt dışına gönderiniz, her ne pahasına olursa olsun eğitim içiçe olmalıdır, yabancı ülkelerin eğitimleri ile. Gidip görecektir, gidecek iki sene, üç sene kalacaktır, başka çaresi yoktur ve bunun öyle 20 yıla . yayılacak bir hali kalmamıştır. Bir an önce bunların bilinmesi gerekmektedir. İtfaiye müdürünü eğer üniversite diploması yoksa, almayan bir sistem varsa batıda, biz itfaiye çavuşu ile bunun uhdesinden kalkamayız ve bir araba kazası olduğu anda o yangını söndürürsünüz, orda can çekişen adamı da öldürürsünüz ve babası ertesi sabah saat 8.00'de gece yarısı olan bir kazada oğlunu sökmek için gerekli araç,gereci kendi getirir ve o arabadan söker ve cesedini alır. Bu acıyı yaşamak istemiyorsak , benzerlerini, böylesi eğitimle uğraşmalıyız. Bir itfaiye müdürünün , bir itfaiye çavuşunun Amerika'da üniversite diploması olduğunu bilmekte yarar vardır, üniversite okulu ordadır,

İlgili Bakanlığın bu konulara, buna benzer konulara eğilmesi kaçınılmazdır. Ülkemize basında bir devrim geldi yeniden. Bol para olunca, herşeyin devrimi gelir, güzel. Ama personeli bulamazsınız. O yetişkin elemanı da siz bir yerde yetiştirmek durumundasınız. Bu da eğitimle ilgilidir. Varsa o elemanınız, bir an önce geçersiniz bu sistemlere. Yoksa, kırk yıl beklersiniz. Meselâ buradadır. Öyle ise, işin başı sonu eğitim. Ancak biz ne noktadayız? Anayasaya koyduğumuz bazı ilkeler vardır. Efendim, zorunludur ilk eğitim, yahut on beş yaşına kadar zorunludur. Zorunludur deyince, galiba bir yanlış anlama oldu. İlkokuldan yazı yazmasını bilmeyen, bir defa ilkokula sınıfta kalmaz esası geldi. Yazı yazmayan mezun olur. Ortaokula at kendisini. E, on beş yaşına kadar da zorunlu eğitim olduğuna göre, biri, ikiyi, üçü mecburen atlayıp atlayıp geçecektir. Mecburen artık bıkınca elinden, mezun edeceksiniz kendisini. Hayata çıkacaktır, hiçbir baltaya sap olamayacaktır. Öyle ise, çıraklık eğitimi okuldan başlamak zorundadır. Yanlış bilinmektedir. Çalışma yasaları, çıraklık eğitimi efendim on altıdan başlatır, vesaire. Bu değildir. Bu özelle ilgilidir. Özelle ilgilidir. Dışarıda çalışacaksa, çıraklık yaşı on altıdır dediniz. ILO bir kıstas getirdi. Ama bunu Eğitim Bakanlığı ile bağladığınızda, Çalışma Bakanlığı ile birlikte bunu okul sıralarından başlatma olanağınız vardır. İlkokuldan sonra başlatmazsanız, yani on ikide başlatmazsanız bunu, artık bu ülkede çırak bulmak mümkün değildir ve bunu yaşıyoruz birlikte. Öyle ise, hem okulda, hem hizmette eğitimi bir arada götürmenin formülünü geliştirmek zorundayız. Bunu bir zamanlar üniversite mezunları yığıldığında, toplu geliş olduğunda Türkiye'den, bütçeye özel ödenek koymak suretiyle belirli işyerlerinde istihdamlarını sağladık. Bankalarda, geriye kalan sanayi kuruluşlarında ve maaşlarının belirli dilimini bütçe ödedi. İşte hizmet başında eğitim oldu. Sonuçta bir belirli yıl geçtikten sonra, o müessese onu zaten kendi bünyesinde alıp eritti ve bu mekanizma da çalıştı. O halde eğitimde buna gereksinim vardır. Okuyup yazma bilmeyen çocuğu çıraklık yaşına geldiği halde, bu eğitimi vermemek, bence

onu kırk yıl sokakta bırakmak demektir. Verilen bilgilere dikkat ettiğimizde, liselerde bugün haftada yedi saat, altı yıl İngilizce dersi okutulmaktadır. Ama o liseden mezun olan çocuğun da kendi meramını anlatacak bir tek cümle size söylediğine tanık değilsiniz. Kimse de bugüne kadar bu dersi veren öğretmene herhangi bir şekilde ceza vermiş değildir, görevden almış değildir. Bütün okullarda da İngilizce dersi furyası devam edip gitmektedir. Bunu birlikte yaşıyoruz. Bir yerde hata vardır. Bu hatayı düzeltmek, elbette ki topluma büyük katkı getirecektir.

Sorulacak tabii bir yığın soru var. Ancak, bu programda yani Sayın Bakan herhalde o konuya açıklık getirecektir veya Sayın Başbakan, sanki çok gerekliymiş gibi, kolej sayılarının artırılacağı yer almıştır bu programda. Bilmiyorum nedenini. Herkes tabii çocuğunun kolejden mezun olmasını tercih ediyor. Çünkü bir sınav var. Demek ki bu sınav çok önemlidir, ki benim çocuğum da en mühim okula gidecektir. Kapıyı girene kadar çok önemlidir. Dersler başladıktan sonra, altı sene kara kara da düşünme başlamaktadır. Mezun olduktan sonra nereye gidecektir? Çünkü eğitim İngiltere'ye doğru, halbuki sınav Türkiye'ye doğru. Kim? Bu Devletin parası mı vardır bu kadar insana İngiltere'de eğitim... Kaç tane öğrenci İngiltere'ye gidebilmiştir? Amerika'dan burs sayısı bellidir, sekiz, on kişi her yıl. Dolayısıyla Maarif Kolejleri artırılmakta, klâsik liselerin önemi giderek azaltılmakta, ama yeniden diyor bu Hükümet, ben kolejler kuracağım. O zaman kolejler kuracaksanız, İngiltere'ye doğru, Avrupa'ya doğru bir eğitimden yana oluyorsunuz. Öyle midir? Öyle ise, Türkiye üniversitelerine giremeyenler, bu ülkede işsiz kalmaya mahkûmdurlar. Onu gözden geçirmek durumundayız.

(Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Hakkı Atun, Başkanlık Kürsüsünü, Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Vehbi Zeki Serter'den devralır.)

Ülkemizde üniversite olayı gerçekten çok güzel bir olaydır. Bunu en azından bu Meclis kürsüsünden katkısı olan bir insan olarak da her zaman için gıpta ile baktım. İlk üniversitenin açılması konusunda Yasayı bu Meclise verdiğimde, bu Meclis sıralarından bana lâflar atılmıştı, işimiz , gücümüz yok şimdi üniversite mi açacağız bu memlekette. Buna inanan ondan sonraki arkadaşlar bunu başardılar. Gelinek nokta sevinilecek bir noktadır ancak bu noktada yapılması gereken vardır. Çok mesafe alınması gerekiyor. Kimsenin gözünün yaşına bakmak gerekmez. Profösör sayısı ne kadar artarsa, ciddi bir eğitim ve süzgeçten geçmek ne kadar artarsa o üniversitenin itibarı da o kadar artacaktır. Bunu artırmak da onları daha fazla eğitmekte yarar vardır. Üniversitenin ikinci, üçüncü adet kurulması belki güzel bir olay olarak bakılmaktadır ama unutmayalım ki üniversite olarak kurulanın temeli gerçekten göstermelikse zararlı da olacaktır. Onu ben isim ayırarak söylemekteyim. Dolayısıyla dörtbaşı mamur yasalara bağlamak durumuna gelmiştir. Belirli standart ortaya konması ve hangi enstitülerin açılacağına, hangi fakültelerin, hangi sahalarda diplomaların verileceğini zapturapt altına almak durumundayız. Temenni ederim ki Sayın Cumhurbaşkanı ve Hükümetin ve savunanların Lefke yöresinde açılmakta olan bu üniversitenin kendilerinin söylediği doğrultuda yarar getirmesini dilerim. Bizim elimize gelen ilk bilgiler gerçekten olumsuz idi bugün eğer o olumsuzluk aşılp olumlu noktaya gelirlerse mesele yok, biz uygulamaları bekliyeceğiz. Bu ülkede bundan önce bir Zefiros Otel'in içerisinde bir arap bankacılık enstitüsü olayı yaşandı bu ülkede. Eğer istihbarat örgütleri doğuru dürüst bilgi verseler bu mekanizmalara onun hangi amaçla kurulduğunu ve perde gerisinde nelerin yapıldığı zamanında Olay

Dergisi'nde çıkarıyorduk haftalık, orda epeyi işaretledik ve tehditler de almıştık. İnşallâh Lefke'de yeni bir Zefiros Bankacılık Enstitüsü olayı yaşanmaz. Biz onu devamlı milletvekili olarak gözetim altında tutmaya kararlıyız, kimsenin de bize karşı yönelttiği eleştiriyi umurumuzda değildir çünkü bu Anayasa zaten Hükümette kendi programında belirtmiştir. Atatürk ilke ve devrimlerine sıkı sıkıya bağlılığı belirtmekte ve gerçekten ulusal davanın gerektirdiği çıkarın bu olduğunu da gözetmektedir. Biz de bunda hassas olacağız.

Gençlik ve Spor alanında değerli genç arkadaşına başarılar dilerim. Kadrosunu inşallah artırır ve okul dışı yapılacak olan bu faaliyetlerin özellikle kültürü de gelişti açısından etkileyeceği ve sosyal etkenleri artıracak, kulüplerin olanaksızlıklar yüzünden çeşitli kişilerden para alma gibi eğilimlerini ortadan kaldırabilecek ve kendi ayakları üzerinde durabilecek yapılarını getirmelerini dilerim. Köy düzeyinde gençlere gerçekten ihtiyaç duydukları meşgaleleri getirirseniz ve sadece bunun sadece bir futbol olmadığını o köy düzeylerine anlatırsanız , imkanlarınızı seferber ederseniz, imkanların eşit dağıtmaya gayret ederseniz başarmış olmamak için hiçbir neden yoktur. Bu ülkede buna belki bazıları lüks diyebilir ama ben gerekli olduğunda ısrarlıyım çünkü insanımızın Dipkarpaz'da veya Yeşilirmak'ta oturması bizi ilgilendirmez, sadece Lefkoşayı, Girne'yi, Mağusa'yı Güzelyurt'u gözetemeyiz. Önemli olan o en uzaktaki insanımıza belirli alanlarda hizmeti götürmek ve gençliğin yanında bulunmaktır. Gençliği bölmek partiler düzeyindeki faaliyetlerini ayrı çizgiler üzerinde devam ettirmesini sağlamak bence tercih edilmelidir .Çünkü seçim zamanının ötesinde bir gerilim her zaman için bizim aleyhimize sonuç verir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iskân konusunda, uzun zamandan beri çeşitli eleştiriler yapılmakta, öneriler getirilmekte, ama mal paylaşımının zor olduğunu bilen bir insan olarak söyleyeyim, bu mallar ortadan kalkmadığı sürece, yani Devletin dağıtımını, ben artık bitti, bu mal benimdir demediği sürece de bu kavga sürüp gidecektir. Çünkü bir yerde bu karşılık olarak görülmekteyse de, zaman zaman yapılan uygulamalarla, dengesiz ve karşılıksız mal alma gitmektedir. Çünkü bir zamanda, 50,000 puana alınan bir malın, daha sonra 250,000'e alındığı, bir yerde size tarla olarak verilen malın, bir de bakıyorsunuz ki deniz sahilinin bir numaralı arsası haline geldiği bu memlekette yaşanmış olaylardır. Konunun çözümlenebilmesinin koşulu, bence, yasaların yeniden ve ciddi olarak ele alınması ile mümkündür. Her defasında bu Yasa yeniden ele mi alınmalıdır, diye denilen soru, bence yersizdir. Çünkü yapılmış olan hatalar vardır. Bir yerde durdurup buna bakmak gerekmektedir. Nerede hata yapılmaktadır? Ve bunun düzeltilmesi gerekmektedir. Bunun çıkar yolu yoktur. İsrail'de uygulamalar oldu. Geriye kalan, Türkiye'de de yapılan uygulamalar vardı. 1976 seçimlerinden önce, yani yağmur gibi göçmen gelirken, böyle bir yasa yapma imkânı yoktu. Mümkün değildi. Sözkonusu olan diğer binadaki Mecliste bunu belirtmiştim. Yani benim sorumluluğumda olan bir yıllık dönem içerisinde bir dam altı veriyorsunuz. Ondan sonra yasa yapacaksınız. Bu yasa yapılırken, Türkiye'den çeşitli dallarda ihtisas sahibi insanlarla, devletin en yüksek düzeyinde toprak reformu müsteşarı başta olmak üzere, Profesör Zaim Kendir dahil, bir ekip halinde bu Kıbrıs'a gelip bu yasaya katkılarını esirgememek üzere öneride bulundular. Ama ne yazık ki, o zamanın Hükümeti değişim yapınca, politik ortam, onların bu yasalara el atmasına imkân tanımadı. Hazırlanmış olan yasa geri çekildi ve ilk İskân Yasası, seçimden sonra, 1976 seçiminden sonra, galiba 1977 civarında çıkmış oldu. Belki sanıyorum, yani onu da söyleyeyim. O zamandan sonra çıkanlar, ilk çıkan yasayı bozarak devam etmiştir. Yani o ilk çıkan yasa, 1977'de Sayın Atun'un Bakanlık döneminde çıkan yasa, bence bundan sonra çıkanlardan daha iyiydi. Her çıkan yasa,

bir menfaat grubunu tatmini önde tutmuştur ve bu noktaya gelinmiştir. En önemli olay, envanter yapılmadan meselelerin üzerine gidilmesiydi. Envanter yapmadığınız sürece, elinizdeki kaynağı bilmiyorsunuz. Sürekli bu zorlanıyor. Şu anda da zorlanıyor. Bir de sıkıntı şuradan ileri geliyor. Geriye kalan sahalarda adım atmak istediğinizde, bu menfaat sahipleri size engel getirmektedirler. Anayasanın bana göre uygun olmayan maddelerini karşınıza çıkarmaktadırlar. Gerek 1975 Anayasası, gerekse 1985 +(artı) daha önce çıkarılmış olan ilgili İskân Tüzükleri veya yasaları veya Anayasanın kamuya, kamu çıkarına dönük maddeleri bu devletin çıkarlarını korumaya yöneliktir. Birinci etapta, ilk, Devletin hakkını koruyacaksınız diyor size. Neden? Çünkü ileride yol yapılacaktı, baraj yapılacaktı, sanayi bölgeleri kurulacaktı, okul yapılacaktı, hastane yapılacaktı. Köylere spor sahaları yapılacaktı yahut kültür alanları yapılacaktı. Ne acıdır ki, geçtiğimiz dönem içerisinde, Yargı Organında bile, spor kulübüne verilen arazi yüzünden geri dönme olabilmıştır. Bunu anlamak mümkün değildir. Yargı kararı, bana göre asla ve asla ne Anayasa ve ne yasaya da uyarılmış değildir. Başka bir konuyu bu arada parantez açarak söyleyeyim. Yargıyı Meclis eleştiremez diye genel bir hava yaratıldı, bir kanı yaratıldı. Bu kürsüden yeniden nasip oldu bunu söylemek. Kimse hayal görmesin. Meclis üstündür ve demokrasinin temelini Meclis oluşturmaktadır. Halkın seçtiği Meclis oluşturur, geriye kalan da güçler ayırımıdır, Yargı da bunlardan biridir. Dolayısıyla Yargı o meseleyi aldığı zaman, Meclisin eleştirisi durur, doğru. Karışmıyoruz. Yani gitti dosya, görüşülüyor, inceleniyor, karara kadar. Karar alındıktan sonra, basın dahil, üniversiteler dahil ve Meclis hali ile bu kararı elbette alıp eleştirecektir. Halbuki giderek bu ülkede son beş yılda boğazınıza tıkılmıştır. Yargının kararını eleştiremezsiniz. Kim demiş?

İSMET KOTAK (Devamla) - Allâhın kararını eleştirdik Yargınınkini nasıl eleştirmeyelim?

SALİH COŞAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Dokunulmazlığı mı var?

İSMET KOTAK (Devamla) - Dokunulmazlığı mı var? Öyle bir şey yok. Kususra bakmasınlar ama en küçük bir hukuk bilgisi bile bunu apaçık ortaya koyar. Dolayısıyla bu Meclis Yargınının da üstündedir. Bunu tekrar , tekrar burada vurgulama gereğini duyuyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Söyle duysunlar.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ben Meclisten çıkınca beni mahkemeye çağırırlar yine, bir şey değil. 5 sene gittik geldik o merdevenleri. Şimdi dolayısıyla iskâna geldiğimizde ikinci olay sanayi bölgeleri kuramazsınız, turizm yatırımı yapamazsınız. Kimdir bunların taşını koyan, bu devletin çıkarını nerede koruyacağız biz, hangi yasa engeldir buna? Yani bu Bakanlar Kurulu alacaktır anayasal yetkisini ve diyecektir ki bu Rumlardan kalan maldır, kimden isterse kalsın ben bu kadar bölgeyi turizmi geliştirme bölgesi ilan ettim. Ben burada yatırım yapacağım. Ama dönüp ondan sonra ister özele kiralayacak, ister kamu yapacak. Bu nerden çıktı, bu aklın alamayacağı bir olaydır ve sürekli olarak kişilerin açtığı davalarla bu düştü. Neden? Ben eşdeğeri alamadım, sanayi bölgesi yapacağım Lefkoşa'da hayır yapamazsın. Bu mümkün değildir arkadaşlar. Tamamen uydurma kararlardır, hissi kararlardır, kabul edilebilen kararlar değildir. Eğer yasalarda boşluk varsa bu Meclis bunu doldurmak, ha şu olur. Birinin elindeki malı alıp

öbürüne peşkeş çekeceksen de kılıfını uyduruyorsan o da yasalara tersse o senin bileceğin iş, elbette ama burada devletim, kamunun çıkarı önde gelir. Ben asfalt yol yapacağım, hayır buradan asfalt yol geçirmiyeceksin çünkü bu mal bana tahsislidir. Bunlar bu devleti bir yerde yokuşa sürer, iskan sorunlarını da çözmez. Onu da açıkça burada söyleyelim. İskân sorunları birçok ülkede değişik yöntemlerle geliştirilmiştir. İsrail'de göçmen ailesi geldiğinde kendisine belirli kategoriler de söysler. Sormakta, tercihlerine göre sen ya Kibuts'a gideceksin tercihinse tabi, hayır değildir efendim ben moşaftayım,yok ben özel olarak tornocuyum kendi dükkânımı açacağım,tamam falan kentte. Al çekini istersen kiranız orda, makine orda, 20 sene sonra taksitle ödeyeceksin bana, mekanizma buydu. Şimdi biz onu en sonunda puana bağladık ama değerlendirme mekânizmaları zayıf işlediği için , yavaş işlediği için her verilen mal değişik puanlarla, yıllara göre yansıdı ve haksızlıklar ortaya çıktı. Yani aynı tarlanın yanı başında birinin 50, birinin 250,000 puanlık arsa aldığı gözlemlenebilmiştir. Birine kiraladığınız veya zamanında kuralanan malın daha sonra hangi formlarla belirli kişinin üzerinde kaldığı meydandadır. Dolayısıyla bunların ele alınıp düzenlenmesi kaçınılmazdır. Bu çok baş ağrıtabacaktır. Adana Yöresinden Ermenilerin ayrıldıktan sonra meydana çıkan anormal durumun benzeri yaşanmaktadır. Dolayısıyla yolu budur. Yasa düzenlenecekse, yeniden ele alınacaksa, ciddiyete ve sonuçta bu sorun tabi mücahit puanlarının ortaya çıkması ile arttı. Ülkenin iskân bakanı olmak için büyük cesaret istediğine inanırım. Çünkü bu puanlar da ortaya çıktıktan sonra inşallah siz mal bulur ve...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağöusa) (Yerinden) - Sen zamanında veriydin o malları.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet sorun değil değil mi?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Dağıttın 5,6 milyarlık malı.

İSMET KOTAK (Devamla) - Yok ben kimseye mal vermedim, bir tanesinde de imzam yoktur Sayın Adaoğlu, tarihleri karıştırırsınız. İskân Bakanlığı dönemimde damaltı verdim, tam bir sene ve yasa da yoktu. Bir tek kişiye ne zorla, ne de kendine tahsisli ev vermiş değilim. Verdiğim her kâğıdın altında şu cümle yazar. "Devlet tarafından ileride saptanacak kirayı ödemeyi kabul ederim." cümlesi, başka bir şey yok.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kira bile almaz bunlar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sosyal devlet anlayışı.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim dolayısıyla diğer bir konuyu getirmek isterim. Türkiyeden gelen göçmen kitlesinin sorunlarını Sayın Başbakanın biran önce halletme durumunda olduğunu belirtmek isterim. Bu yara kangren olmuştur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin taahhüdüdür, 1975 yılında Türkiye ile Kıbrıs arasında imzalanan protokol Meclisin gizli toplantılarında geçmiş, kabul edilmiş ve karar Resmi Gazetede yayınlanmış, yürürlüğe konmuştur.

İlk protokollardır bunlar. O protokollarla bu taahhüt edilmiştir. Anayasa sonradan geçti, 1985. Dolayısıyla Anayasanın maddesi, kazanılmış hakların geriye götürülmeyeceğini de içermektedir. Ama ne yazık ki, son beş yılda herkes buna dikkatini çekmiş ve maalesef bu mekanizma çalıştırılmamıştır. Eşdeğerin bitimi beklemiştir. Bunu aynen Anayasa Komisyonunda da söyleyen bir kişi olarak burada yenilerim. Bu yasanın bir an önce yapılması, geçirilmesi ve uygulanmasında hiçbir sakınca yoktur. Bir Bafra köyündeki bir Damaltı'nın veriminde hiçbir zarar yoktur. Bir Dipkarpaz köyünde kalan adamın oturmakta olduğu evin kendisine verilmesinde ne mahsur vardır? 15 yıldan beri burada oturmaktadır. Ama eğer bunu yol yapmışsa, Adana'ya gider, Mersin'e gelir. Kendi gider, başka aile gelir, ben onu kastetmiyorum. Ben, burada gerçekten yurttaş olmuş, burada ikamet eden, bunca seneden beri burada yerleşik, artık Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin kesin yurttaşlığını fiilen kalarak da ispat etmiş insanların, artık hak sahipliklerinin kendilerine gerektirdiği kaynakların tapulanmasından yanayım. Bu, tarlayı ve geriye kalanları da içerir. Bu ayrıcalığın ortadan kalkması lâzımdır.

İçişleri, Çevre ve...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Güneyliye de teşmil edeceksin onu.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ben, Güneylinin ilk söyledim efendim. Güneylinin konusunu bitiriniz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Zaten hak sahibidir o. Atamazsınız.

İSMET KOTAK (Devamla) - Kuzeyliyi geri çekin. Ben de Kuzeyliyim. Kuzeyliyi geri çekin, Güneyliyi bitirin. Öncelik var zaten. Anayasada var, yasada var. Ama bitmiyor gördüğüm kadarı ile.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Güneydeki tahsis içindir o. Eşdeğerci değil.

İSMEŦ KOTAK (Devamla) - Efendim, Sayın Bakan beraber komisyonlarda bulunacağız. İlgili arkadaşlar getirsinler yasaları, beraber çalışalım, düzenleyelim, uygulansın. Her uygulamanın getirdiği, elbette ki hatalar olacaktır. Ama hataları en azına indirmeye çalışalım. Yani benim temennim odur. Ve uygulamaların bütününde, Ahmet'in, Mehmet'in suçu var. Bir cümlem yoktur böyle. Çünkü kolay bir olay değildir bu. İlk söyledim zaten. Madem ki mal vardır ve bu puan gibi karşılıksızdır ve değeri var, yok ama biraz da oynak bir olaydır. Ayrıca kavga da olacaktır. Yani kavga devam edecek. Başka çaresi yok bunun, değişik yöntemler geliştirilmediği sürece.

İçişleri, çevre ve köyşleri olayında ben şunu belirtmek istiyorum. Genç Bakan arkadaşına başarılar dilerim. Ancak bu ülkede eğer hep birlikte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kökleşmesi, gelişmesi gibi iddiaları böyle göğsümüzü gere gere söylüyorsak, ilk yapılması gereken şey, idari birimlerin oturtulmasıdır. Bu kadar zamandır, idari birimler oturtulmamıştır. Her Bakan, kendi yetkisinden birşey vermemeye itina etmiştir. Türkiye'de vali, o vilâyetin içerisinde bütün bakanlıkların temsilcisi ve uygulayıcısıdır. Kıbrıs'ta biz kaymakamların bu itibara kavuşturamadık. Açık söylemek gerekiyor. Ben, çeşitli hükümetlerde bulundum. Bakan arkadaşlarıma dikkat ederdim. Benim Bakanlığım deyip isyan ederlerdi. Bunu, zannederim geriye kalanlar da yaşadı, şu veya bu şekilde. Ama geriye dönüp baktığımızda, İngiliz döneminde bile geri gittiğimizde, Kaza Komiserinin başkanlığında daire müdürleri, o kazanın müdürleri bir arada günlük toplantılarını yaparlardı.

ve uygulamalara geçerlerdi. O merkezin hesaba çektiği de kaymakamdı, komiserdi. Başka çareniz yok. Ama bunu sağlayabilmenin yolu, yöntemi, kaymakamı geçmemek, bir de kaymakama zorunluluk getirmek. Türkiye'de valinin o yıl kaç tane merkeze ve köye gideceği bile yasaya bağlanmıştır. En aşağı diyor, şu kadar nahiye. Bir defa nahiyenin bütününe gidecek, artı her nahiyeden şu kadar da köy ziyaret edecek. Kaymakamsa, yılda şu kadar defa köye gidecek. Buyur. Eh, bizde, özür dilerim arkadaşımın, bravo ki Girne bölgesinde demek ki çok köye gitti, insanlarla çok kaynaştı ki Meclisimize halkın oyu ile geldi. Ama kaymakamlık yapıp da bu Meclise kadar barikatı geçemeyen çok kaymakam var.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - UBP İlçe Başkanı
var ya, yeter.

İSMET KOTAK (Devamla) - Demek ki kaymakam olarak da köye gitmedi adam. Nasıl halkla bütünleşecektir? Bunu o halde Bakanlık üniteleri ile halka hizmet ünitelerine kadar olan o arayışı yeniden bir yasaya bağlamak, herkesin görev ve yetkilerini ve ehliyetlerini getirmek zorundasınız.

Ben siyasal bilimler mezunu olabilirim, her söylediğimde de yanlış anlaşılır bu konu, ama bir meslek memurluğuysa buna itibar etmek gerekmektedir. Yani bir doktorun yeri belliyse, mülkiye mezununun, hukuk mezununun yeri de bellidir. Bu sahaya girmişse vereceksiniz kendisine yetkiyi ve yürüyecektir. Polis düzeyinde de bunu ısrar ettik. Maalesef bize dediler ki erden başlayacak, yukarıya çıkacak. Öyleyse böyle polis alırsanız, erden başlayacaksa, kırk yıl beklersiniz. Çünkü Türkiye'de de öyle değildir. Türkiye'de belirli düzeyden üniversite mezunu gider komiser yardımcısı olur ve çıkar yukarıya gider. O zaman harbiyeden mezun olanı da er yapacaksınız. Bekleyeceksiniz genel kurmay başkanı olsun. Bu mümkün değildir. Bilgi düzeyi yüksek insan yetiştirmenin yolu yöntemi eğitimidir. Yetiştirirseniz mevkisine vereceksiniz. O zaman ondan da sonuç alacaksınız. Yok Ahmet'in akrabasıydı, Mehmet'in kardeşiydi. İngiliz zamanında da cebinde Cyprus Mail Gazetesi taşıyanı kaza kaymakamı yapardı, yahut da nahiye memuru yapardı. Bizim öyle bir lüksümüz yoktur. Yani bizde elemanımız vardır, yetişkin elemanımız vardır. O halde yasaya bunu bağlamak, ehliyetini belli etmek, görevlerini ayırmak ve idari birimleri kesin kes belirtmek gerekmektedir. Bakanlıklar da buna uyacaktır. Eğer siz bunu getirebilirseniz bölge kalkınmaları gündeme gelecektir. Merkez köy olayı gündeme gelecektir. Alınız geriye, gidiniz Osmanlı dönemine ve bir Geçitkale'nin, sonradan Ecevit'in sözü var Türkiye'de, köy-kent, köy-kent, işte Geçitkale, zamanının Lefkonuk'u, zamanının Trikomosu, zamanının Maltepesi, Yalusası, ve bu birimler ve gidiniz geri Lefke, gidiniz geri Osmanlı döneminin bölge merkez köyleridirler. Köy yetkileri vardır ordaki kişilerin. Kaymakam yetkilerine kadar sahip insanlar bunlar ve birimleri temsil ediyorlar emniyet kuvveti bile altında. Yollar giderek oraya açılmıştır. Yol yapılmıştır oraya, su mekanizması giderek ondan sonra İngiliz döneminin elektrik şebekeleri veya denetimleri, o halde veyahut da tarımcının, veterinerin, doktorun bulunduğu yerler bunlar. Bizim bunu yapmamız için

için hiçbir neden yok. Çünkü Kıbrıs yarıya bölündü zaten. Yarıdır. Dolayısıyla belediyelerle işbirliği yaparak köyleri temiz pak hale getirmek mecburiyetindeyiz. Biz köylüden bunu bekleyemeyiz. Kendi araç gerecimizle o köylere girmek ve temiz pak hale getirmek zorundayız. Ben buna inanırım. Çünkü bir yerde biz eğitim yapmak zorundayız. O olanağı o muhtar bulamaz. Belediye demişiz imkânları yoktur. Gidip görüyoruz beraber, yaşıyoruz. Ağılların köy dışına çıkarılması diyoruz. O olanağı vermemişiz ki çıkarsın. Para ister, pul ister. Kaymakamla nahiye memurluğu kavga eder, başka çaresi yoktur. Tehir edecek her gün. Öyleyse yerini yapacaksınız. Bunun yerinin yapılması için Tarım Bakanlığıyla işbirliği yaparsınız. Yurt dışından yapılacak ithalatla, o zaman hayvancılığın daha bir gelişmesini beraberinde getireceksiniz. Bunlar birbirini tamamlayan konulardır.

Çevre konusunda uzun konuşmak istemem. Bugünlerde herkes çevrecidir. Dünyayı evvelâ kirletti, sonra baktı ki, bu da bir sanayidir, bundan da kâr edilebilir, o halde bunun da sanayini kurdu. Bunu gidip Almanya'da, Frankfurt'ta gözümüzle gördük. Dünyada en büyük kirliliği yapan firma, oturdu bu defa arıtma tesisleri yapar ve onu satmaya başladı. Dolayısıyla şimdi çevre modası vardır. Kıbrıs'ta bu sorunun ben büyük olduğuna inanmam ama ciddi olarak meselelerin üzerine eğilirse, özellikle sahiller bakımından ciddi olarak eğilirse başarılabilceğine de inanırım. Seçim dönemlerinde söylenen büyük büyük laflara rağmen, kanalizasyon sorunu vesaire diğer ülkelere nazaran bizde daha azdır. Ama parasızlık yüzünden, plânsızlık yüzünden belki belirli kentlerde geriye itilmiştir. Ama sizin Bakanlığınızla ilgili olsun veya olmasın, belediyelerle ilgili olduğu için söyleyeyim, su sorunu kangren olmuştur. Su sorununu çözmeden bu ülkede ne turizmi geliştirebilirsiniz, ne geriye kalan sektörlerle ve su sorununun büyük olduğunu ben kabul etmiyorum. Önümüzdeki günlerde elime geçtiği takdirde raporu gelip bu kürsüden okumaya kararlıyım. Yıllarca tehir edilmekte olan Türkiye'yle Kıbrıs arasındaki irtibatlarla sağlanacak su sorununun hep dosyalara raflara atılması ve gülünç gülünç iddiaların pekiştirilmesi ile biz kendi içinde bir kaç göletin, gökyüzüne bakmak yani yine, bir kaç kuyuya ve tuzlu suya mahkûm edilmiş durumdayız. Belediyelerin de kısır imkânlar içinde o belediye başkanlarını ve Meclis üyelerinin yıpranmasından başka bir sonucu birlikte getirmektedir. O

Muhaceret işlerini biran önce halletmemiz lazımdır. Zannederim bugüne kadar bu ülkede verilmiş pasaport, bilmiyorum Türkiye nüfusunu buldu mu? Bulmadı herhalde. Ama her gün herkes pasaport almaktadır, her gün. Kaybeden yığınla gazetelerde ilanlar çıkarır, giderler yine alırlar ve sürekli olarak da bu olay giderek büyümektedir. Yurttaşlık olayını zaptu-rapt altına almak lazımdır. Bilmemiz lazımdır biz. Çünkü hangi bakanlık planlama yapacaktır? Her gelen şahsa Sağlık Bakanlığı kendi yatak kapasitesini artırabilecek mi? İlaç kapasitesini artırabilecek mi? Okullarda olan bugünkü durumu incelediğinizde feciatın büyük olduğunu görürsünüz. Ailelerin çocukları gelip okullara yazdığını, bıraktığını, gittiğini ve Eğitim Bakanlığının da onların peşinde koştuğunu gözlemlersiniz. Daha sonra aileler gelmektedir, bu yurtlarda kalmaktadır çocuklar. Bırakıp gidilmektedir. Büyük bir olay haline gelmiştir. O halde polis ve muhaceretin biran önce dengeye kavuşturulması gerekiyor ve benim kişisel görüşüm turizme dayalı bir ekonomi yürütmekte olan bu Hükümetin artık o havaalanında, limanlarda görev yapmakta olan polisleri geri çekmesi ve medeni ülkeler çağdaş ülkelerdeki gibi bu görevlerin sivil devrini sağlaması gerekmektedir. Bu görevler Muhaceret Dairesinin görevidir, polisin değil. Polis İngiliz döneminin yasalarında var. Yani Pakistan'da var, Hindistan'da var, yani nerde bir commonwealth hatırası varsa onda vardır. Bu yasayı düzeltmek lazımdır. Muhacerettir bu işi yapacak olan. Türkiye'de de vardır görürsünüz, turistik bir ülke veyahut geziye geldiniz İstanbul'da polisle karşılaşırsınız en kötü izlenim, polis dizili sizin pasaportunuzu alır. Bu mümkün değildir. Bunun artık normal olarak Muhaceret Dairesine geçmesi ve onların da makineleşmesi gerekmektedir. O havaalanında ter dökmek, ayakta durmaya, mecbur olursanız başka çareniz yoktur. Hele benim durumdaysanız

yüz defa ölürsünüz. Ayakta duracaksınız ve yüz metre ve dakika dakika ilerleyeceksiniz, kimseye de minnet etmeyince de perişan vaziyette gelirsiniz düşerâiniz içeri. Bunu yaşadık yaşlı bir yığın insanlarla. O mekanizmayı bir defa yapacağız iki dakikalık bir pasaport görevidir, verirsiniz ve alıp gider. Yani bir bilgisayarın devreye sokulmaması yürekler acısıdır. Halbuki bu ülkede bunu yapacak olan bir yığın arkadaş vardır, bir yığın uzman kişi vardır, bal gibi o havaalanında, hele de limanda mutlak surette Girne'de, Mağusa'da ve havaalanında ihtiyaç vardır ve bunun Muhaceret Dairesine devri kaçınılmazdır. Yasa ile devredilmelidir. Bize güvenlik nedenleri ile bu işi yapıyoruz diyenler maalesef bunu tekelciliklerinden söylüyorlar, kabul edemeyiz. Polis binasında oturacak havaalanından girme, çıkma konusunda istihbarat isterse muhaceretle ilişki ve içinde olacaktır. Bu budur. Girme çıkmadan Muhaceret Dairesi sorumludur orada yapacak, ve gümrükçü. Bunun başka yolu yok. Hele polisin tutup da geriye kalanların araç-gereçlerini araştırma yetkisi asla yoktur. Bunu da peşin belirtelim. Güvenlik yoklamaları varsa bunu da sınırında yapacaktır. Ben şunu söylüyorum. Bundan aksi çıkmasın ortaya. Elini kolunu sallayın da girin, isteyen çıkan böyle bir iddiam yoktur. Bu mekanizmayı sivilin otoritesine verme zamanı gelmiştir diyorum. Benim söylediğim budur.

Güvenlik, yani emniyet konusuna gelince polis olayında polis ciddi olarak organizasyona ihtiyaç duymaktadır. Son zamanların olayları trafik bize bir defa daha bunu göstermiştir. Trafik olayının özüne ciddi olarak eğilmek zorundayız. Yollar bakımından. Olgun Paşalar burada yok, eğer olsaydı başlatan onu burada belirtmek isterim direksiyon olayının 1975'den sonradır. Bakanlarına karşı çıkan kişi olarak şu kadar yıl sonra başka bir görüşü de ben kendi gazetemde de alkışladım. Bu ülke sağ direksiyon kaldırır. Bunun başka yolu yok. Buna artık karar vermek gerekmektedir. Hiç öyle ulusal dava mava laflarına sığınmayalım. Bu güvenlik meselesidir. İşte yapılırdı yapılmazdı hep yalandır. İmalat eden şirketleri koruduk. Renault da yapıyor. Fiat da başladı yapmaya Türkiye'de. Dolayısıyla yani bu sağ direksiyonun alfabesi yoktur, her ne pahasına olursa olsun direksiyon olayı çözümlenmelidir. Kazaların büyük çoğunluğu bundandır.

Yollar, mecburuz, maliyet ne gelirse gelsin, oturup uzun vadeli bir plânla, Lefkoşa-Mağusa-Ercan'a kadar giden kısımda yapılan çift yol gibi dört yolumuz vardır. Biran önce, hele Girne yolunu, buna kavuşturmak zorundayız. Başka çaremiz yoktur. İnsanımızı heba edemeyiz. Hız kontrolü şarttır. Eğer polis bulunursa, Polis yoktur. Geceleyin, siz, işte son seçimlerde hep beraber koşturduk köylerde. Acaba yolda geri gelirken bir tek polis aracına rastladınız mı? Ama kırık dökük kamyonların yol kenarında park ettiğini, taşlarla ihtar edildiğini, ışık bile olmayan yerlere rastladınız ama. Bir avuç Kuzey Kıbrıs'ta böyle bir imkânınız yoktur. Hep mukayese etmeyiniz diyorsunuz ama mecbursunuz komşunuzla mukayese edilmeye. Lefkoşa-Girne yolunda adım başında telefon kabini vardı. Aracınız bozulursa beşinci milde, üçüncü milde bir kabin bulacaksınız ve telefon edeceksiniz. Bu kadar pahalı bir olayla karşılaşıyoruz, Ama bunun yapılması için, bunun yerine polisin denetimi ve bu yollar üzerinde gidip gelmesi, görev yapması gerekir. Vazgeçsin kokteyllerde ona buna yol göstermekten, asfalta dökülsün, köy yollarına dökülsünler. Yani yolu budur bunun. Başka yapılacak birşey yoktur.

Diğer görevleri bakımından eleştiriye tabidirler. Beğenseler veya beğenmeseler, son yıllarda, son üç yıl diyeyim, işlenen hiç bir cinayetin sorumlusu bulunup yargı organlarına sevkedilememiştir. Veyahut da patlayan bombaların, bu da önemlidir. Nedeni ne olursa olsun, kabul edilecek bir durum değildir. Demokratik bir ülkede eğer suç varsa, suçlu vardır. Polisin görevi de bunu arayıp bulmaktır. Bulamadığı sürece başarısızdır. Gerekçelerini bize söylemesinler. Gerekçeleri bizi ilgilendirmez. Meclis olarak bizi ilgilendiren görevlerini tam olarak yerine getirmeleridir. Kadrosu eksikse, kadro veriniz. Eğitimleri eksikse ki bana göre odur, eğitimi yaptırınız. Bir tek parmak uzmanını siz, varsa eğittiniz, Dip Karpaz'a tayin ederseniz çavuşu, ondan sonra da bunda başınızı duvara vurursanız, tabii ki bunların altından kalkılamaz.

Askerlik süresi ve güçlenme konusu sizin konunuz olmamakla beraber, şey içerisinde, Hükümet Programında geniş bir açıklama bulamadık. Ancak Meclisin gündemine kadar gelen ve kadük olan bir yasa vardır. Bu Yasada askerlik süresi ile ilgili madde yok ama, yurt dışında belirli yıllarda kalanların bunu parasal olarak belirli miktarını ödeyerek kısa süreli askerlik yapma önerisi gelmişti. Bu kadük oldu. O yasa bence yetersizdir. Herhalde Hükümet tekrar inceleyip uygun bulursa sevkedecektir. Onu ilgili komisyonlarda görüşlerimizle açıklayacağız. Ama burada açıklama gereğini duyuyorum, Sayın İçişleri Bakanı ve Sayın Başbakan bu dallardan sorumlu olan kişiler olarak, bu askerlik süresinin kısaltılma olayı üzerinde artık durmalıdırlar. Bu uzun süre mazide kalmalıdır. Bu Mecliste çok söylenmiştir, meydanlarda söylenmiş ve yazılmıştır, bunun yolu yöntemi vardır. İnsanımızı bu ülkeye çekecek formüller bulmamız lâzım. Uzaklaştıracak değil. Dolayısıyla burada isterseniz her birimize 24 ay değil, ikiye katlanmış 24 ay askerlik yapsanız da biz bu sınırları kapatamayız. Onun için yani bunun ciddi olarak üzerine eğilmek ve gençlerimizi buraya çekecek ve kazandıracak ve üretici alanlarda değerlendirilecek formülleri beraberinde getirmek ve yasaları eleştirmek zorundayız. Ve Meclise bu olanağı ileri sürme fırsatı verilmedir. Çünkü bugüne kadar alıştığımız en azından beş yıl önceki dönemi söylüyorum, önerilen yasa veya tasarıların virgülü değiştirmeme koşuluyla gelenlerden ben şahsen hoşlanmam. Ciddi olarak bunların üzerinde çalışmak ve değerlendirmek gerekmektedir.

Sağlık Bakanlığına bağlanmış olan çalışma ve sosyal güvenlik konusuna gelince, görebildiğim kadarıyla klasik çerçevede kalmak tercih edilmiştir. Ama bu ülkede gerçekten ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. Ulusal Birlik Partisinin Seçim Bildirgesinde olay değişik sunulmuştur.

Sayfa 21, UBP'nin seçim bildirgesi. Birinci satırında diyor ki "tek sosyal güvenlik sistemi yasallaştıracaktır" Sayın Bakan. Ama burada, Hükümet programında belki yapamayız bu işi diye zannederim olacak, sulandırılmıştır. Tek sosyal güvenlik sistemine geçiş çalışmaları hızlandırılacaktır. Ama bu hızımızı arttıralım, geliniz el birliği ile verelim, kaynaklarımızı değerlendirelim. Elbette yani uzmanlardan da görüşlerimizi alalım ve bu konuda Türkiye'de de var, gerekirse ILO'dan da çalışma teşkilatından da uzman getirilmek suretiyle biran önce tek güvenlik sistemine geçmek zorundayız. Emeklilerle sosyal sigortalılar arasındaki duvar giderek büyüdü, mesafe açıldı. E, bana göre sosyal sigortada izlenen hatalı politikalar bunu beraberinde getirdi. İhtiyat sandığı ve onunla beraber uygulanması gereken kıdem tazminatının ek külfetler getirdiği, ama bu konuları bazan sendikacılar konuşmak istemiyor, bazan işverenler, bazan hükümet ve meclisler. İhtiyat sandığının "i" harfinden son harfine kadar yazan kişisi ve bu ülkeye getiren kişisi olarak ki başka ülkede yoktur örneğin, çaremiz yoktu çünkü. 1974 öncesinde sosyal sigorta mümkün değildi. Fonları Rum tarafına yatıranlar geri alamıyorlardı, bir tek çıkış yolu vardı, ya sosyal sigortayı kuracaktık, o zaman Baf'ı nasıl halledecektiniz, Limasol'u nasıl, diye problemler çıkıyordu. O halde denetleyebildiğimiz yörelere kadar bir işçinin güvencesini getirelim dedik ve sendikaların elinde kalmakta olan ihtiyat sandıklarını merkezi bir fonda toplayarak yatırımlarda değerlendirmeyi planladık ve ihtiyat sandığı böyle geçti. Bu bir nevi kıdem tazminatıdır. Zamanın kıdem tazminatı olmasına karşılık kıdem tazminatı fonlara girmeye bağladı, merkezi fona diye bu defa yeni kıdem tazminatı talepleri ile ortaya çıkıldı ve bu arapsaçına döndü. Bence...

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Düplikasyon var.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet düplikasyon var, bir de ekonominin nasıl yönlendirileceği sosyal güvenlik bakımından artık belirgin olabilmelidir. Yani özel de bunu, kamu da bunu bilmelidir. Şöyle söyleyelim. Paralel geçişlere olanak verebilecek bir sosyal güvenlik sistemini birlikte bulup çıkarmak zorundayız, ve bu konu da böyle ahım şahım büyük bir olay değildir. Hepimizin söylediği ve hepimizin de deneyimi olan bir sahadır. Bir an önce bunu yapmak ve bunun yükünden kurtulmak, örneğin aşbakanlık bir uzman alacaksa kendisine ve bu uzman da diyelim ki x özel şirketinde çalışıyor. Pekala o uzmanı aldığında bu mekanizmasını, güvenlik sistemini aksatmayacak bir paralel geçişi bal gibi yasa ile oturtma imkânı vardır. Dolayısıyla ne emekliliğinin hakkı yenecektir, ne de sosyal sigortalının. Şimdi kamu görevine atılma büyük bir olaydır. Neden? Çünkü onun diyor emeklisi var.

Dolayısıyla özelde kimse yetiştirdiği elemanı tutamaz, o eleman devlet dairesinde oturmayı tercih eder, kendi mesleğini yapmaz, yeterki bilmem kaç sene sonra emekliliğini sağlayabilsin veya emekli maaşına kavuşabilsin. Çünkü sosyal sigorta çok düşük kalmaktadır. Zamanında yaptığımız ikazları kimse dikkate almadığı için. Sosyal Sigorta Yasası böyle yapılmadı. Sosyal Sigorta Yasası yapıldığında emekliliğe paralel bir bünyede konu ama giderek ondan sonra verilecek menfaatler açısından hata yapıldı ve Bakanlar Kurulunun

Zaman zaman yapacağı değerlendirmeler sonucunda menfaat veya prim esasları getirildi. Bu mümkün değildir. Bu otomatikleştirilecektir. Yani bir genel müdürünün tavanda aldığı bir maaşın primini almaktansa ona iskontolu bir prim uygulamakta, onun tam ondan alacağımız prim yerine daha azını tercih etmekteyiz. Bu hatadır. Öyle ise bu dünyadaki sistemi biz koysak değiliz. İsveç örneğinde yaşandığı gibi çalışan ödeyecek, emekliye çıkan da o kaynaktan yararlanacak yararlanacaktır. Bunun başka şekli yoktur ve bu kaynaklar emeklilikte olsun, sosyal sigortada olsun çalışan tarafından desteklenecektir. Karşılıksız bir emekli güvencesi söz konusu olamaz. Bizim inancımız budur. Geçmişte çok olaylar yaşanmış olabilir. Yani mücadelelik dönemleri, çünkü ödenek vermediniz anormal bir durumlar yaşadık. Bunlar devlete yük olmalıdır, bütçeye yük olmalıdır. Onun ötesini birlikte çözümlenmeliyiz.

Çalışma yasaları bakımından büyük gayret istemektedir. Geçmiş yıllarda da bu Çalışma Bakanlığı spor ve diğer bölüm ile ilgili arkadaşına bağlandı. Ondan önce de bazı talihsizlikler geçirildi. Bu birim ciddi olarak ele alınmak ve çalışma hayatımız düzenlenmek durumundadır. Yani 1990'ların ihtiyaçları 1974 öncesinin ihtiyaçları değildir. İlk Çalışma Bakanlığı yapan arkadaşınız olarak söyleyelim, o dönemde 26 tane yasa geçirildiğini hatırlarsak, 1990'da bunların en az yarısının yenilenmesi gerektiğine inanırım. Başta Sendikalar Yasası olmak üzere. Toplu sözleşme asla yasası geçmemiştir, darmadağın gitmektedir. Bunların ve sendikaların gerçekten ekonomiye katkısı olan kurumlar olduğunu da bilmekte yarar var. Dışlanması hatadır. Müzakere yapmak ve sendikaları muhatap almak binlerce çalışana muhatap almaktan çok daha yararlı, çok daha sistemli, çok daha uygar yöntemlerdir. Dolayısıyla katılımcı bir demokrasinin yaşatılabilmesi için bu yolu ve yöntemi yasalar yoluyla seçmekte büyük yarar vardır.

Asgari Ücret Yasası yenilenmelidir. Hayat pahalılığı her ne pahasına olursa olsun vergiden bağışık tutulmalıdır. Bunun enflasyonu geri çekmekte büyük katkısı olacaktır. Başkalarının söylediği gibi enflasyonu artırıcı bir yöntem değildir, yeter ki biz tasarrufları üretken yatırımlara verelim. Tasarrufları biz eğer binaya veya atıl veya harcayabilen, enflasyonu körükleyebilen alanlara kaydırırsak, herhalde bunun geriye döndürülmesi, enflasyonun geriye çekilmesi, pahalılığın indirilmesi olanağı yaşanmaz. Dolayısıyla asgari ücret yenilenmeli ve bunun düzeyi ve formülleri daha yüksek tutulmalıdır. Bunun kaçınılmazdır. Bugün yaşadığımız olaylar içerisinde hele iki yılda bir, bir yılda bir bunun saptanması büyük sorunlar yaratmaktadır. Mekanizmaları birlikte işletmek zorundayız. Çok düşük tutulması büyük hatadır.

Çıraklık olayı için zannediyorum: Bakanlığın artık Eğitim Bakanlığıyla işbirliği yaparak bunu ciddi kurallara bağlaması, işbaşında eğitimi getirmesi gerekmektedir.

Sağlık ve Sosyal Yardım bölümüne gelince, sosyal yardım olayı Kıbrıs'ın eski ve gerçekten ananevi bir yapısını oluşturur. Bunu 1963 çarpışmalarından sonra oluşturulan Geçici Türk Yönetimlerinde bile koruduk ve Türkiye daha sonra kendi mekanizması içerisinde yaşlılara, fakirlere yardım fonları gibi, Fak Fuk Fon'lar gibi fonlarla karşılamaya girdi. Ancak bizdeki yapının ciddi olarak korunmasından yanayım. Gerek korunmaya muhtaç çocukların, gerek gençlerin elinden tutulması ve sokağa atılmaması bugüne kadar isabetlidir. Bu hizmetlerin büyütülmesi, geliştirilmesi, genişletilmesinde yarar vardır.

Sağlık olayı bu kısa zaman dilimi içerisinde bir çırpıda alıp yerlere vurabileceğimiz bir olay değildir. Bir çok arkadaş bu görevden geldi geçti. Bu salonda her defasından fazla hekim arkadaşımız bulunmaktadır. İlgili komisyonlarda bu konuları daha enine boyuna tartışma olanağımız olacağına inanıyorum. Özellikle Sosyal İşler Komisyonunu bilhassa bunun için seçtiğimi de belirtmek isterim. Kendim mali ve ekonomik konularda ısrarlı olmama rağmen. Çünkü ülkede kangren olmuş bir yara vardır. Ya bu olayın üzerine birlikte gideceğiz, çözümleneceğiz, veyahut da Sayın Özal'ın, Sayın Thatcher'in seçtiği gibi özel sektöre iade edeceğiz. Bunun ikisi ortası yoktur. Dışarıda bir yığın ekibimiz vardır. Dışarıdaki belirli kesim kan ağlamaktadır. Ama hem içerde, hem dışarıda çalışmakta olansa devleti istismar etmektir. Kim ne derse desin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Doğrudur.

İSMET KOTAK (Devamla) - Rüşvet olayı hiç bir dönemde düzelmemiştir. Her yazdığımızda, her söylediğimizde bizi karşıya alıp, bunun olmadığını söylemeye çalışan arkadaşlar var ama, ne acıdır ki ondan sonra ben dahil, benim yakınlarım veya sizin yakınlarınız bu olayları yaşadığımızda bunu teslim etmek durumundayız. Hele de biraz ihtiyaç içerisindeyseniz, o hastane koridorlarının içerisindeyseniz, bunu da seve seve verip göz yummaya da meyil edersiniz. Yani artık hastası için orada çalışan hemşireyi kiralayanlar vardır.

Geceleyin bakım isterse hastanız hemşire kiralayacaksınız. Odeyeceksiniz ilave. Hem de öyle yüklü para. Eğer bu olmadı diyenler varsa ve o hastahane'nin yetkileri ise gelsinler isim ve isim kendilerine vaka söyleyeceğiz.

Yine doktorlar olayı vardır, hemşire yan başında hastaya pekala fısıldayabiliyor. İşte yeşilleri say, üç tane, dört tane, beş tane yeşil ve bu işi temizle. Bundan arınabilir miyiz? Arınırız arkadaşlar. İngiliz dönemine geri gideceksiniz, Cumhuriyet dönemini de alacaksınız beraberinde 60'a kadar, 62'ye kadar. 63'ün getirdiği anormal bir yapıdır bu, temizleyemedik. Dışarda çalışanlar vardır. Yani bu dışarda çalışan hekimlerin geriye kalanlardan peleri eksiktir? Açmıştır kliniği yıllarca belki de müşteri de bulmamıştır, bir tane, iki tane, üç tane kirasını ödeyememiştir. Ama yıllar içinde tutunmuştur belki durumu düzelen var, düzelmeyen de vardır. Bildiğimiz doktor arkadaşlarımız vardır, dış hekimimiz arkadaşlarımız vardır. Buna mukabil sağlık servislerinin bütün olanaklarını istismar edenler vardır. Daha önce özelken en az bizim kadar horoz olup daha sonra da sağlık servislerine girdikten sonra daha öncekilerden bin misli yapanlar da vardır. Şimdi açıklasayayım, ben bir hekimin kolay kolay yetiştiğine inanmam ve saygılıyım ve bu mesleğe karşı da çok büyük hassasiyetim vardır. Hiçbir isim üzerinde durmam ve hiçbir zaman da hekimliği hemşirelik dahil, yani bir sağlık olayını bir anda, bir çarpıda ortadan kaldırıcı şekilde de aşağılamam. Ama Kıbrıs Türk halkının ve bu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gerçekten bu düzeyde bir sağlık servisi vermeye mahkûm edilebileceğini de asla kabul edemem. Kabul edemem. Bu bir eğitim olayıdır. Hekim olabilirsiniz, mülkiye mezun olabilirsiniz, efendim hukuk fakültesinin mezunu olabilirsiniz ama izin veriniz de hastahane

yöntemi üzerine ihtisas yapmadıysanız bu işi yapamazsınız. İtfaiye çavuşunu bile üniversite mezunu yapan bir mekanizma dünyada dururken hastahane yönetimini biz ahbap hatırı için Ahmet veya Mehmet'e terfi makamı olarak veremeyiz. Mükün değildir bu. Rahmetli Burhan Nalbantoğlu temelini attığı gün Bakanlar Kuruluna kadro ile geldi. Bu kadar insanı yurt dışına göndereceğiz. Anlayanımız konuştu, anlamayanımız konuştu, ama yarısını olsun gönderebildi. Bazısı vefat etti o kadronun, bazısı var veya yok. Ama bir gerçek vardır, eğer sağlık servislerinden ciddi sonuç almak istersek, sağlık politikamızı yeniden gözden geçirip, yalnız bu halkın ihtiyacına değil, Sayın Bayındırlık Bakanı turizmi de üzerine almıştır. Bugün Mehmet Bayram, dün Sayın Borman acaba bu turiste ne hizmet vereceksiniz? Getiriyorsunuz bu memlekete ama üç ama beş artıyor bu.

MUSTAFA ADAOGLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E, artı turizm de olabilir.

İSMET KOTAK (Devamla) - 50,200 sahilde ne hizmet vereceksiniz, özelde ne hizmet vereceksiniz, Girne içinde ne vereceksiniz? Mağusa'da ne vereceksiniz? Bunların Dipkarpaz'da, Dipkarpaz yolunda devrilen araçlar içerisinde yaralananları hangi, kaç dakika içinde sağlık servislerine ulaştıracaksınız ki hayatta kalabilsinler. Bunu biz yaşıyoruz hep beraber. Önümüzde devriliyor araba biz çıkarıyoruz kendilerini içinden sağa sola nereye bakacaksınız? Koyuyorsunuz arabay-

Erenköy'e, Erenköy'de telefon çalışmaz direk düştü, bakan yok. Nereye gideceksiniz? Mağusa'ya. Sağ mı ölü mü belli değildir. Yani her şey birbirine bağlıdır. Eğer bunlar bu mekanizmalar birbirine bağlanmazsa işlemeyecektir, sağlık servisleri de bir yerde geriye kalanlar gibi başarısız olacaktır.

Dolayısıyla hekiminden hemşiresine ve ilacına kadar olay büyüktür. Ben burada durup da şimdi ilaç ihalelerinde şu oldu bu oldu diye hükümetin birinci gününde söz söylemek istemiyorum. Açık söyleyim, bunca senelik politikada deneyimli olan bir kişi olarak elimde kara fırça sizin karşınıza çıkmış değilim. Hoşgörü sahibiyiz, buyurunuz uygulayınız. Ama sizi milletvekilleri olarak bizim adım adım izleyeceğiz ve sizden hizmet bekleyeceğiz. Eğer uyarırsanız gelin bu kürsüden bizi uyardınız deyiniz, tam aksine bizim uyarılarımızdan başınız ağrıyacaktır.

Sayın Tarım Bakanının başını ağrıtmaya başladığımız gibi. Bize gelen olayları biz size aktaracağız. Bunu başarmak, bunu düzeltmek sizin görevinizdir. İnanınız ki telefonlarınız da eksilmeyecektir. Ama sağlık olayı çok acil bir olaydır, üzerine gidilmesi ve elinizi vicdanınıza koyarak hareket etmeniz gerekmektedir. Bu memlekette depoculuk yapmayan insan kalmadı, bir ben kaldım galiba depoculuk yapmayan. İlacı bu memlekette birinci sınıf ticaret metayı haline getirdik. Doğru dürüst tesis yok, ilaç üretilmesi yapılmaktadır. Belki bir tane var, iki tane var. Sanayi Bakanlığında kaydına bakabiliriz. Hade bir buçuk. Yurt dışından isteyen istediği ilacı getirecek mi bu ülkeye? Bunun pahalılığına, etkinliğine, gerekliliğine kimse bakmayacak mı? Yurt dışında yasaklanan ve bundan böyle kullanılmaz denilen ilaçlar bizde hala satılacak mıdır? Gidip Avrupa'da temas yaptığımız firmalar bize alevi şekilde söylemektedirler. Çünkü milletvekilleri ile kurulan dialog bir yerde üçüncü dünya denilen ülkelerin, bu gelişmiş ülkelerin artıkları ile boğuştuğunu ve insanlarına feda ettiğini göstermektedir. Bu tarımsal ilaçlarla gerçekten geriye kalan ilaçlarda kendini ortaya koymaktadır. Zaman zaman onlarda ortadan kalkan bizde piyasaya çıkmaktadır. Bunlar üzerinde zannederim ciddi kafa patlatmak, laboratuvar eksiklerini gidermek ve yasal yetkiniz eksikse tamamlamak zorundayız. İvedi çıkacak yasalar vardır. Buna paralel olarak söyleyeyim. Bir sütün içindeki maddenin aylarca temizlenememesi hiç kimseyi, beni dahil bu Meclisin üyesi olduğum sürece halktan karşısındaki sorumluluktan kurtarmaz. Bunun yolu yöntemi yok mudur? Vardır. İnkâr değildir ama. Biz baktık da bizim düzeyimiz yükseldi, çekersiniz yeni titreşimler bu kadar değil de, bu kadardır. Yahut ölçüm bu kadar değil de, bu kadar. Olmaz böyle şey. Eğer bu zararlıysa zararlıdır. Bunu temizlemenin yolu yöntemi vardır. Elalem yapmıştır bunu, biz de yapacağız. Eğer hayvanı kesmek, atmak gerekirse atacaksınız. Efendim bu kadar servettir bu. Bunun üzerine gidemeyiz. Almanya da öyle yaptı,

kesti yedirdi başkalarına. Ama benim kendi yurttaşına bir bardak temiz sütü eğer veremeyeceksem, başıma büyük işler gelecektir. Tarımsal ilaçlarda kimisi halkın sırtından milyarlar vuracak, en pahalı arabalarda gezecek, geriye kalanlarda evlatlarını. İşte beraber gördük Sayın Bakan, yeni Bakan arkadaşla beraberdik zannederim. Gazi Mağusa'da musallak taşında bir değil, kanserden ölmüş iki tabut birden. Bu ülkede niçin, niçin yılda 200 yeni kanser vakası ve minimum 100,120 arasında ölüm olmaktadır kanserden? Nüfus meydandadır. O halde niçin yabancı kurumlarla işbirliği yapmıyoruz? Gıdalarımızın denetimini niçin hızlandırmıyoruz? İlaç kullanımını niçin rayına oturtmuyoruz? Önüne gelen istediği ilacı bana yazacak ve ben de gidip onu satın alacak mıyım? Bu eczahanelere bu depocular istediği ilacı satabilecek midir? Bunu derlemek, toparlamak olanağı yasalar altında olmayacak mıdır? Bunlar büyük çalışma isteyen olaylardır. Ve gerçekten bizde yetişkin eleman zannederim diğer sahalardan ayrı olarak sağlıkta daha çoktur. Dışta kalan elemanlarımız da çoktur. O halde nasıl ki Üniversite olayı, eğitim olayının kendisi tabii Üniversiteden yaptık bunu ama, eğitim olayının kendisi bir İngiltere'de, bir Amerika'da, bir Fransa'da aynı zamanda o ülkeye para getiren bir sektördür. O halde sağlık sektöründe değil Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkına hizmet vermek, bunu yabancı ülkelere buraya sağlık amaçlı olarak gelebilecek turistleri getirebilecek niteliğe, düzeye çıkarmak durumundayız. Bunun için de zannediyorum bilgi ve becerimiz ve gerginliğimiz hele adalı oluşumuz yeterlidir.

Onun için biz bu düzeyi tutturmak zorundayız. Yeter ki Eğitim Bakanlığında söylediğim gibi elemanlarımızı yurt dışına göndermekten çekinmeyelim. Ama bunları da Guetemala'daki iki günlük x konferansına göndermek için avuç dolusu para harcamayınız. Hiçbir kıymeti yoktur. Dışişleri Bakanımız kendisi tanıtmak istiyorsa bu devleti kendi bütçesinden bu konferansa gitmek belki eğitim açısından, sağlık açısından çok birşey ifade etmez ama tanıtma açısından birşey ifade ederse varsın parasını göndersin, her eleman gitsin. Her bakanlığın personeli gitsin, hiç itirazım yok. Ama eğitim söz konusu olduğunda bilgi derleyeceksek, plânlamamızı yapacağız ve yurt dışına o amaçla göndereceğiz ama gelecek ve o taahhüdü de bize yapacak. Gelecek, ödeyecek değilse. Gelmezse ödeyecek. Bu mekanizma budur. Ben eğiteceğim sen gidip İngiltere'de kalacaksın. Sen gidip Almanya'ya hizmet edeceksin. Bu mümkün değildir. Hatta Türkiye'yi de kabul edemem. Çünkü burasıdır öncelikli yer. Burada binlerce şehit verilmiştir, milyarlar harcanmaktadır. Bir vatan toprağının üzerinde genç bir devlet oluşturulmuştur. Bunun yaşayabilmesi için elemana, bilgiye, paraya, yatırıma ihtiyacı vardır. O halde bunu tahakkuk ettireceğiz. Bunun başka yolu yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümet Programında son derece kısa geçilen iki kurum vardır ki ben üzerinde hassasiyetle durmak istiyorum. Biri TAK, obürü BRT.

Türk Ajansı Kıbrıs'ın kuruluşunda emeği geçen bir kişi olarak bugün geldiği düzeye gerçekten başarılı olduğunu işaret edebilirim. Ama bu Hükümetin Türk Ajansı Kıbrıs'ı ciddi olarak yeniden ele almasından yanayım. Yasası müsaittir, yapılan yasası müsaittir. Dolayısıyla TAK Ajansının sadece Lefkoşa'ya mahkûm edilmesi büyük yarar getirmez. Kıbrıs içerisinde TAK Ajansının bölgeler itibarıyla organize edilmesi, temsilcilikler açılması, resim dahil, haber, karşılıklı haber alış verişini sağ-
... Hükümete de büyük yarar vardır her zaman

için. Aynı zamanda yurt dışında da merkezler açmak suretiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bir nevi temsilciliğini sürdürmesi gerekmektedir. Örtü arıyorsak başka ülkelerde kapı açabilmenin yolu basındır. Bunun da en kolayı Devletin yarı resmi ajansı olan TAK Ajansıdır. O halde TAK Ajansının efendim Londra'da temsilciliğimiz vardır da bir memura bu görevi vereceğiz. Bu mümkün değildir. Bugüne kadar da yapmadılar. Hiç kimse yapmaz. Basından gelen bir insan olarak söyleyim, herkes kendi görevini yapar. O halde TAK'ın hiçbir..., TAK'a karşı fedakârlıktan çekinmeyelim. New York'a gidiyor Rum basını, geceleyin görüşmeleri yakalıyor ve kendi gazetesinde resimli olarak yayınlatabiliyor. Biz bunu başaramayız. Ha paralı gazeteler bir-iki gazete yapabilir. Geriye kalan yapmaz. Bunun yararına inanıyorsak o New York temasında o görüşün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti açısından basına girmesinden yanaysak bunun vasıtası TAK Ajansıdır. Ajans muhabiri beraber gidecektir. Hatta New York'taki temsilcilikte bir masa işgal edecektir bu bir bölümde ve o haber akımını sağlayacaktır. Ankara'da bulunduracaksınız, Londra'da bulunduracaksınız, Arap Ülkelerinde bulunduracaksınız, Üçüncü Dünya Ülkelerinde bulunduracaksınız. Başka çaresi yoktur bunun. Çünkü bizim Dışişleri Bakanlığı yoluyla bu yerlere girmemiz problem olmaktadır. O halde TAK Ajansı bunun bir aracı haline getirilmeli ve iyice kullanılmalıdır. Çünkü TAK bir yandan BRT'ye, bir yandan basına, diğer yandan da Hükümete pekalâ bu bilgi akımını karşılıklı sağlayabilecek bir organdır. Bunun bütçe kaynaklarının güçlendirilmesi ve ciddi olarak da reorganize edilmesi enformasyon ve tanıtma birimleriyle de iç içe bir an önce devreye sokulması gerekmektedir.

BRT'ye gelince; BRT için burada çok şey söylenebilir. Çok acı sözler de söylenebilir. Açık söyleyelim, eğer ciddi olacaksa BRT Hükümet Programında Sayın Başbakanın Hükümet Programını sunuşunu yayınladığı gibi muhalefetin burdaki görüşlerini de eksiksiz yayınlamalıdır.

Eğer bu halka hitap edeceksek, bu halka sesimizi duyuracaksak buna ihtiyacımız vardır. Burada benim yaptığım konuşma benim taktimim değildir, bir muhalefet görüşünün yansımasıdır. Eğer çağdaş bir yapı getireceksek mutlak surette iktidarın alternatifi muhalefet, muhalefetin karşıtı da iktidardır. Bunların BRT'den yansması lazımdır. Eğer orada oturmakta olan arkadaşlar hala eski düşüncelerini devam ettireceklerse bilmelerini isteriz ki çok demode olmuş görüş ve düşüncelerdir. Kendi kendilerini bir defa daha kontrol etmelidirler. En azından hükümet temsilcisinin BRT'ye biran önce çeki düzen vermesi ve Meclis içinde en azından temsil edilmekte olan partilerin görüş ve düşüncelerini, eleştirilerini açıklamalarını her ne pahasına olursa olsun, yayınlamak için o fırsatı vermelerini sağlamalıdır. Görüyorum ki, bu hükümet programında bile gözlemledim, öğleyin dinledim Sayın Ergün Vehbi hakkında verilen haberleri ve üzüldüm. Çünkü eğer BRT böyle gidecekse her konuşmanızda BRT'yi biz karşımıza alacağız ve biz eleştirimizi sürdüreceğiz. Çünkü bu ülkede konuların Meclis içinde tartışılmasından başka yer düşünemeyiz. Sokağı tercih etmeyen ve Meclisi tercih eden bir görüşten yana olan insanlar olarak bunu isteriz. Hatta Amerika'da ve İngiltere'de son zamanlarda başladı. Doğrudan doğruya Meclis görüşmelerini yansıtmaktadır. Evvela İngilizler bir tereddüt ettiler ondan sonra onlar da kanallarını açtılar. İsteyen açar izler, istemeyen izlemez. Bizim bu imkanımız dar olduğu için biz demiyoruz koyun kamerayı bütün gün biz burada nutuk çekelim de elalem ister izlesin, ister izlemesin. Oyle bir düşüncemiz yok. Ona imkân olsaydı herhalde bu Meclis daha da kendini hizaya getirirdi, daha etkin çalışırdı. En azından Meclis komisyonlarında ceryan edenlerle, Genel Kurullarda ceryan edenler halka daha kolay yansardı. Ama görüyorum ki, BRT eski hamam eski tas gitmeye niyetlidir. İşte futbolle leketi avutmak belki bir ay sürecektir. Ama ondan sonra gene olduğu yerde kalacaktır. BRT yeni bir kanal açtı, açmazdan önce yaptığımız eleştiri yerini buldu. Hiçbir hazırlıkları yoktu açarlarken. Törenler yaptılar, açtılar. Radyoculuk başka olaydır, göze hitap etmek başkadır. Radyoda bir

bandı kırk defa tekrarlıyorsunuz. Ama göze hitap etmekte olan bir filmi ikinci defaya tekrarlamaya kalktığınızda isyan eder millet. Dikkat ederseniz program aralarında geçişlerde bile dolgu maddesini bulup gösterecek durumda değil ve Allahın günü aynı bandı, aynı filmi göstermeye çabalamaktadır. İki sene önce çektiği, yağışlı olan bir dönemde çekti ve lağım sularını andıran bir filmi ikide-bir karşımıza dikmektedir. Dolayısıyla kendi dolduramayacağı kanalı da üçüncü kanala ihale etti ve geceyi de o şekilde kapattı. Ama her ne pahasına olursa olsun BRT'nin ıslah edilmesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin bağımsız bir kanalı olarak ciddi yayınların sürdürülmesi gerekmektedir. Bunun için de program yapımı gerekir. Aynı bir ünite kurmak gerekmektedir. Bunsuz yürüyemez. Kimse kimseyi aldatmasın ve biz yabancı kaynak filmi alıp göstereceğiz. Yerli bir üretim yapmadığınız sürece bunu doldurmanıza imkan yoktur. Müzik yayınları açısından eğer yerel kaynaklara fırsat tanırırsanız o da gelişecektir. Eğer tiyatro sanatçısına imkan tanırırsanız, o sahada gelişecektir. Buyurunuz Türkiye'ye. TRT dışarıda film yapmaya ihale etmeye başladığı süre içinde dünya kadar stüdyolar açılmıştır ve kaliteli filmler gelmiştir, kaliteli gösteriler ekrana çıkmıştır. Politik olay konusunda söylediklerime ilave etmek istediğim birşey yok. Beyler, lütfen hükümet olarak muhalefete, Türkiye'deki muhalefete en az verilen yer kadar haberlerde yer verilmesini sağlayınız, bu görünüm yanlıştır, tek yanlı görünüm halkta büyük tepkiler yaratmaktadır.

Sözlerimi bağlarken ben temas etmeden geçemeyeceğim bir konum var. Her zaman için Kooperatif olayı Sayın arkadaşım Ergün Vehbi, mali ve ekonomik konular içerisinde bu konuya değindi. Ancak benim üzerinde yıllarımı verdiğim bir konu olduğu için temas etmek istiyorum.

Sanıyorum görev dağılımı esnasında yanılmıyorsam Başbakanlığa bağlı kaldı. Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası olayı artık rayına oturtulmalıdır. Bugün anormal bir durum geçmişte yaşandı, yasalar çerçevesinde önlem alındı, ama o yasaların verdiği süreler aşılmıştır, yetkiler aşılmıştır. Yani bir Kooperatif İşleri Dairesi Müdürü ve bir Kooperatif Mukayyidinin o Kooperatif Merkez Bankasının İdare Meclisinde görev alması yasal değildir, mümkün değildir. Ama bugüne kadar bunu yaptılar, geldi. Yani hem uygulayıcı, hem denetleyici. İkincisi hem uygulayıcı hem hakim. Mümkün değildir bu. Yasaya aykırıdır. Bugüne kadar yapılmıştır. Bugünden sonra durdurulması ve gerçekten artık buna gereksinim vardır. Kooperatiflerin üst örgütünün, İdare Meclisinin seçimle gelmesi gerekmektedir. Geçmişte bu bir idari tasarruftur, yetkisi vardır Bakanlar Kurulunun, yaptı zamanında. İki yıl için aldı galiba iki daha uzattı sanıyorum. Bu süre aşılmasın, ben zannediyorum kooperatiflerin teftişleri hızlandırılmalı, ölü kooperatifler bir an önce tasfiye edilmeli ve bunların temsilcilerinden oluşan kitle genel kurulu oluşturup Kooperatif Merkez Bankasının idare meclisini bir an önce seçmelidir. Bunda büyük yarar vardır. Çünkü bugün tepeden inme bir yönetimin devamıyla karşı karşıyayız.

Kooperatiflerin köy düzeyindeki sıkıntıları giderek büyümüştür. Bunu bir an önce gidermek, çözmek ve kooperatiflere kaynak yaratmak gerekmektedir. Eğer hükümet köy düzeyinde başta tarım olmak üzere verimli çalışma yapılmasını istiyorsa kredi kooperatiflerine veya çok yönlü isimlendirdikleri kalkınma kooperatiflerine paralel kredi kaynaklarını kanalize etmeli ve faizi düşürmelidirler. Sayın Mehmet Bayram'ın Maliye Bakanı olduğu dönemde birkaç kez uyardım, ama sonuç alıcı bir uygulama görmedim. İnşallah yeni dönemde faizler konusunda ister kooperatiflerin olsun, ister ticaret bankalarının olsun yasanın gerektirdiği çizgiye getirilmesi zamanı gelmiştir diyorum.

Bu yasa kapitalize olayını engellemiştir. Çünkü çok yüksek faiz uygulanmaktadır ticaret bankaları tarafından. Kooperatifler de uygulamaktadır ve dolayısıyla üç ayda ve altı ayda yapılan kapitalizelerle halk faiz yükü altında ezilmektedir. Faiz ve enflasyon bir yerde en haksız vergidir ve bugün halk yıllardan beri bu haksız verginin altında inim inim inlemektedir. Köylü bunu kat kat yaşamaktadır. Çünkü özellikle kuru ziraatla uğraşanların her yıl verim almadıkları, tarlaya attıklarının bazan karşılığını bile alamadıkları ve borçlarını ödeyemedikleri, faizin katlandığını, hatta bütün köyün başına birer felâket bulutu halinde durduğu bilinen gerçeklerdir.

Tesislerden en iyi şekilde yararlanmasını temenni ederim. Bugün Maltepe'de var olan Süt Fabrikası'nın bir an önce açılmasını ve devreye dokulmasını, Mehmetçik'teki Şarap Tesisi her ne pahasına olursa olsun büyük tutulmasına karşın Tarım Bakanlığıyla birlikte bir an önce daha fazla geç kalınmadan özel bir bağcılık yasaının çıkarılmak suretiyle bağ dikimine gidilmesi kaçınılmazdır. Arada geçirilmiş olan dört-beş yıl kayıp kayıptır densin, önümüzdeki dördüncü yılda sonuç alınabilmesi için bugünden dikime geçilmesi gerektiğini tekrar burada vurgulamak isterim. Aksi takdirde o tesis atıl bir tesis olacaktır. Önlemi bir an önce bağcılıkla ilgili yasayı, encümenle ilgili yasayı çıkarmak, bağ dikimini denetim altına almak ve eğitimini yaptıracak birimi onun etrafında toplamak ve Türkiye dahil olmak üzere Fransa, İtalya ve uygun ülkelerden getirilecek çubukların, bu ülkeye uygun çubukların dikimini ve geriye kalan girdilerin sağlanmasını bu şekilde yerine getirmektir.

Başkaca önlemleri söz konusu tesisin verimli hale getirilmesi için düşünülebileceğini sanmıyorum. Topraklar yeterlidir, verimlidir. Yeter ki bu alanda atılım yapacak olan insanlara destek olunsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Başbakan, Bakanlar; bu hükümet programı konusunda genel ve yine sosyal ve kültürel alanla ilgili, Bakanlar ilgili eleştirilerim burada tamamlanmaktadır. Temenni ederiz ki önümüzdeki uygulama dönemi içerisinde getirilecek Yasa ve Meclis kararları açısından toplumumuz daha bir esenliğe kavuşturulsun ve geçmişte yapılmış hataların üzerine gidilmek sureti ile daha başarılı hizmetler getirilsin. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak. Söz sırası şimdi Sayın Ahmet Kaşif'indir. Buyurun Sayın Kaşif.

AHMET KAŞIF (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Haziran 1990 tarihinde Sayın Başbakan tarafından sunulan ve kendilerince hükümet programının çok iyi olduğuna inandıkları programın tümünü incelediğimizde şayet uygulamaları da yazıldığı gibi yapılabilirse muhalefet olarak bizden de halkın iyiliği doğrultusunda destek alabileceklerini burada belirtmek isteriz. Lâkin programı detaylı olarak belirtilen konular çerçevesinde irdedeğimiz zaman sunulan görüşlerin neleri getirip, neleri götüreceği kanımca iyice incelenmemiştir. Program sunuş sıralamasında konuları ele aldığımız zaman kamu yönetimi daha etkin ve düzenli olacak denilmektedir. 15 yıldır kamu yönetimi yine aynı iktidar denetiminde değil miydi? Her seçim dönemi olduğu belirtildiği gibi adil ve dinamik kadrolar oluşturulacağı beyan edilmiyor muydu? Lâkin her seçim dönemi olduğu gibi seçim öncesinde devlet daireleri bilinçsizce, gelişmiş güzel doldurulmaktadır. İşte bu hareketlerle layık olmadığı yerlere getirilen bazı kişiler arkalarında politik güçler

hissederek ne oldum havasına girmekte, halkına ve ülkesine faydalı olacak yerde zararlı olmakta, aynı zamanda çalıştığı işi yerinde disiplini ve ciddiyeti de bozmaktadırlar. Bu nedenle kamu yönetiminin daha etkin ve güvenceli olması istenirse atanacak olan şahısların lâayik oldukları yerlere hakkı ile gelebilmesi gerekmektedir. Politik çıkarlar uğruna yapılan atamalar, kamu yönetiminde, istenen disiplin ve dinamikliği kesinlikle sağlayamamaktadır. Bunun tam tersi bazı olaylar yaratmaktadır. Ülkemizde sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak amacıyla her türlü çalışmanın devlet kontrolünde olmasını ve memleketimize en faydalı olacak çalışmaların yapılması kanaatindeyim. Bu konularda benden önce konuşan arkadaşlarımız geniş ve tefferruatlı anlatmışlardır. Ben kısaca eleştiriden çok yapılabilecek iyi şeyleri söylemekle yetineceğim. Serbest piyasa ekonomisi uygulamaya konulurken, belirli zümrelere yönelik çalışmaların değil de tüm halkımızın kalkınmasına yönelik uygulamaların getirilmesi daha da verimli olacaktır.

Bugüne kadar yapılan uygulamaların izlediğimiz kadarıyla bazı zümrelerin menfaatlerine olumlu etki sağlayacak şekilde ağırlık taşıdığı gözlenmiştir. Bu gibi uygulamaların genelleştirilmesi ülkemiz açısından daha iyi olacaktır. Bu nedenle Hükümetin bu yönlerde kararlar üretmesini temenni etmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde her geçen gün artan enflasyon oranını etraf ülkelerin ekonomik gelişmelerine bağımlı olduğu belirtilmektedir. Bağımsız bir devlet olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde fiyat denetimi uygulamaları yapılırsa enflasyonun etraf ülke ekonomilerine bağımlı olarak ithal edilmesine gerek kalmayacaktır. Her şeyde olduğu gibi enflasyon da mı acaba ticari amaçla ithal ediliyor? Bir ülkenin refah ve mutluluğu isteniyorsa o ülkeye iyi olan ve kalkındırıcı girişimler getirilmeli, aynı zamanda uygulamaya konulmalıdır. Enflasyon denen olay istikrarlı denetim ve uygulamalarla istenilen düzeylere muhakkak indirilebilecektir. Programda belirtildiği gibi etraf ülkelerden ticari amaçlı eşya gibi ithal edilirse bunun navlunu, girdi vergisi, gümrük vergisi ve de her oranı da eklenirse %5 olan oran %20, %40 ve hatta giriş fiyatlarına göre %100'lere kadar varabilecektir. Vergi sistemlerinin daha adaletli ve sistemli olacağından bahsedilmektedir. Her Hükümet Programında da aynı şeyler yazılmakta, söylenmekte ve halka sunulmaktadır. Fakat uygulamalar incelendiği zaman ters olarak yapıldığı gözlenmektedir. Gerekli şirketlerden alınan vergi oranı ile küçük esnaktan alınan vergi oranı tam ters olarak uygulanmaktadır.

Sürçü lisan olarak kabul edilmezse dişi kimi kesiyorsa vergiler onlardan alınmakta, gerisinden ise gülünç oranlarda vergiler alınmaktadır. Vergi adaleti diye bahsediliyorsa biz böyle bir vergi adaleti yerine vergisiz bir adalet sistemini benimsemekteyiz. Vergideki oran bozukluğunun canlı örnekleri pek çoktur. Temennimiz bu uygulamaların daha iyi sistemlerle adil ve dinamik kadrolarla gerçeğe yansıtılmasıdır.

Tarım alanında arkadaşlarımız yine uzun uzun topraktan tutun da ağaca, haruba, zeytine kadar eleştiriler yaptılar. Benim bu konuda yine söyleyeceğim birkaç söz olacak. Yine eleştiri değil, yine yapıcı yönde birkaç söz söylemek istiyorum.

Tarım alanında yapılması gereken esaslardan biri de bu alandaki elemanların ki elde yeterince mevcutsa faal hale getirilmesi gereklidir. Şu an halkın beklentisi olan kuraklık sorunu vardır. Bu sorunun bir an önce çözümlenmesi gerekmektedir. Kuraklık eğer bir bölgede mevcutsa bunun yüzdelerle ifade edilmesinde ne anlam vardır? Herkese kuraklık aynı bölgede niye eşit olarak dağıtılmıyor? Aynı alan içinde olan bölgelerin bir kısmı kuraklığa giriyor, bir kısmı girmiyor, hatta daha enteresani yolun üst başında olanlar %50, alt başında olanlar %70 gibi orantılarla kuraklığa girmektedir.

Bu gibi çalışmalar yapılırken acaba politik çıkar var mı diye gayri ihtiyari insanı bir düşünce alıyor. Bu yüzde oranlarını, oturulan makamlardan idare etmek yerine, eğer elde, bu işlerden gerçek anlamda anlayan teknik elemanlardan istifade edilerek bu soruna da politik hiçbir amaç güdülmeden çözüm getirmek kanımca uygundur. Yoksa tarım alanında yapılacak olan toprak tetkiki, tohum tetkiki çok önceleri yapılması gerekirdi. Çünkü bunlara dayalı olarak husule gelen kuraklık sorunu halen bir sonuca ulaşmış değildir ve şu anda kırsal kesimin de tek beklentisi budur.

Hayvancılık konusu ise branşım olmasına rağmen, köyden gelen bir vatandaş olarak apayrı bir çalışmayı gerektiren bir konudur. Programda belirtilen esaslar çerçevesinde elde mevcut veteriner hekimlere yeterli düzeyde hakları ve çalışma şartları sağlanırsa, sorunların büyük bir kısmının kendiliğinden çözümlenmiş olacağını görebileceğiz. Ama memleketimizde maalesef hayvancılık diye bir konu kalmamış denecek kadar azalmıştır. Bugün büyükbaş hayvan besicileri yanında küçükbaş hayvan besicileri de zor ve mağdur durumdadırlar. Vaatlerle değil de, fiilen bu çalışanlara bir an önce devlet olanaklarının sağlanması gerekmektedir. Küçük bir ülke olan vatanımıza yılda binlerce ton donmuş et ithali yapılırsa ve o ülkede canlı hayvan fiyatları aynı düzeyde kalırsa üreticilerin hali pek tabii ki iyi olamaz. İthal edilen donmuş etlerin bir kısmı bozuk çıkarsa halkın sağlığı ile oynanmıyor mu? Daha onbeş gün kadar önce donmuş et ithal eden bir firmanın yüzlerce ton etinin sağlığa zararlı olduğu saptanmış fakat bu etlerin imha yoluna gidilmediği, ithal eden firma tarafından geri gönderilme çalışmaları içine girildiği ve bunun

da hayvan yemi olarak tekrar ÷lkemize geleceği uğraşıları vardı. Herhalde zamanın Tarım Bakanı sayın arkadaşımızın da bu olaylardan bilgisi vardır. Et ve buna benzer gıda maddeleri ÷lkemize giriş yapmadan önce işlemleri tam olarak acaba yapılıyor mu? Eğer yapılmıyorsa piyasaya sür÷lmeye başladıktan sonra niye yapılıyor? Sağlığa zararlı olduğu saptanan etler acaba ÷lkemizden çıktı mı? Eğer çıktı ise tamamen mi çıktı, yoksa göstermelik olarak bir kısmı mı çıkarıldı? Bu gibi tetkikleri yapan elemanların acaba ilmi ve teknik yönden yeterli düzeyde eğitim gören elemanlar mı? Küçük bir toplum olan halkımızın bozuk gıda maddeleri ile sağlıkları tehdit edilmekte ve salgın hastalıklara neden olabilmektedir. Bu nedenle bu gibi işlemleri yapan kişilerin dallarında uzman kişiler olmaları, aktif, akılcı ve ayırım gözetmeden görevlerini ifa etmeleri gereklidir.

Tohum ve gübre fiyatları denetlenmeli, köylüye dağıtım şekli de aynı ölçülerde kontrol edilmelidir. Köylü kardeşlerimize dağıtım yapılırken elindeki mevcut toprak oranına eşit olarak dağıtım yapılmalıdır. Bazı kesimlerde olduğu gibi sen bizdensin sana bu kadar, sen bizden değilsin bu kadarla idare et gibi partizanca uygulama dönemlerinin kapatılması gereklidir.

Balıkçılık konusunda da yenilerinin temeli atılacağına, elde mevcut balıkçı limanlarının restore edilip tamamlanması,

gerekli kredi olanaklarının sağlanması daha da yararlı olacaktır. Bu meyanda balık ve et konbinasının bir an önce devreye konulup, faaliyete geçirilmesi toplum menfaatine olacaktır.

Sanayi sektöründe yeniliklerden ve yapılacak yeni yatırımlardan söz edilmektedir. İthal edilen maddelerle rekabet oranlarının artırılacağından konu edilmektedir. Neler imal ediyoruz ki rekabet edelim? Elde mevcut olan tesis ve fabrikalar birer birer kapatılmadı mı? Acaba ülkemizde şu an makarna yapan fabrikamız var mı ve buna benzer daha birtakım fabrikalar kapatılmadı mı?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimizde mevcut alanları yenileyip üretimi artıracığımız yerde kapatıyoruz. Fabrikaları kapatmakla sanayi sektörünü geriletmek bir yana vatandaşın iş sahalarını da gasbetmiş oluyoruz. Bu nedenle yeni tesis temeli ve sanayi siteleri kurarken, elde mevcut olup da çalışmaz durumda bulunanları faaliyete geçirme gayreti içine girmemiz ülkemizin kalkınması ve ekonomik açıdan daha faydalı olacaktır.

Turizm alanında yapılacak tesis ve yatırımlar yanında esas olan ülkeye turist getirecek ulaşım sorununun halledilmesi öncelik kazanmaktadır. Bir ülkede turistik tesisler ve oteller ne kadar iyi ve ideal olursa olsun, ulaşım olanakları dar bir çerçeve içinde ise o ülkeye turist gelme imkânı zordur. Hava ve deniz ulaşımı daha koordineli bir çalışma sistemine konulmalıdır. Gümrük işlemleri modernize edilmeli, gelen yolcunun memlekete bir daha gelmesini sağlamak, işin erbabı, insancıl, güleryüzlü memurların olması gerekliliği kanısındayım. Ulaşım ile birlikte haberleşme olanaklarının da düzenli olması gerekmektedir. Ayırım gözetmeksizin, işlemlerin yapılması temennimizdir. Şu an yapılan işlemler, sende, benden kargaşasıyla ve kavgasıyla

gitmektedir. Her konuda olduğu gibi bu konularda da önlemlerin kuşkusuzca alınması gereklidir. Kooperatifçilik konusunda da siyasi yatırım yapılmayacak gibi vaatler vardır. Ama bunların tam tersi olaylar yaşanmış ve yaşanmaktadır. Demek ki 15 yıldır iktidarda bulunan Ulusal Birlik Partisi hükümetleri bu vaatleri ve ayırıcılığı yapıyordu ki şimdi bunu değiştirme düşüncesine gitmeyi hissettiler. Neyse, zararın her zaman için neresinden dönülse kârdır diyor büyüklerimiz. Yine de burda bu şekilde önlenirse memleket için faydalı olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık politikasında, hekimlik hizmetlerinin vatandaşın kırsal kesimde de ayağına kadar götürülebileceği belirtilmektedir. Bunu bir sağlık personeli olarak bizzat kendim fevkalâde bir olay olarak görmekteyim. Lâkin 15 yıldır elde mevcut olan kırsal kesimdeki sağlık ocaklarının çalışması bir yana, merkezlerdeki tam teşekküllü hastahanelerimiz acaba yeterince hizmet verebiliyor mu? Bu hizmetler verilirken de acaba hükümet katkısıyla mı yoksa bazı doktor arkadaşlarımızın fedakârca, hiçbir karşılık gözetmeden sırf meslek aşkı ile çalışmaları sonucu mu oluşmaktadır? Halen bazı merkez hastahanelerimizde, Mağusa bölgesinde olduğum için, bilhassa Mağusa Devlet Hastahanesinde acaba kaç tane pratisyen hekim vardır? Mevcut uzman hekimler şu an geceleri veya tatil günleri nöbet tutmaktadırlar, ilk yardım nöbeti. Bu arkadaşlarımız bu ilk yardım nöbetini tutarken uzmanlık dalları dışındaki hastalara acaba sağlık yönünden ne derece faydalı olabileceklerdir? Bu nedenle, sağlık servislerine atamalar yapılırken bunların gözönünde tutulması gerekli olmaktadır. Sağlık servislerine atamalar yapılırken, boş olan kadrolara ve bölgelerin ihtiyacına göre yapıldığı herkesçe bilinmektedir.

Bu atamalar ikinci basamak diye sınıflandırılan veya ikinci basamak diye adlandırılan eğitim hastanesine yapılmaktadır. Yani şanslı olan bir arkadaşımız ihtisasının iki yılını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde, geri kalan iki yılını ise Türkiye Cumhuriyeti hastanelerinde tamamlayıp ülkeye döndükten sonra tayini eğitim hastanelerine çıkmaktadır. Şanssız olan diğer arkadaşımız ise, üniversite eğitimi görmesine rağmen tayini ikinci basamak denen hastaneye çıkmaktadır. Sonra yapılan çalışmaları gözönüne alınmadan birtakım ünvanlar da verilmektedir. Bu ünvanlar verilirken çalışma süreci dışında acaba hangi kriterlere dayandırılmaktadır? Ne yazık ki ilmi değeri ve çalışması olan bu ünvanların golofa gibi dağıtıldığı tarafımızdan görülmektedir. Dağıtılan bu ünvanlar görevde kaldıkları sürece de devam etmektedir. Daha sonra yapılan atamalar da üniversite eğitimi görüp gelen arkadaşlar maalesef bu ünvan sahibi arkadaşların altında çalışmak zorunda bırakılmakta ve hatta yeni ve gelişmiş bilgilerle donatılmış bu arkadaşların görüşlerinden faydalanma yönüne dahi gidilmemektedir. Temennimiz bundan sonra yapılacak bu tür atamalarda bazı kriterlerin ve çalışma değerlerinin gözönünde tutulmasıdır.

Sağlık servislerinin daha etkin ve düzenli çalışabilmesi için, on yıldır izleme olanağı bulduğum servislerde kesinlikle ilmi konsültasyonların ve karşılıklı bilgi alışveriş yokluğunu gözlemledim. Buna mukabil herkesin birbirine kötü sözler sarfetmesine sıklıkla şahit oldum. Buna bazı bakanların da onayının olduğunu bizzat gözledim ve nefretle kınadım. Buna benzer bir olay daha geçenlerde ceryan etmiş ve bakanlık olarak basına akseden olaya hiçbir görüş belirtilmemiştir.

Bu nedenle ilmi toplantıların her servisçe uygun zaman dilimlerinde ve genel ilmi tartışmaların da yapılması veya mecbur kılınması sağlık açısından halka hizmette fayda getireceği gibi, meslek açısından da eksikliklerin gideirleceği kanısındayım.

Sosyal yardım ödeneklerinin bugüne kadar yetersiz olduğu bilinen gerçekler doğrultusunda artırılacağı veya daha sağlıklı yapılacağı belirtilmektedir. Halkımızın bu yönde yardım alan kesimin beklentisi de budur. Fakat izlediğimiz kadarıyla seçimlerden sonra birtakım vatandaşlar bu olanaklardan mahrum edilmişlerdir. Yıllardır bu yardımı alan kişiler seçim sonrasında mı mağduriyetlerini yitirdiler veya bazı kesimlerce kaybettirildiler mi? Bu gerçekler doğrultusunda daha ılımlı, insancıl ve halka faydalı hizmetlerin verildiğini görmek bizler tarafından da destekleneceğini belirtmek isterim.

Tüm konuları etraflıca irdelediğimiz zaman söylenen ve anlatmak istenen vaatlerin hep cekli caklı olarak izah edilmeye çalışıldığı izlenmiştir. Bunların yanı sıra yapılacak işlerin bir kısmının yapılmalı veya olmalıdır şeklinde halka duyurulması daha güven verici olur kanısındayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi burada bağlarken programda belirtilen tüm vaatlerin gerçek hayata da bir nebze olsun yansımalarını temenni ederken, beni sabırla ve sükunetle dinlediğiniz için hepinize teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Kâşif. Söz sırası şimdi Sayın Kenan Akın'dadır. Buyurun Sayın Kenan akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden)-Sen Akıncı'yı da mı temsil ediyorsun?

KENAN AKIN (Devamla)- Yok, Allah göstermesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce konuşan üç değerli milletvekilim, hükümetin yapmış olduğu programı gerçekten gerçekten geniş detaylarıyla, kendi ölçülerinde değerlendirerek eleştirmişlerdir. Ancak, gerçekten biz, eğer bu Meclis çatısında birlik ve beraberlik istiyorsak, biz, bu ülkenin menfaatlerinde, gerek iç politika, gerek dış politikada birlik ve beraberlik, bütünlük istiyorsak, önce Meclisin saygınlığını ortaya koymamız lâzım. Eğer Meclis saygınlığını kendi politik çıkarlarımız yüzünden bertaraf etmeye çalışırsak, Sayın Başbakanın ve Hükümet Programını okurken BRT'den, banttan yayın yaparak, noktasıyla, virgülüyle yayınlarken, muhalefet milletvekillerinin yapmış olduğu konuşmalara lütfen de olsa değindiği için BRT'yi şiddetle kınamak ve protesto etmek istiyorum. Ancak, Meclise saygıyı, hükümet tarafından defalarca biz bu kürsüden söyledik, yine söylüyoruz, yine söyleyeceğiz. Her zaman Sayın Başbakan Derviş Eroğlu, Anavatan diye ağzını açar, Anavatan diye tüm, Ulusal Birlik Partisi milletvekillerimiz ağzını kapatır. Ama, Anavatanımızdaki uygulamalardan birazcık olsun örnek almamız yok. Hani Anavatancılık, hani Anavatan Türkiye'ye bağlılık, Anavatanın gittiği yoldan gitmek veyahut da Anavatandaki herşeyi örnek almak? Neden Türkiye Büyük Millet Meclisindeki TRT'nin yapmış olduğu uygulamalardan örnek alamıyoruz? Sözde Anavatancılık, biz

böyle diyoruz. Meclisin saygınlığını ortaya koyacağız. Meclisin saygınlığını gerek muhalefet milletvekilleri, hele hele Ulusal Birlik Partisinin yıllardan beri gelen iktidarı ve bugünkü iktidarının üzerine çok büyük görev düşmektedir. Bırakın, müsaade edin, izin verin, muhalefet milletvekillerinin yapmış olduğu konuşmalar da BRT'nin ekranından halka yayınlansın. Daha nedir ağızımızı kapatacağınız? Bir anti demokratik yasayla, hiç hakkınız olmadığı halde 34 milletvekiliyle bugün Mecliste yerinizi koruyorsunuz. Bırakın muhalefetin sesini de ölçüler nisbetinde BRT ekranından %45 oy alan muhalefet milletvekillerinin sesi de halka yansısın. İşte Ergün Vehbi de şunu söyledi. Kısa ve öz. Gerçekten, demokrasi anlayışı buysa Ulusal Birlik Partisinin biz bu Ulusal Birlik Partisinin yapacağı icraatı alkışlamamız mümkün değildir. Milletvekili seçildiğim ilk günden beri söylüyoruz. Ulusal Birlik Partisi Hükümetlerinin kendi inandığımız doğrultuda, görüşümüz doğrultusunda halk yararına yapacağı her türlü icraatı destekleyeceğiz diyoruz. Ama siz, halâ bir kapris, halâ bir iktidarın vermiş olduğu havayla muhalefetin ağızını kapatmaya, BRT ekranını ve BRT haberlerini yansıtmamaya çalışmaktasınız. Sanki de biz bu memleketin Meclisinde görev yapmıyoruz. Biz, bu memleketin siyasi partisinin temsilcileri değilmişiz gibi, gerçekten büyük bir sansür konulmaktadır. Lütfen bu sansürü kaldırın. Artık iktidar milletvekillerinin ve iktidardaki siyasi partilerin görüşleri halka yansısın. %45 oy oranındaki muhalefetin sesini halk duysun artık.

Ülkeye faydalı olmamız önce Meclis saygınlığı ile gereklidir. Devlet dairelerine gidiyorsun, bazı, altını çizerek söylüyorum, bazı militan havasına girmiş devlet dairelerinde çalışan memurlar muhalefet milletvekillerine bırakın ilgiyi, saygısızlığı bir görev bilmektedirler. Bırakın ilgiyi, saygısızlık yapmak, ona hakaret etmeyi devlette çalışmayı bir görev bilmektedir. Lütfen bu tip memurların da artık terbiyesini veyahutta görevini lütfen öğretin, bu tip kişilere de fırsat vermeyin. Bu kişilerin yapmış olduğu hareket gerek hükümetlerin ve gerekse de devletin saygınlığını yitirmektedir. Yüce Meclisin bir üyesi, hangi siyasi partiden olursa olsun, hangi görüşü savunursa savunsun devlette çalışan milletvekili sıfatını taşıyan ve milletvekili görevi yapan kişiye gerekli saygıyı göstermesi gerekmektedir. Bakıyoruz, o seçimlerde havaya girmiş militanlık yapan kişiler doğaldır, saygı duyuyoruz, herkes istediği siyasi partiyi destekleyebilir ama sandığa oy düştükten sonra partililik biter, devlet anlayışı, devletteki işlevler başlar. Herkesin birbirine saygı duymasıyla bu millet, bu vatandaş, bu ülke daha iyiye gideceğine inanıyoruz. Eğer bu devam ederse ne Ulusal Birlik Partisinin bu ülkeye faydası olur, ne de muhalefetin tutacağı ışıkların Ulusal Birlik Partisi Hükümeti kaale almazsa bizim de bir yere gitmemiz, ülke olarak bir yere gitmemiz mümkün değildir.

19 sayfalık Ulusal Birlik Partisinin kendi görüş ve değerlendirmesine göre çok iyi olduğuna inandığı bir Hükümet Programıyla Mecliste güvenoyu almak için Ulusal Birlik Partisi tekrar görev istemektedir. Fakat bizim bu çok iyi sizce çok iyi gördüğünüz, değerlendirdiğiniz kendi görüş ve düşüncelerinizle, kendi politikalarınızla hazırlamış olduğunuz Hükümet Programı geçmişte

yapılan hükümetin icraatlarından daha fazla bir şey getirmeyecektir. Ne getirecektir? İş mi istiyorsun? Ulusal Birlik Partili olacaksın. Eğer Ulusal Birlik Partili değilsen sana ekmek yok, sana aş yok. Kamu taşımacılığı "T" mi isteyeceksin? Yalnızca yalnız Ulusal Birlik Partili olacaksın. Ulusal Birlik Partili olmazsan "T" alamazsın. Ama taksicilik yapmaya layık mısın veyahutta senin işin yalnız taksicilik mi, kamu taşımacılığından başka bir iş yapıyor musun, yapmıyor musun değerlendirilmesi yok. Adamın emekliliği var, dükkanı var, ticarethanesi var, Ulusal Birlik Partili olduğu için ona "T" vereceksin. Sosyal konut mu istiyorsun, eğer Ulusal Birlik Partili olmazsan sana sosyal konut da yoktur. Bu...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Karpaslı'ya git, sen de kullan onu, "T" istersen Karpaslı'ya gidecen.

KENAN AKIN (Devamla) - Patatese girmek için?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Onda da şeydir.

KENAN AKIN (Devamla) - Taşkent'ti ama şimdi geçti artık o da.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Karpaslı var, Ahmet Sevinç var.

KENAN AKIN (Devamla) - Belediye Başkanlığında çıkan oyları biliyorsun Sayın Hasipoğlu. Her neyse. Eğer sezonda olsa Sayın Taşkent Atasayan kurtuldu fakat onu çok güzel yaptı o kırmızı toprağa insanımız, çocuğunun, çoluğunun ekmeği için, iki kuruşluk ekmeği için kırmızı toprağa derilerinin en ücra köşesine kadar sindiren o pis şey dahi Ulusal Birlik Partisinin listeleriyle işe başlayan 20 günlük, 25 günlük, bunu da Sayın Taşkent Atasayan Bakanlığı döneminde çok beceriler yapmıştır. İnşallah bundan sonraki bakanlarımız bu tip uygulamaya gideceklerini zannetmiyoruz, bizim de temennimiz odur.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bulamazdın öyle uygulama yapmazsan a Kenan. Ters yapsan uygulayamazsın.

KENAN AKIN (Devamla)- Yani doğru söylüyorum. Kredi mi istiyorsun? İllâ da Ulusal Birlik Partili olacaksın. Bunun dışında kredi alman mümkün değil. Küçük esnaf kredisi alman mümkün değil. Vakıflar Bankasından, özellikle altını çizerek söylüyorum, üreticilere verilen, sadece ve sadece imalâthane durumundaki olan atölyelere verilen tarzda kredilerin hiç enini boyunu ölçmeden, o insanın o işi yapıp yapmadığına bakılmaksızın, Ulusal Birlik Partili ise düşük faizli krediden yararlanması mümkün değildir.

Terfi mi istiyorsun? Mutlaka Ulusal Birlik Partili olacaksın. İşte bu okunan Hükümet Programı maalesef bunları getireceğine inanıyoruz. Yıllardan beri yapılan uygulama, adama göre iş, işe göre adam değil politikası maalesef birçok kuruluşlarda bu tip uygulamadan dolayı zarardan başka bir yere götürmemiştir.

Tarım, nerden nereye gelmiştir? Uzun uzun anlatmaya gerek yoktur. Fakat, bugün güncelliğini koruyan bir kuraklık olayı vardır. Bir bölgemiz kuraklığa girmiştir. Diğer tarafta köylü ürün almıştır, gerçi parasını da ödenen olmuştur. Ancak, kuraklığa girdiği halde hem para alamayan çiftçi, bir de iki gün sonra vadesi biten Kooperatif Merkez Bankasındaki ...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(devamla)- 30 Eylül'dür.

KENAN AKIN (Devamla)- 30 Haziran'dır Sayın Atasayan. İşte senin bilgin o kadar sayın bakan.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Doğrudur, bak göresin. 30 Eylül'dür.

KENAN AKIN (Devamla)- 30 Haziran'da vadesi biter sayın bakan.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Tarım kredisidir o ayrıca. İki senelik vade.

KENAN AKIN (Devamla)- Peki, 30 Eylül'e kadar verirseniz... Ürün alanlar parasını aldığı halde, kuraklığa girmiş olan Sayın Muharrem Söylemez, Sayın Kâtip, senin köyünde halâ köylün kan ağlıyor. Ürün olmadığı için kuraklığa girdiğinden dolayı parasını almadığı gibi, halâ faizi işlemektedir bankada.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- İşleyecek tabii.

KENAN AKIN (Devamla)- İşleyecek tabii. İşte sizin politikanız budur. Ulusal Birlik Partisi bundan başka birşey getirmeyecektir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- 30 Eylül'e kadar. Düşük faiz öyledir.

KENAN AKIN (Devamla)- Sayın Taşkent Atasayan, Sayın bakan diyemiyorum, Sayın Taşkent Bey, ürün alan çiftçinin durumu var. Bir de kuraklığa giren köylerin mağduriyeti var. Bunları gözönüne getirip, nedir faizleri dondurun, faizlerin dondurulmasından yanayız biz. Neden 30 Eylül'e kadar ürün almadığı halde, ürününü almadığı halde, kazanç sağlayamadığı halde, hayvanına yiyecek bulamadığı halde, bir de 30 Eylül'e kadar halâ, düşük faiz de olsa ki %38 küçük bir rakam değildir? Bu faizle neden köylüyü cebinde olmayan parasıyla ezelim? Böyle bir programda bunu görmedik biz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Önce okuyacan Kenan. Tarım Sigortası Yasasını da ondan sonra bunları söyleyesin. Okumadan söyleme de sonra içinde kalırsın. Yasayı öğreneceksin.

KENAN AKIN (Devamla)- Bakan değilsin.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Bakan, mühim mi yahu? 8 sene yaptım, başka arkadaş da yapacak, mühim mi o ?

KENAN AKIN (Devamla)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; su yok, elektrik yok, sanayinin kalkınmasından, turizmin kalkınmasından bahsediyoruz. Nasıl? Bir otele gideceksiniz, duş almaya su bulamayacaksınız, odanın kapısını bulmaya elektrik bulamayacaksınız, turizm kalkınıyor. Nasıl kalkınıyor? Geçmişte, 1974 öncesi, alt yapıları olmayan bölgelerde şu anda muazzam bir inşaatlar yapılmaktadır, turizm tesisleri kurulmaktadır. Fakat, 20,000,000,000'ı aşmış bir harcama yapıldığı halde, halâ o tesisi çalıştıracak elektrikten yoksun, elektrik alamayan turizm şirketlerinin veyahut da yatırımcılarının durumu ne olacaktır? Programda öyle birşey görüyoruz, var, birşeyler var ama, ne kadar? Bugün elektrik santrali yapılsa bile, mevcut, açık söyleyelim, ismini söyleyelim, yaptığımız araştırmada şato diye yapılan Celebrity, Azin Beyin yapmış olduğu bir tesisi mevcut hatla elektrik verilemediği için, halâ santral kurulsa bile o tesise, tam kapasiteyle çalışması için bir enerji verilmesi mümkün değildir. Bunlar için hiçbir şey yapılıyor mu? Yok. Bir Bafra Tatil Köyünün su olayı ne olacak? Bir yerde çoluğunun çocuğunun ekmeğini kazanmak için tarımla uğraşan köylü, ben, yeraltındaki kaynağı ölürüm de suyu vermem diyerek direnen, ama, halâ boru su döşenen bir Bafra Tatil Köyünün, o bölgenin, 12, 13 köyü kapsayan bir su olayı vardır.

Bunlara Hükümet olarak nasıl bir kalıcı bir çözüm getireceksiniz? Bölgenin yeraltı kaynakları bellidir. Ulusal Birlik Partisi oturup da yağmur yağdıracak demiyoruz. Ama bir Bafra tatil köyünün çekeceği suyla, o bölgedeki yapılan sulu ziraatın arasındaki dengeyi nasıl sağlayacaksınız? Halâ Yeşilköy ve civardaki köyler direnecektir. Yarın traktörler, kamyonlar gittiği zaman bizi ezin, geçin, ancak öyle suyu alacaksınız diyecekler ki geçmişte dediler. Sayın Karpaslı'nın köyünde oldu bu olay. Fakat ısrarla o su hattı borusu döşenmeye devam edilmektedir. Üretici ile bir turizm yatırımının arasındaki su dengesini nasıl bulacaksınız? Programda genellemeye de olsa böyle bir olayı görmemiz mümkün değildir. Küçük esnaf elektriksizlikten dolayı gerçekten kan ağlamaktadır. Küçük esnaf almış olduğu belli kazançla, gün kazanıp gün yiyen küçük esnafın durumu ne olacaktır bu elektrik durumundan dolayı?

Eğitim; herkes çocuğunu 15 yaşına kadar okutması gerekmektedir, Anayasa amir hükmüdür. Fakat ilkokulu bitiren bir çocuğu veli istediği okula yazdıramamaktadır. İki çocuk, birisi "A" okulundadır, üçüncü çocuğunu da aynı okula yazdırmak isteyen bir veli, dur diyor sen buraya yazdıramazsın. Neden? Bu sene burada ortaokul eğitimi yapılmayacak, ortaokula öğrenci yazılmayacak. Nereye gidecek bu veliler? Nereye götüreceksin? Üç çocuğunu, iki çocuğu başka okula, bir çocuğu başka okula. Peki çocuğun bilgisi ve becerisi, kültürü, genel yapısı veyahut ailesindeki yaşantısı, durumu diğer okulda okutmaya müsait değilse, o çocuğun geleceği ne olacak? Nasıl gençlik hazırlayacağız? Bir ortaokulu bile bir plân ve program çerçevesine alamayan bir hükümet önümüzdeki yıllarda büyüyecek nesile neler verebilir? Bunu da görmemiz mümkün değildir. Özellikle Sayın Ahmet Hocamız, Sevinç Hocamız Cambulat Lisesinde olduğu için bu sıkıntıyı kendisi de çekmektedir. Her gün kapısını üç beş tane çocuğunu alan, bir eski hoca olduğu için o okulda, eski hoca olduğu için, Sayın Adaoğlu da yok burada, eski hoca olduğu için babalar gece gündüz

kapısını aşındırmaktadır. Nereye gidecek? Her gün nüfus artmaktadır. Nüfus sınırsız bir şekilde çoğalan çocuklarımızın eğitim düzenini, eğitim imkânını sağlayan Ulusal Birlik Partisi Hükümeti önümüzdeki nesilleri aydınlık günlere götüreceğini iddia edebilir mi? Buna inanmamız mümkün değildir. Bakıyoruz eğitimin bir yandan çocukları istediğimiz okula yazdırmama sıkıntısı, bir yandan da öğretmen tayinleri bile birazcık da değil, fazlası ile partizanca uygulamalara gidilmektedir. Bir öğretmeni görüyoruz, bir köyde oturuyor. Evi var, barkı var, ailesi, herşeyi oraya yerleşmiş, okumuş, öğretmen olmuş, oturmuş olduğu, iskân edilmiş olduğu köyünde öğretmen açığı olduğu halde o öğretmenimiz Ulusal Birlik Partili olmadığı için cezalandırılarak başka köye tayini yapılmıştır. Bu uygulamaları inşallah bu Ulusal Birlik Partisi Hükümeti döneminde görmeyiz. Daha sağlıklı tayinler, daha düzenli tayinler yapacağını bekliyoruz. İnanmıyoruz ama inşallah bu söylediklerimizde biz mahcup oluruz.

Sağlık hizmetlerine bakacak olursak; maalesef Sayın Bakanımız da şahit oldu, iki üç gün önce bir Sayın Bakanımızı belki de kaybedebilirdik, Sayın Eşber Serakıncı'nın rahatsız olmuş olduğu bir olayda Mağusa Hastanesinin devamlı şöförlerinden bir tanesi Doğu Akdeniz Üniversitesini bulamayan bir şöför. Eşber Serakıncı Sayın Bakanımız sıfır tansiyon, tansiyon sıfıra düşmüş, Sayın Bakanımızda bir telâş, bende bir telâş, yaşadığımız olay bu. Üç-dört gün önce yaşadığımız bir olay. Sayın Eşber Serakıncı sırtüstü yere yatıyor, tansiyon sıfır, Mağusa Hastane ambulansı Doğu Akdeniz Üniversitesini bulamamaktadır.

İşte partizanca yapılan iş istihdamları, işe göre adam değil, adama göre iş dediğiniz zaman işte bu çirkinliği getirmektedir sayın milletvekilleri; Sayın Başkan.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Seçim şoförü idi.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kimdir o şoför?

KENAN AKIN (Devamla) - Seçim şoförü diyor orada. Düşünün beyler ve Sayın Bakan tansiyon sıfır hepimizde telaş, renk kalmadı.

BAŞKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) Telaştan herhalde yolunu şaşırdı.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Bakanımız da Sayın Ertuğrul Bey de Sayın bakanın başucunda o da telaşlı. Düşünün halk neler çekmektedir acaba? Bir sayın bakana yapılan muamele böyle olursa acaba her gün köyden çıkıp, Dipkarpaz'dan çıkıp, köyden gelip hastanelerde tedavi olmaya gelen o sağlık personelinin şoföründen tut, A'dan tut, Z'ye kadar bunlar böyledir. Hemşireler desen az ücret aldığı bir gerçektir. Sağlık hizmetlilerinin maaşı kamu görevlilerinin dışında çok daha ciddi ve gerçek anlamda değerlendirilip sağlık personelinin maaşları ve ücretleri daha fazla olması gerekmektedir. Gerçekten sağlık hizmetlerinin bu ülkede sağlık hizmeti vermesini istiyorsak, şikayetsiz sağlık hizmeti, sağlık personelden, doktorundan, hemşiresine hepsine maaş konusunda ayrı bir değerlendirme yapılması gerekmektedir. Anayasaya ters düşüyor, eşitlik ilkesine ters düşer

denilebilir. Ama sağlık hizmeti çok daha ayrı bir olay olduğu için sağlık hizmetlerinde tatminkar bir maaş getirmek mecburiyetindeyiz.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU
(Yerinden) - %1 haklısın.

KENAN AKIN (Devamla) - Çalışma koşullarına bakıyoruz. Küçük esnaf ve büyük iş açmış...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Kimdir o şoför, merak ettim.

KENAN AKIN (Devamla) - Senin aldirdiğın adamdı herhalde. Çok rahatsız oldun. Kimdi ambulans şoförü git öğren. Senin pusulanla alınmış adamdı herhalde.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Hastaneye hiç adam aldırmadım.

KENAN AKIN (Devamla) - Aldırmadın mı?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Patates dersin tamam, bak o var.

KENAN AKIN (Devamla) - Çalışma koşullarında gerçekten küçük esnaf ve büyük yatırım yapmış fabrikası olan iş adamlarımız bile çok büyük sıkıntı çekmektedir. Kalifiye işçi yetiştirme olayı maalesef ülkemizde halen yoktur. Kalifiye eleman getirmek isteyen küçük esnaf veyahut da fabrika sahibi kişi muhaceret yasalarının getirmiş olduğu ağır külfetlerden dolayı onu ödememekte, bir asgari ücret veyahut da 400,000-500,000 liraya işçi çalıştırmaya yönelirse 120,000 lira vergi Dairesi vergi istemektedir. Ne oluyor? Küçük esnaf bu sefer o vergiyi devletten çalmak İhtiyat Sandığı ve Sosyal Sigortayı yatırmak istemeyip kaçak işçi yollarına gitmektedir. Bu memlekette hem çalışan insanların güvencesi gerçekleşmediği gibi devletin

de büyük vergi kaybına da uğramaktadır. Bunları da daha iyi değerlendirelim. Çalışma, dışardan gelen kalifiye elemanlara çalışma izni alan küçük esnaf ve yatırımcı iş adamlarına kolaylık getirilmesi için vergi dilimlerinin daha da aşağıya çekilmesi gerekmektedir. Ulaştırma deyince belki 1992'ye kadar inşallah daha fazla kaza olmaz, daha fazla can gitmez, daha fazla gözyaşı dökülmez. Bu işin bir tarafı. Ama Anavatan Türkiyemizin yapmış olduğu, yaptırmış olduğu yollar sağlam yapılıyor mu? Mümkün değil. Neden buradaki Hükümet bu yapılan yolların sağlamlığını, bu yapılan yolların gerçek anlamda düzgün yapıldığını kontrol edememektedir. Yol yapıldı, daha doğrusu açılışı yapılmadan bir asfalt daha. Neden? Çünkü alt yapısı, alt zemini tam sıkıştırılmadan bir kontrol mekanizması olmadığı için devamlı bu halkın hakkını çalarak, gaspederek yol yapmaktadır. Bir kaç tane gözü doymayan, cebi dolmayan müteahhitler tarafından. Görüyoruz Anavatan Türkiye'de de yapılan yolları görüyoruz. Fakat burada yapılan yollar gibi maskaralık değildir Türkiye'de yapılan yollar. Burada kontrol mekanizması olmadığı için denetim mekanizması olmadığı için toprağı dök, üzerine asfaltı dök, yol bitti. Ne? Dümdüz asfalt.

İki ay sonra başlıyor ova yolları gibi. Bunun denetimleri ne zaman olacak? Yarın Anavatan Türkiye bize sormayacak mı, yahu; işte size 33 milyar, şu kadar milyarlık yol yaptırдық ne çabuk bozuldu? Bunun tedbirini daha önce almamız lâzım. Aşağı yukarı Sayın Bakanların birçoğu Ercan'a gidip gelmiştir. O Ercan olayı daha bitmeden dört defa tamir edilmiştir. Yarın yağmurlar yağmaya başlayınca zannederseniz o yol Allah muhafazana yol diye birşey kalmayacaktır. Yağlı asfalt üzerine toprak dökmek, onun üzerine asfalt dökmekle yol yapılmaz, bu ülkeye de hiçbir şey kazandırılmaz.

Yollardaki trafik kontrollerinin çok daha sık yapılması gerekmektedir. Maalesef, Güzelyurt'tan o sezon bugünlerde bitti, narenciye taşıyan TIR'lar adeta ölüm taşı-maktaydı. Sol direksiyon olayı daha belli başlı büyük bir sorundur. Nereye kadar gidecek? Hükümet Programında böyle birşey görmemiz mümkün değildir. Her gün özellikle dikkatinizi çekerse trafik kazalarına sebep olan araçların %99'u sol direksiyon olan araçlardadır. Neden tedbiri alınmamaktadır? Aşırı sürat kontrolü neden devamlı merkezi yerlerde yapılmamaktadır? Bunların tedbiri bir an önce alınması gerekmektedir. Çünkü biz de bu Meclise gidip gelirken her gün iki-üç defa kazalarla burun buruna gelmekteyiz. Neden? Kontrol olmadığı için, sağlıklı bir denetim olmadığından dolayıdır.

Hava limanlarımız belli. Mağusa Limanı belli, o feribotta yaşayan, feribotla yolculuk yapan gerek valiz turizmi yapan yurttaşlar, veyahut da Kıbrıs'tan Anavatana gzmeye gidecek olan yurttaşlarımızın durumu gerçekten içler acısıdır. Zannetmiyorum bir bakan olarak veyahut da bir milletvekili olarak gemiye Türkiye'ye gidecek miyiz, gemi ile mi gidiyorsunuz, uçakla mı? Ya, gemi ile de seyahat yapılır mı sorusunu biz kendi kendimize soruyoruz. Biz kendimizi gemi ile seyahat etmeye lâayık görmüyoruz. Neden vatandaşımız bu seyahate lâayık görmediği halde vatandaşımız bu gemi ile seyahat etmeye mecbur bırakılmaktadır, sahipsiz kalmaktadır? Maalesef Türkiye'ye

giden, gerek yaş sebze getiren, nakliyecilik yapan kamyon şöförleri, TIR şöförleri orada, daha önce de bu Meclis Kürsüsünden bahsettiğim gibi birkaç tane insafsızın elinde kalmış, günlerce Mersin Gümrüğünde insafsızca, acımasızca bekletilmekte ve hele hele en acısı Anavatan Türkiye ve Yavruvatan Kıbrıs arasındaki gerginliği, soğukluğu getirmeye birkaç tane kişi için. Hükümet olarak neden Anavatan Türkiye'deki gerek siyasi partilere ve gerek Hükümete Mersin'deki birkaç kişi hakkında şikâyet bulunmamaktadır? 15 senedir iki kişi Kıbrıs'tan Türkiye'ye gider ama geri dönüşte iki tane adam, başka kimse değil, buraya tekrar geri gelmesi için, kamyonu ile TIR'ı ile gelmesi için günlerce ve insafsızca Mersin'de bekletilmekte ve ondan sonra rüşvetini aldıktan sonra, avantajını pasaportun içinden aldıktan sonra gemiye binmektedir. Bu mu vatandaşımızın çekeceği eziyete lâyık görme olayı? Günahdır beyler. Bu ulaştırma olayında ya kendi Hükümetimiz şu veyahut bu şekilde, nereden olursa olsun bir gemisine kavuşması lâzımdır. O ayrı bir olaydır. Üç-dört gün önce ben kendim, şahsen Bayramda tatili geçirmek için, tatilimi Türkiye'de geçirmek için bir müracaat yaptım gemiden. İndirim yok. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milletvekilliğini, Ulaştırma, Denizcilik Yolları bizim milletvekilliğimizi tanımiyor. İndirim yok bize.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
Uçak mı?

KENAN AKIN (Devamla) - Ayrı, indirim olayı esasında fazla bir indirim olayı değil. Şaşılacak bir olay. Bizi dünyanın tek ülkesi Anavatan Türkiye ve Anavatanda kurulmuş bir deniz şirketi, deniz yolları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin milletvekillinin indirimine ben diyor, seni tanııyorum.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Mecbur değil ki nasıl?

KENAN AKIN (Devamla) - Türkiye'deki milletvekillerine yapılıyor.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla) - Şirkettir o.

KENAN AKIN (Devamla) - Hadi canım sen de. Özel şirket değil.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Kamu İktisadi Teşebbüsü.

KENAN AKIN (Devamla) - Özel şirket değil. Nasıl Türk Hava Yolları yapıyorsa, Kıbrıs Türk hava Yolları yapıyorsa onun da yani tanıma olayıdır önemli. Benim buraya getirmek, altını çizmek istediğim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti milletvekilini tanıma olayıdır. Yapsın indirim, 1000 lira yapsın. Ama tanıma olayıdır.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Anlaşma olması lazım. Onu Hükümetle arasında protokol çerçevesinde gerçekleşecektir.

KENAN AKIN (Devamla) - Limanlarımıza gemiler geldiği zaman gerçektyen utanılacak bir tablo çizmektedir. daha düzenli, daha sağlıklı bir sistemin oturması için çalışması gerekmektedir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kenan önerge getirelim, destekle.

KENAN AKIN (Devamla) - Turizm biraz önce söylediğim gibi alt yapısı olmayan bölgeler derken Salamis olayı ne olacak bu ülkede? Elimizdeki turizm tesislerine sahip çıkamayan bir Ulusal Birlik partisi Hükümeti nasıl turizmin kalkınmasından söz edebilir. Bir Salamis Bay Oteli 1974'ün getirmiş olduğu o duygulu günlerin sembolü idi. Maalesef Ulusal Birlik Partisinin devamlı bu Mecliste çoğunluğu olduğu günlerde, her zaman çoğunlukta idi, maalesef Salamis Bay Oteli koruyamayacak kadar güçsüz duruma da düşmüştür. Salamis Bay gibi oteli elimizden kaçırdık. Şimdi bekliyoruz turizmi kalkındıracağız. Nasıl kalkındıracağız? Yarın Mare Monte gitmeyecek mi? Emsal teşkil etmeyecek mi Salamis Bay Oteli? Bir kaç tane avukatın, bir kaç tane söz sahibi, imza sahibi kişilerin

Salamis Bay'ı yasalar çerçevesinde ben buna inanmıyorum. Salamis Bay Oteli satılmıştır. Bunu maalesef Ulusal Birlik Partisi Hükümeti, Ulusal Birlik partisi iktidarı engelleyememiştir ve burada gelip de hükümet programları çerçevesinde adını öyle koruyarak turizmi kalkındıracağıımızı söylememiz mümkün değildir. Aksine benim görüşümle gülünçtür. Salamis Bay Otelinin çalıştırılması da ayrı bir olay. Gidiyorsun, oturacaksın lobiye. Bir garson geliyor. Turizmdeki olay bambaşkadır. Ne içecen? İşte Ulusal Birlik Partisi anlayışı budur. Ulusal Birlik Partisi bu kadrolarla, affedersiniz çobanlık ayıp değildir, bir çobanı Salamis Bay'a Ulusal Birlik partili olduğu için veyahut da UBP'nin Örgüt Başkanı gönderdiği için garson yapacaksın diye bir mecburiyet yoktur.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Karpaz senin arkadaşın, çobanlara da saygı duyacağız bu memlekette.

KENAN AKIN (Devamla) - İnkâr etmiyorsun yani bunu.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Hayır.

KENAN AKIN (Devamla) - Bunu inkâr etmiyorsunuz yani. Yani bu olay vardır.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Biz nasıl milletvekilliği yapıyorsak, onlar da garsonluk yapar.

KENAN AKIN (Devamla) - Sen, turizmcilik olayı bambaşkadır. Çobana saygım vardır, ama bir çobanlık yapan kardeşimizin, vatandaşımızın, gidip de Salamis Bay'da garsonluk yapması mümkün değildir.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Kenan aldıkların hâlâ çalışır.

KENAN AKIN (Devamla) - Nasıl turizmin kalkınmasını istiyoruz?

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Elbette ki. Garsonluk yapar.

KENAN AKIN (Devamla- Bundan fazla birşey söyleyemezdin Sayın Emin Uzun.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Daha dün...

KENAN AKIN (Devamla) - Doğrudur, orya işçi aldirmek için UBP-YDP zamanında muhtıra verdik Sayın Başbakana. Maalesef onu da beceremedik yani.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Çalışıyorlar daha.

KENAN AKIN (Devamla) - Yok, kesinlikle. UBP'li oldular sözde. Kâğıt üzerinde UBP'li oldular ve çalışıyorlar. Adamsalar YDP'liyim desinler, hemen otelin kapısının önündedir.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Öyle birşey yoktur.

KENAN AKIN (Devamla) - Vardır Sayın Uzun.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Bizim için YDP'li UBP'li farketmez.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Allah seni turizmin bakanı yapmasın Emin Uzun.

AHMET KÂŞİF (Yerinden)(Devamla) - idare Amiri oldu ya.

KENAN AKIN (Devamla) - Çıkıyor işte ama turizm bakanına gitmesin de nereye giderse gitsin. idare Amiri oldu, yavaş yavaş kademe alıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;
İskândaki keşmekeşlik, kargaşa daha devam etmektedir
ve edecektir. Bu plan ve programla bunun düzelmesi
mümkün değildir. Bakıyoruz mücahit puanı çıkıyor.
Mücahitlik yapmış arkadaşımızın elinde mal varsa
mücahitlik puanı değerlendirilecek. Ya bugüne
kadar mücahitlik yaptığı halde elinde mal
olmayanlar ne olacak?

AHMET KÂŞİF (Yerinden)(Devamla) - Satsın.

KENAN AKIN (Devamla) - Güneyde mal bıraktığı
halde daha önce bu Meclis kürsüsünden İskân Bakan-
lığı Bütçesinde görüş beyan etmiştim.

Güneyde bir vatandaşımızın bir miktar malı vardı, üç-beş tane çocuğu vardı, küçük evlenemedi. Hiç malı olmayan bir göçmenimiz buraya geldi, Güneyde hiç malı yok, çocukları büyüktü ama evliydi, ev aldı, yedi tane, sekiz tane ev aldı, her çocuğuna evli olduğu için, arazi aldı, öteki tarafta malı olduğu halde, çocukları küçük olduğu için bir norm mal almıştır. Çocuk evlendiği için şimdi o normdan kesilmekte veyahut da senin puanın az geldi diye elinden fazla mal alınmakta, hiç puanı olmadığı, Güneyde bırakmış olduğu hiç malı olmayan vatandaşımızın elindeki mallara dokunulsun demiyorum, dokunulmamaktadır. Bu nereye kadar gidecek bu haksız uygulama? Bu adaletsiz uygulama nereye kadar gidecek?

AHMET KÂŞIF (Yerinden)(Devamla) - Güneyi bırak, Kuzeyden alanlar ne olacak? Kuzeyden mal alanlar?

KENAN AKIN (Devamla) - Eşdeğerci olmayan, olsun veya olmayan iktisadi güçlendirmede hak sahibi olan her yurttaşa, her vatandaşa kesin tasarrufları karşılıksız verilir. Hadi yapın bunu. Alkışlayalım biz sizi.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Yapacağız.

KENAN AKIN (Devamla) - iktisadi güçlendirmede Hak Sahipliği Tespit Tüzüğü çerçevesinde hak sahibi olup...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Yapacağız ama alkışlamayacak.

KENAN AKIN (Devamla) - Alkışlayacağım Sayın Bakan. Bu olayı gerçekleştirin ben politikayı da bırakacağım.

DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - O kesin.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Olmadı.

KENAN AKIN (Devamla) - Bırakacağım.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Demek ki

KENAN AKIN (Devamla) - Bunu yapın, yapın, politikayı ben bırakacağım o zaman. Tabii dönem sonu, hemen değil.

AHMET SEVİNÇ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - O sözü geri al, olsun bitsin bu iş.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Dönem sonuna kadar milletvekilisin.

KENAN AKIN (Devamla) - Şehit ve hadise kurbanlarına arsa dediğiniz, tövbe arsa ile alâkası yok. Sayın Taşkent Bey bakanken, keçiler bile yürüyemez demiştim. Kaba tabirle özür dilerim, o tabiri kullandım. Sözde arsa verildi fakat çok affedersiniz keçileri bile koysam hayvanlar yürüyemez, korkar. Öyle arsaların şehit ve hadise kurbanları çocukların seçimden önce tarla dağıtılıyor, tarla yerine arsayı veriyorlar, tarlayı arsa diye verirler. Bu, böyle çünkü gerçekten şehit ve hadise kurbanlarına alay etmekten başka birşey değildir. Hele hele o Maarif Kolejindeki olay. Birkaç defa bu kürsüden gündeme getirdim. Şehit çocuklarının okuldan atılması olayı. Gerçekten üzücü bir olaydır. Bir mahkemenin böyle bir karar vereceğini bile bile yaptığımız halde, neden o çocuklarla alay ettik? Şehit ve hadise kurbanlarının çocukları ille de Maarif Kolejine girsin diye bir olay yoktur.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Öğretmen Kolejine.

KENAN AKIN (Devamla) - Öğretmen Koleji, pardon düzeltiyorum, özür dilerim. Öğretmen Kolejine ille de öğretmen alacaksın diye birşey yoktur. Eğer öğretmen olamıyorsa devlet dairelerinde, başka birimlerinde o çocuklar değerlendirilebilir. Onların nüfusları daha o şekilde eritilebilir. İlle de son sınavda başarılı olmadığı halde şehit çocuğusun, Öğretmen Okuluna gireceksin diye bir olay yoktur. Onun için ille alay etmekten başka birşey değildir. Eğer ille de şehit ve hadise kurbanlarına ille de değil,

gerçekten sahip çıkılması gerekmektedir. Babaları yoktur, boynu büküktür, o çocukların, şehit ve hadise kurbanlarını devlet dairelerinde veyahut Kamu İktisadi Teşebbüslerinde değerlendirelim, onların da mağduriyetlerini o şekilde giderelim. Politika olsun diye Öğretmen Kolejinde işçi almak, talebe almak ve sonra da onları okuldan dışarı atmak gerçekten ciddi bir olay değildir, gülünç bir olaydır.

İçişleri, Köy İşleri ve Çevre Bakanlığına baktığımız zaman; Hükümet Programında pek büyük bir olay yoktur. Hangi köye gidersek gidelim köylü tarlasına nasıl gidecek diye yol aramakta, zikzak çizerek gitmektedir. Köy yolları, ova yolları diye birşey yoktur. Hiçbir köyde, hiçbir köylünün rahatlıkla tarlasını çalıştıracak, zeytinini harubunu toplayacak bir köy yolu, ova yolu, düzgün ova yolu bulmamız mümkün değildir. Kim traktörüne gittiği zaman, tarlasına gitmek istiyorsa mutlaka traktörünün bir tarafı kırılacak ve bu da hem köylümüze, hem de ülke ekonomisine büyük zarar getirmektedir. Özellikle bugünlerde Muhaceret Dairesinde büyük bir trafik var, olağanüstü bir trafik. Tatil sonu dolayısıyla herkes pasaport çıkarmakta, İskân Bakanlığındaki dairelere bakıyoruz, İskânda iş işleyen memurları görüyoruz, ama Muhaceret Dairesinde memurlarının yetersiz olduğunu da görmekteyiz. Düşünün bir Muhaceret Müdürünün pasaport yazacak kadar memurları yetmediği için Muhasebe Müdürü görevi olmadığı halde pasaport doldurmasını kendi yapmaktadır.

Eğer halka gerçekten hizmet vermek istiyorsak Muhaceret Dairesinin personel kadrosunu en azından 20 tane daha çoğaltmak gerekmektedir. Diğer dairelere bakıyoruz iş işleyen, kahve falı bakan memurlar çoktur. Akşam maçı anlatan memurlar çoktur. Fakat diğer tarafta su içecek kadar zamanı olmayan, ezilen, kan ter içinde kalan devlet memurlarını da görmekteyiz.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Kamu Görevlileri Yasasını elleyelim mi diyorsunuz?

KENAN AKIN (Devamla) - Emin Uzun İskanda oturan memur vardır diyorum, maliyede oturan memur vardır. Orada memur olmadığı için vatandaşın da ezilmesi vardır.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Anlıyorum efendim.

KENAN AKIN (Devamla) - Neyi anlıyorsun? Anlamıyorsun. Kamu Görevlileri ile ne alakası var?

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Kamu Görevlilerini çalıştırmak için Kamu Görevlileri Yasasını biraz elleyelim mi?

KENAN AKIN (Devamla) - Muhaceretteki memur çalışmıyor değil.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Peki ya ne?

KENAN AKIN (Devamla) - Muhaceretteki memurlar çalışmıyor demiyorum. Personel eksikliğinden Muhaceret Dairesinin müdürü bile pasaport doldurmaktadır, memurun yapacağı işi yapmaktadır. Yok orada, çünkü halk izdiham içerisinde, 40 kişi, 50 kişi tam merdivenleri doldurmuştur. Herkes tatile gidecek pasaport çıkarıyor, onu çıkarıyor, bunu çıkarıyor. Yok. Memur yok. ben onu söylüyorum. Memur ataması ile, Kamu Görevlileri

- 379 -

BAŞKAN - Devam edin efendim.

KENAN AKIN (Devamla) - Lambada gibi birşey
senin söylediğin.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Anlamıyorsun.
Yani idareden memnun değilsin sen.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım efendim,
lütfen.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Diğer dairede
oturur diyorsun, orada çalışır diyorsun.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

KENAN AKIN (Devamla) - Halka hizmet veren
memur sayısı azdır, hizmet veren memur sayısı azdır
Emin Uzun.

EMİN UZUN (Yerinden)(Devamla) - Güzel işte,
niye veremiyorsun?

KENAN AKIN (Devamla) - Yahu sen yemin etseydin
de ben de seni dinleseydim. Daha yemin etmedin doğru
dürüst, sen bana soru sorma Allah'ını seversen.

BAŞKAN - Evet, devam edin Sayın Kenan Akın.

KENAN AKIN (devamla) - Sayın başkan, değerli
milletvekilleri; biraz önce söylediğim gibi, konuşmamın
girişinde, partizanlık olayı kamu taşımacılığında
da gerçekten kangren haline gelmiştir. Adamın karakter
yapısı belli, kişiliği belli. (T/) alır mı, almaz
mı? Taksicilik yapar mı, yapmaz mı? Herhangi bir
kişi telefon ettiği zaman o insana her türlü güvence

../380.

sağlanmır mı, sağlanmaz mı? Kamu taşımacılığı yapma izni verilen (T) olayında bu gerçekten bugüne kadar hiç incelenmemiştir. Hele son günlerde bazı (T) alan arkadaşlarımıza bakıyoruz, değil bir kaç kişi ailesini teslim etmek, kendisi bile arabasına binemeyecek kadar zayıf insanlar (T) almıştır. Bu, bu kadar partizanca uygulamalar için bu kadar ucuz satılmamalıdır (T) taşımacılığı, taksi (T)'ciliği. Ki taksi taşımacılığı yapan kişi A'dan Z'ye kadar bu ülke ekonomisinin kalkınmasına, turizmde, herşeyde bir turisti, bir bayan turisti düşünün o bazı (T) alan, herkesi demiyorum, bazı (T) alan adamların arabasına binmesi ülkenin geleceği için büyük tehlikelere yol açmaktadır. Ama adam partacidir diye verin (T)'yi gitsin. Bu da çok yanlış bir uygulamadır. Bunları inşallah bu dönemden sonra, hatta verilmiş (T)'lerin bile geriye dönük de olsa değerlendirmekte çok büyük fayda olacağına inanıyorum.

Maalesef gençlik için de yapılmış bir olayı görmemiz mümkün değildir. Şu anda yeni bakanımıza da söylemek mümkün değildir. İnşallah gençliğimiz o kumar denen iletten kurtulur. Kumar denen iletten yalnız bu ülkede yaşayan gençliğimiz değil, özellikle Doğu Akdeniz Üniversitesinde okuyan o gençlere de sahip çıkmamız lazım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti makamları olarak. Ana, baba çocuğunu Doğu Akdeniz Üniversitesine okumaya gönderiyor. Fakat biz o çocukları ne zaman arasak ya Salamis bay'ın kumarhanesinde, ya da Dome Hotelin veyahut da diğer kumarhanelerin rulet masasında veyahut da Black Jack denen masanın başında bulmamız mümkün olmaktadır. Gençliğe böyle sahip çıkılması mümkün değildir.

Allaha şükür bu sene spor kulüplerimiz pek de iyi bir sezon yaşamamıştır. Kaldı ki gündün güne ekonomik koşulların getirmiş olduğu ağırlıklardan dolayı kulüplerimiz hakem paralarını dahi ödeyememenin sıkıntısı içerisine girmektedir. Bir fon oluşturarak spor müsabakalarını yönetecek hakemlerimiz, bakanlık tarafından, Hükümet tarafından bir fon oluşturularak ödemesi gerekmektedir.

Aksi takdirde Sayın Bakanın yapmış olduğu açıklama gibi değil 14 takım, 4 takım bile liglerde oynayacak takım bulmamız da mümkün değildir.

Hükümet Programında görmediğimiz tek bir olay daha var, Genel Af Yasası olayı. Kader kurbanları için bugün gerçekten ülke nüfusunu gözönünde alırsak, bir de Merkezi Cezaevinde yatan hükümlülerin rakamını alırsak gerçekten büyük bir rakam vardır. O kader kurbanlarına da Hükümetimiz ki bu dünyanın her tarafından yeni seçilen, yeni seçim dönemlerinde kısmi de af olsa, genel de af olsa uygulamaya konmaktadır. Bu kader kurbanlarımızın da durumları değerlendirilip bir af olayı gerek genel veyahutta kısmi af olayında yapılmasında büyük fayda vardır. Birkaç gün önce bir gazetede Tavuri diye bir olay okuduk. "Hükümet bana sahip çıksın, ben hırsızlık yapmayayım." diye ifadesi var bir gazetede. Gerçi o adamın ne olduğunu biliyorum, o adam için değil. Fakat onun gibi sesini çıkaramayan birtakım insanlarımız da var. Sabıka yiyen vatandaşlarımızı dışlamamak...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden)- Tavuri Suçludur.

KENAN AKIN (Devamla) - Doğrudur Sayın Başbakan. Onu savunmuyorum Sayın Başbakanım, onu savunmuyorum, onun gibi sesini duyuramayan birtakım insanlarımız var. Yani ceza görmüş insanlarımızı da toplum dışına itmek yerine, onların topluma daha faydalı vatandaş yapabilmek için daha eğitilmiş bir sistem, daha yararlı bir hapisanedeki olayları ve yattıkları dönem içerisinde vatandaşa faydalı olacak bir yurttaş haline getirmek faydalı olacaktır.

Piyasadaki fiyat kontrolünün daha etkin, daha sıkı tedbirlerle yapılması gerekmektedir. Devamlı söylüyoruz, söylemeye devam edeceğiz. Türkiyeden gelen, bütçe konuşmalarında bunu bu kürsüden dile getirdim ben. Türkiye'den gelen Türk Mallarına, Türk Parası ile gelen, ithal edilen Türk Parası ile gümrük vergisi yatırılan mallar maalesef halkımıza döviz karşılığında satılmaktadır.

Türkiye'den gelen lastik bile, zati memleketimizde Türk arabalarının çoğunluğu mevcut. Bir far alacaksın, kaç para fiyatı? Türkiye'den gelmiştir, Türk Parası ile ithal edilmiştir, Türk Parası ile vergisi verilmiştir, Türkiye'deki fiyatı bellidir, buraya geldiği zaman, vitrine konduğu zaman vatandaşımızın sahip olacağı zaman kaç paradır bu şey? Döviz kuruna bakıyor tüccar, vatandaşımızın her gün cebinden para çalmaktadır. Türk Parası ile ithal edilen bir malın döviz karşılığında satılması bizce vatandaşın cebinden çalınan paradır diye değerlendiriyoruz. Bu duygularla...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Güvenoyu vereceksin.

KENAN AKIN (Devamla) - Güvenoyunda zati evet de desem Sayın Başbakan muhalefet olsun diye siz ret verin bu iş böyle bitsin. Vermemiz mümkün değildir ancak halkımıza, Hükümetinize, partinize hayırlı uğurlu olmasını diler saygılar sunarım.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden)- Teşekkür ederim.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTOĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) Yine de sana teşekkür etti, kimseye teşekkür etmedi.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Teşekkür aldın Sayın Emin de teşekkür ediyor, biz de teşekkür ediyoruz. Söz Sayın Başbakandır, buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Not alalım Sayın Başbakan da.

BAŞKAN - Az ve öz olacak diyor.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU - Dozu olacak.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Dozunu bilelim.

EMİN UZUN (Yerinden) (Devamla) - İlk sene olduğu için....

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Ergün Vehbi'nin mikrofon merağını bildiğim için, yüksek dozda değil, alçak dozda konulara girip cevap vermeye çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetimiz, 6 Mayıs seçimlerine giderken, hazırlayıp halkın bilgisine sunduğu seçim bildirgesini Hükümet Programına dönüştürerek Yüce Meclisin bilgisine sunmuştur. 6 Mayıs seçimlerinde halktan güvenoyu aldığımızı göre, bu Hükümet Programında da demek ki halka hizmet verecek, hizmet götürecektir konular vardır. Ama gördüğüm kadarı ile muhalefete mensup arkadaşlar, Hükümet Programında pek fazla birşey bulamadılar. Aslında biz, konuyu tekrar edecek olursak, halka seçim meydanlarında verdiğimiz sözleri Hükümet Programına dahil ederek, Meclisten güvenoyu istiyoruz. Tabii ki bu Mecliste eskiden beru bulunanlar, Sayın Ergün Vehbi'nin konuşmalarına alışkındır. Kendilerinin de sabahleyin konuşmasında itiraf ettiği gibi, bu sözleri senelerden beri söylemekte, tekrarlamakta, ama bundan sonra da tekrarlamakta yarar görmektedir. Yalnız biz Hükümet olarak ve Ulusal Birlik Partisi olarak seçimlerin hemen akşamında yapmış olduğumuz konuşmalarda, bu devre muhalefetle diyalog içinde olacağımızı, diyalogtan kaçmayacağımızı ve muhalefetin önerilerini, tenkitlerini dikkate alarak, ülke menfaatine, toplum menfaatine olan konularda işbirliği dahil, gündeme getirebileceğimizi söylemiştik. Nitekim bu çerçevede muhalefetin Meclise girebilmesi için, ki bizim elimizde olmayan bir konuydu, halk kendilerine muhalefet görevi vermiş, muhalefet görevlerini Meclis içerisinde yerine getirmeleri gerekirken, Meclise girmeme, Meclisi boykot kararı almaları karşısında, Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı olarak muhalefet parti başkanları ile... Ben de şaşırıyorum, halk da şaşırıyor, başkanları mı diyelim, temsilcileri mi diyelim. Hakikaten tereddüt ediyorum. Çünkü geçen defaki konuşmamda Sayın Üçok'tan Yeni Doğuş'un Başkan Vekili olarak hitap ettim. Sayın Kenan

Akın öfkelen-di. Sayın Mustafa Akıncı'dan TKP Genel Başkanı olarak hitap etmem, bence yasalara aykırı. Çünkü parti başkan-ları kurultaylarda seçilir. Halbuki Sayın Mustafa Akıncı, TKP Genel Başkanlığından istifa ederek DMP'ye girmiş, bilâhare DMP'den istifa ederek parti meclisi kararı ile TKP Başkanlığına geçirilmiş. Sayın Özker Özgür'ü, Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı olarak Başbakanlığa davet ettiğimde, Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı olarak görüşme teklifime evet demiş olumlu yanıt vermiştir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 0 iki koltuk birden tutar.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ama bilâhare baktım ki, bir basın bildirgesinde eski CTP Genel Başkanı, yeni DMP Başkanlar Kurulu üyesi diye bir de imza attığını gördük.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Şube olarak tutar onu.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Dolayısıyla muhalefetten bahsederken, dışında kalan muhalefetten bahsederken, nasıl bahsedeceğimizi biz de bilemiyoruz. Ama işte o muhalefetin Meclise girebilmesi için, girmesi için, halkın kendilerine vermiş olduğu muhalefet görevini Meclis dışında değil, Sayın Kotak'ın belirttiği gibi sokakta değil, Mecliste yerine getirebilmeleri için, kendileri ile ayrı ayrı görüştüm. Bir araya gelerek, tümümüz bir araya gelerek görüştüm ve en son Sayın Akıncı ile parti binalarında bir araya gelerek görüştük ve bazı tavizler de, benim için taviz denen ve verilmesi kolay olmayan, belki grubumda ağır tenkitlere maruz kalacağım taviz-leri dahi vermeyi göze alarak, partilerinin milletvekillerini

Meclise sokmaları için görüşmelerimizi sürdürdük ve bahsettiğim tavizleri gündeme getirdik. Ama ne acıdır ki, oradaki konuşmalarımız, sonradan edindiğim bilgiye göre, özellikle Sayın Akıncı ile üç görüşme yaptık. Üç görüşmede de yaptığımız konuşmalar, gruplarında veya parti meclislerinde daha değişik bir şekilde aktarılmış ve sonunda ya yerel seçimler ertelenir veya Meclise girmeyiz. Yerel seçimler ertelenmezse, başka konuların tartışılmasının da bir anlamı yok cevabını alınca, tabii ki bizim de cevabımız olumlu olamazdı. Zaten benim diyalogu başlatıp sürdürmekteki tek amacım, Meclis boykotunun hatalı olduğunu, bu hatanın giderilmesi için Ulusal Birlik Partisi olarak üzerimize düşen bir görev varsa, o görevi yerine getirmeye hazır olduğumuzu ortaya koymak içindi. Yoksa Meclise girmeleri kendi haklarıdır. Meclise girmeleri ve muhalefet olarak girmelerini, halk 6 Mayıs'ta oyları ile belirlemiştir. Bizim söyleyecek bir sözümüz olmamasına rağmen, biz elimizden geleni yaptık, ama bir anlayış görmedik. Yalnız, işte Yeni Doğuş'a mensup iki milletvekili arkadaşımızla, şu anda bağımsız olan Sayın Kotak ve Sayın Ergün Vehbi Meclise girmişlerdir. Girişleri bizi memnun etmiştir.

Ümit ederiz ki bu Meclis çatısı altında her konuyu konuşmak ve devamlı diyalog içerisinde olmak hepimize nasip olacaktır . Ülke menfaatine yararlı yasalar üretmek, toplumun refah seviyesini yükseltmek yine bu yüce Mecliste alınacak kararlarla mümkün olacaktır. Biz geçmişte de diyalogtan kaçmadık. Ama Sayın Ergün Vehbi "Eroğlu Hükümetleri diyalogtan kaçtı demişlerdir. Ben hep diyalogtan yana oldum ama Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanının o zaman var olan bir davasından dolayı gazetelerde ilân şeklinde , duyuru şeklinde nasıl dersiniz deyiniz."Biz bundan sonra ne Cumhurbaşkanının, ne de Ulusal Birlik Partisinin ve Hükümetlerinin davetlerine katılmayız" şeklinde duyurusundan sonra diyalog kopmuştur. Yani diyalogu koparan biz değiliz, Hükümetimiz değil onlar olmuştur ve o gün, bu gün bu diyalog da istenilen düzeye çıkarılamamıştır. Şimdi bu yeni dönemde biz tekrar ediyoruz. Diyalogtan yanayız, diyalogun sürdürülmesi demokrasimizin de bir gereğidir ve bu demokratik teamüllerden de Ulusal Birlik Partisi hiçbir zaman kaçmamıştır. Yalnız demokrasilerde bir tarafın söylediği doğru, diğer tarafın söylediği yanlıştır felsefesi ile hareket edilirse o demokrasi olmaktan çıkar veya diyalog olmaktan çıkar uzlaşmazlık olur. Demokrasilerde sadece diyalog değil, uzlaşma da şarttır ve uzlaşma olabilmesi için de tartışmalardan sonra haklılığını, karşı taraf haklı ise eğer vurgulanması gerekmektedir. 1990 , 6 Mayıs'ına gelinceye kadar bu Mecliste muhalefet genellikle bizim ak dediğimize kara demiştir. Bu da bir marifet olarak sergilenmiştir. İnanıyoruz ki bu yeni dönemde daha çok değişik bir anlayış içerisinde diyalog sürdürülecek ve biraz önce belirttiğim gibi halkımızın ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin menfaatine olan konularda fikir birliği, görüş birliği sağlanabilecektir.

Sayın Ergün Vehbi 1981 yılından beri söylediği sözleri tekrarladı demiştim ve kendileri 9 yıldan beridir politikada olduğunu söyler, ben de 14 yıldan beri, 15 yıldan beri nerde ise 76 yılından beri politikadayım. Dolayısıyla konuşmalarda ne mana yansıtılmak istendiğini, verilmek istendiğini de en az Sayın Ergün Vehbi kadar anlar duruma gelmiş bulunuyorum. Yolsuzluk, partizanlık, rüşvet konuları

hep söylenmiştir. Ama bu 6 Mayıs seçimlerine giderken Sayın Kotak gayet güzel belirttiler. Kırıcı seçimler olmuştur. Bu kırıcı seçimler lâfları içerisine bizim de bir cümlemiz katılması gerekir. Daha iktidara gelmeden Demokratik Mücadele Partisinin ileri gelenleri işbaşına gelirsek, hükümete gelirsek size şunu yapacağız, bunu yapacağız diye tehditler de savurmuştur. Halbuki biz 1976'dan beri iktidardayız ve kimsenin burnunun kanamasını istemeyiz ve kimseyi de ne sürmüş, ne de haklarından mahrum etmişizdir. Ama Siyasal Kamu Görevlileri Yasası muhaceresinde tabii ki bazı tedbirler alınmıştır. O Siyasal Kamu Görevlileri kapsamına giren rakam azaltılması her zaman gündeme gelmiştir. Bunu geçmişte de TKP de önermiştir. Ama TKP -UBP Koalisyonu kurulduğu zaman ben ve Sayın Enver Emin bunu hatırlattığımız zaman, "bunu azaltacak zamanı şimdi mi buldunuz?" diye başta Sayın İsmail Bozkurt olmak üzere bizi tenkit etmişlerdir. Çünkü kapının arkasında üçlü kararname ile görev alacak arkadaşlar beklerdi. Bunun zamanı belki şimdi geldi, tek başına bir Hükümet, iktidar vardır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tam sırasıdır.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Tam sırasıdır. Ben demek ki partiden, partiye değişir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Biz de destek vereceğimizi beyan ettik.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Koalisyon döneminde azaltalım diyoruz ki o zaman güçlü bir koalisyon olduğuna inanıyorduk. TKP azaltmamıza karşı çıktı, şimdi tam zamanıdır diyor, e, onu da değerlendireceğiz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Seçim olmadığına göre rahat yapılır.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu partizanlık lâfları artık sıkmaya başlamıştır. TKP'de bu lâfları çok söyledik, en büyük partizanlık TKP iktidarında gördük. Rüşvet olayları sıralandıkları, daha doğrusu bizi de tedirgin etmektedir. Hiç unutmam Sayın Ergün Vehbi bu Meclis Kürsüsünden bir rüşvet olayını ihbar etmişti.

Yüksek Mahkeme Başkanına kadar konu yazılmış, ilgili şahsa yazılmış, fakat maalesef kendilerinin de bildiği gibi, Meclis Kürsüsünden Sayın Ergün Vehbi'nin söylediklerinin yalan olduğu, rüşvet istedikler iddiasında bulunan yargıç tarafından bize yazılan yazı ile burada Yüce Meclisin bilgisine aktarılmıştır. Demek ki biz, bize konular ihbar edildiği zaman üzerine gidiyoruz. Bundan sonra da her konu üzerine gitmeye hazırız, kararlıyız. Özellikle Sayıştayın malî konularda denetlemesini sürdürmesi için, yetkilerinde eğer kısıtlama varsa, daha da yetkilerini artırmak düşüncesindeyiz. Çünkü rüşvet söylentileri bizi de rahatsız etmektedir. Yolsuzluk söylentileri bizi de rahatsız etmektedir. Ama iktidarların kaderidir, hep bu lâflar söylenecektir. 1976 yılından beri bu lâfları duymaktayız. Çünkü devamlı iktidarda olan bir partiyiz. Öyle ise bu dönemde Bakan arkadaşlarımıza da gerekli talimatlar verilmiştir. Her ihbarı değerlendirecekler, gerekli araştırmayı, soruşturmayı yapmak için Savcılığı ve polisi devreye koyacaklar, ama ispat edilecek konularda eğer muhalefete mensup arkadaşların elinde deliller varsa, konular varsa, lütfen bize bunları bildirsinler. Eğer ihbar edilen konular üzerine yürümezsek, o zaman bizi bu Meclis Kürsüsünden tenkit etsinler. Çünkü en az kendileri kadar biz de memlekette bu söylentilerin olmasını istememekteyiz. Bu yola tevessül eden kişiler varsa, cezalandırılmasını istemekteyiz. Hiçbir hükümet yetkilisi, rüşvet alan bir kişiyi veya adı yolsuzluğa, hırsızlığa karışan bir kişiyi korumaz, koruyamaz, koruduğu takdirde de aramızda duramaz. Bunu, bu Hükümet Programının eleştirilerine cevap verirken özellikle vurgulamak istedim. Bu devrede her ihbar, mutlaka anında değerlendirilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyasi kamu görevlilerinin seçim zamanında faaliyetleri, Sayın Ergün Vehbi tarafından gündeme getirilmiştir. Ben bir konuya değineceğim. Amme Memurları Sendikası, seçimler arifesinde, devamlı

paralı ilânlar yayınlamıştır gazetelerde. Broşürler çıkar-
mıştır ve en sonunda ne acıdır ki, o paralı ilânlar DMP'nin
seçim bildirgesi olmuştur. Demek ki memurlar, sizinle birlikte
politikaya girmiş, aktif görev almış, aktif rol oynamış.
Kaldı ki...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Seçim bildirgesi
olmadı Sayın Başbakan.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - E, broşür şeklinde son çıkar-
mıştınız. Kaldı ki, siyasi kamu görevlilerinin iktidarlarının
devamından yana bir tavır koymalarından daha doğal birşey
olamaz. Çünkü siyasi kamu görevlileri, iktidara yakın olduğu
bilinen ve iktidardaki Hükümet, Bakan tarafından tayin edilen
kişilerdir. Ama Amme Memurları Sendikasının, üyeleri adına
bu bildirimleri dağıtması, zannedirim iktidara gelinseydi
kazara, ne partizanlıklar yapılacağını, memurların ve özellikle
bu sendikanın ne davranışlar içerisine gireceğini çok açık
bir şekilde ortaya koymaktadır. Zannedirim bundan daha güzel
bir delil olamazdı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Ergün
Vehbi, memlekette hiçbir gelişme olmadığını söylemiştir.
Ekonomik konulara özellikle Sayın Ergün Vehbi değinmiştir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yok, hiçbir demedim.
Bazı olumlu...

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bazı olumlu şeylerden
bahsettiniz.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Olumludan bahsetmedi Sayın Başbakan. Hep olumsuzlukları söyledi.

DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Olumlulardan siz bahsettiniz. Olumlulardan Eroğlu bahsetti, ben olumsuzluklardan bahsettim dediniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1985-1990 döneminde bu ülkede büyük kalkınmalar olmuştur. Özellikle 1989 döneminde %8.5 oranında bir büyüme olmuştur ve halkın refah seviyesi de yükselmiştir. Dün sabah eğer uçak alanında olsaydınız, 650 yolcunun sabahleyin Kıbrıs'tan ayrıldığını, biraz önce Sayın Kenan Akın -şimdi göremiyorum- Muhaceret Dairesinde, Muhaceret Dairesinde Muhaceret Dairesi memurlarının pasaport vermekte zorluk çektiklerini, daha doğrusu yetiştiremediklerini, o kadar istek var ki, pasaport vermeyi yetiştiremediklerini söylemiştir.

Demek ki yurt dışına çıkmak için müracat eden çok. Yurt dışına çıkmak için para gerek, parasız seyahat yapılamayacağına göre demek ki bu memlekette kazanan insanlarımız çok .

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Onlar bavul görürür, getirir.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Efendim? Bavulcular uçakla gitmez, feribotla gider.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kaçan, göç eden gençler olmasın?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bizim babamız senede iki defa seyahate giderdi.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Zannederim Sayın Ergün Vehbi bu seçimlerde meydanları binlerce gencin doldurduğunu gördünüz. Dolayısıyla...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Onlar ödenekli öğrencilerdi.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ödenekli öğrenciler...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - DAÜ'nin o 'ZT' arabaların...

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Şimdi üç tane 'ZT' araba gördünüz..

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Kaza yapıp öldülerdi hatta.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sayın Kotak kendi kendinizi aldatmayınız, meydanlarda binlerce geç vardı.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sizde de vardı, bizde de vardı.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) , Ve hepsi de bu gençlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı, aileleri de tanıdığınız kişiler. Sizde de gençler vardı, yoktu demedim ama...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sizinkiler 'ZT' arabalı. Horon teperlerdi bizde.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bizde binlercesi vardı. Piramit kuranları bile vardı, o kadar genç ve dinamik.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - 4500 fark etti içte o kadar.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Dolayısıyla değerli arkadaşlar gençlik kaçıyor konusuna ben inanmıyorum. İngiltere'ye giden gençler üç ay sonra dönmektedir. Çünkü İngiltere'deki hayat şartları çok daha zor ve bir kişinin çalışması ile geçinme sağlanamayacağı da artık Kıbrıs Türkü öğrenmiştir ve Kıbrıs'ta bir iş bulabilen genç, dünyanın herhangi bir ülkesine davet edilse de gitmeyi tercih etmemektedir. Çünkü hem yaşam koşullarımız daha iyi, hem de çalışma koşullarımız çok, çok daha iyidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Hükümet Programı eleştirisi zannedersen daha ziyade 1985-90 yılı Hükümetlerimizin icraatının tenkiti şeklinde olmuştur.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla)- Doğaldır Sayın Başbakan. Daha yeni Hükümet icrası faaliyet geçmedi.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Aslında Sayın Ergün Vehbi bilir ki Cumhuriyetçi Türk Partisi ile Toplumcu Kurtuluş Partisi Güvensizlik Önergesi verdiği zaman 3,4 saat süren bir konuşmada bütün gelişmeleri anlatmış ve o gelişmeler o günkü koşullarda Sayın Özker Özgür'ün aklına iyice takılmıştı. Aslında siz de biliyorsunuz çok ekonomi isteyen

Özker Özgür'den çok daha iyi bildiğinizi biliyorum ama tabii ki muhalefet iktidarın ülkede kalkınmışlık yarattığını söylediği zaten görülmemiştir. Beklemiyoruz ama bazı rakamların bir kere daha tekrarlamakta, hatırlatmakta yarar vardır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ekonomi diploması var üstelik.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ekonomik büyüme hızı 1975-86 döneminde ortalama olarak yılda gayri safi yurt içi hasıla bazında %6.3, gayri safi milli hasıla bazında ise %6.2 oranında gerçekleşmiştir. Bu rakamlara Sayın Ergün Vehbi meraklı olduğu için tekrarlıyorum. Buna karşılık 1986 yılının baz alındığı, 87-89 döneminde ekonomik büyüme hızı ortalama olarak yılda gayri safi yurtiçi hasıla bazında %7.6 ve gayri safi milli hasıla bazında ise %7.4 oranında olmuştur.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İnşaat sektörüdür ama.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - 1989 yılında ise, biraz önce söylediğim gibi %8.5 oranında ve özellikle kalkınan ülkelere göre çok yüksek bir oranda olmuştur.

Turizm sektöründe kalkınma olmalı diyemez kimse. Son 3 yılda ortalama %14.8 oranında bir büyüme olmuştur ki toplam %51.5 oranında reel bir büyüme olduğu ortaya çıkıyor. Ulaştırma ,haberleşme sektöründe büyük gelişmeler olmuştur. Özel uçak şirketleri yanında, Kıbrıs Türk Hava Yolları ve uçağını almış, ilk uçağını almış, yıl sonuna kadar inşallah ikinci uçağını da alabilecek duruma gelecektir. Amaç üç uçaklı bir filo yaratmaktır. Deniz ulaşımında bazı tıkanıklıklar vardır, orda tenkitlerinizde haklısınız. Özellikle Mağusa-Mersin arası yolculuk oldukça sıkıntılı ve TIR taşımacılığında da büyük tıkanıklıklar vardır. O konuda Hükümetimiz oldukça yoğun bir gayret içerisine girmiştir bir feribot alımı için.

Hatta bir feribot alımı için gerekli teşebbüsler yapılmış, tam hazırlık yapılacağı zaman, başka bir şirket tarafından gemi alındığı için, o fırsatı kaçırdık. Ama ikinci bir feribotun arayışı içerisindeyiz. Sanayi sektöründe hiçbir kalkınma olmadı deniyor. Sadece konfeksiyon deniyor. Konfeksiyon da bir sanayi dalıdır ve ihracata yönelik bir sanayi dalıdır, döviz getiren bir sanayi dalıdır. Yılda, aşağı yukarı %15 dolayında sanayi sektöründe büyümeler olmakta ve bugüne kadar, son üç senede %65.6 oranında sanayide büyüme olmuştur. Sanayi ürünlerinin ihracattaki payı da artmıştır, %47.5. Eskiden %25'lerde seyrederken, ihracattaki payı ekonomik sanayi ürünlerinin ihracattaki payı %47.5'e ulaşmıştır. Demek ki sanayide de gelişmeler olmuştur.

İnşaat sektöründen bahsetti Sayın Kotak. İnşaat sektörü, ayrı bir sektördür, biliyorsunuz. Ve 1987-1989 yılları arasında %11 oranında bir büyüme olmuştur. Tabii ki bu arada projeler, gölet projesi, yol projesi, telekomünikasyon projesi yapılmaktadır. Sayın Ergün Vehbi bu projelerin yapımında, Ulusal Birlik Partisinin payı yokmuş gibi, Ulusal Birlik Partisi Hükümetinin payı yokmuş gibi göstermekte, konuyu hafife almaya çalışmaktadır. Bütün kalkınan ülkeler, başka ülkelere kredi almakta, yardım almaktadır. Güney komşularımız, Kuveyt'ten aldığı yardımlarla yollar yapmaktadır. O yolları Kuveyt yapıyor denmemektedir. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi yapıyor denilmektedir. Biz de, kalkınan bir ülke olarak, Anavatanımızdan aldığımız yardımları projelendirdiğimiz hususlara yönlendirmekte ve sizin de takdir ettiğiniz projeler uygulanmaktadır. Bugün, gölet projeleri, 49-50 gölet yapılacak şekilde hazırlanmıştır. Bu projeler hayata geçirilmiş, şu anda 7-8 göletin yapımı tamamlanmış, diğer göletlerin yapımı devam etmektedir. Karayolları, doğu karayolları, batı karayolları diye 2000 yılına kadar devam edecek. Karayollarının Master Planı muvacehesinde yapılmaktadır. Telekomünikasyon projesi, yine Hükümetimiz tarafından yapılmış, Anavatanımız maddi yardımları ile, kredileri ile hayata geçirilmiştir. Şimdi, elektrik santralleri kurulması yönünde bu protokollar imzalanmış, şu anda Türkiye'de olan teknik heyetimizin bize bildirdiğine göre, bugünlerde elektrik santrallerinin altyapısını yapacak makineler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gelmek üzere yola çıkmış bulunmaktadır.

Yine bizim kamu sektöründe tasarrufa gideceğimiz sözü olduğu halde, uymadığımız söylenmiştir. Aslında, o tasarrufa belki %100 uyulmamıştır, ama geçmiş yıllara göre %2-3 oranında bir azalma olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu devrede Hükümetimiz, özellikle kamu sektöründe hizmetlerin çok daha iyi verilebilmesi için, köklü tedbirler alacaktır. Kamu Görevlileri Yasasında tadilat gerekirse, o da yapılacaktır. Çünkü halkın beklentisi, bir daireye uğradığı zaman, işinin yapılması, işi yapılırken de bir güler yüz görmesidir. O yönde hizmet içi eğitimlerle memurlarımız bilinçlendirilecek, müdürlere, müsteşarlara, daha da fazla yetkiler verilerek, yetkilerine sahip çıkması istenecektir. Yetkilerini ve sorumluluklarını bilmeyen ve kullanmayan siyasi kamu görevlileri hakkında da mutlaka tedbir alınacaktır. Çünkü halk, hizmet beklemektedir. Halkla alay etmeye kimsemizin hakkı yoktur. O yola tevessül eden kişiler, mutlaka cezalandırılacaktır ve cezanın anında verilebilmesi için de gerekirse yasal değişiklikler de yapılacaktır.

Milli gelirimizin büyümediğini kimse iddia edemez. Üç, dört milyardan bir trilyona çıkmıştır milli gelir. Bu, büyük bir hamledir ve yine bütçe gelirlerinin %70-80, Cari Bütçenin %80'i yerel gelirlerden sağlanmakta,

Vergi geçmişte yirmi sekiz milyar civarında toplanırken, bugün yüz altmış beş milyar vergi toplayacak duruma geldik. Yani vergi sistemi de geliştirilmiş ve vergi toplama daha sistemli hale getirilmiştir. Ama daha da vergi sistemini modernize etmek, seçim meydanlarında söylediğimiz gibi çalışanların vergi yükünü hafifletirken, çok kazananın verginin usulüne uygun ve verilmesi gerektiği miktarda alınması için gerekli gayretler gösterilecek, yasal düzenlemeler de yapılacaktır ve bu yola başvurmadan da kaçılmayacaktır. Çünkü amacımız kendi kendimize yeterli hale gelmek, kendi kendine yeterli bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yaratmaktır. 1990 yılına kadar cari bütçe için kredi almadığımızı, 1986 yılı hariç, on milyarlık kredi hariç, almadığımızı bu vesileyle hatırlatmakta yarar görüyorum. Demek ki yerel gelirlerimiz artmakta, büyümekte ve cari bütçe buna göre açık vermeden yürütülebilmektedir.

Evet, serbest rekabetçiyiz, piyasa ekonomisi uygulanıyor. Uygulanması, vergi toplanmaması demek değildir. Mutlaka vergi toplanması üzerinde titizlikle durulacaktır. Gerekirse Vergi Dairesi bir kere daha re-organizasyon edilecektir. Bir ara bir re-organizasyon yapılmıştır, gerekirse yine yapılacaktır. Çünkü tekrar ediyorum, kendi kendimize yeterli hale gelmek mecburiyetindeyiz. Çünkü enflasyonu inkâr etmedik. Nitekim Hükümet Programına da koyduk. Ama enflasyonun sadece Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden değil, etraftan, komşu ülkelerden intikal ettiğini anlatmaya çalıştık. Tabii ki muhalefette olup da söylemek çok kolay, üretimi artır, istihdamı artır, ihracatı artır, gelir artışı olsun, enflasyon yükü altında vatandaş ezilmesin. Doğrudur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ekonominin kuralı budur.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Doğrudur. Biz de biliyoruz bu kelimeleri söylemesini. Nitekim eşel mobil sistemini uyguluyoruz. Geçmişte her dört ayda birdi, üç aya indirdik. Şimdi iki aya indirdik. Her iki ayda bir...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - O arada endekslerle de oynuyorsunuz ki az zam olsun.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Hiç oynamadık. Devlet Plânlama Örgütü'nün, araştırma yaparsanız göreceksiniz ki hiç bir açık yoktur o konuda. Hatta geçen, seçimler arifesinde... Efendim?

SALİH COŞAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Amme Memurları daha düşük gösterdi.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Amme Memurları daha düşük buldu diye hayret ettiniz. Bizim herhalde Sayın Müsteşar biraz rakamlarla oynadı, daha yükseltti diyeceksiniz ama onu söylemek aklınızın ucundan bile geçmiyor.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Bir defa oldu.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - O daktilo hatasıydı.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Hata değil, doğrusu oydu. Herhalde sizin Amme Memurları Sendikası hatalı...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Amme Memurlarının daktilo hatasıydı.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Daktilo hatasıydı herhalde. Yani bizde bilgisayarla, milimetrik hesaplar yapıldığı için...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İşte onlar zengin değil o kadar da onun için.

Dr.DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Evet, ama değerli arkadaşlar; hakikatten üretimi artırmak için gayret sarfedilmektedir. İhracatı artırmak için gayret sarfedilmektedir ve ihracatta da büyük bir artış olmuştur. Turizm gelirlerindeki artışı söylemeye gerek yok. Sadece geçen yıl, 1989 yılında 277,000, 276, 277,000 civarında turist gelmiştir bu ülkeye. Hayvancılık sektörü geriliyor diyor Sayın Vehbi, hayvancılık sektörünün gerilediğini nereden anlıyor? İhracatı azalmış. Tabii ki ihracatı azalmış. Geçmişte 100,000 kişi bu hayvanları yerken, 60,000 koyun kuzu ihraç etmek mecburiyetinde kalırdık. Şimdi nerdeyse 400,000 kişi bu canlı hayvanları, o hayvansal şeyi memlekette yemekte, eti yemekte ve hayvan ürünlerini yemektedir. Dolayısıyla ihracatının azalması...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Buzlu et yemekten...

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Azaltılması gayet doğaldır aslında. Eğer küçük baş ve büyük baş hayvan sayısına bakılacak olursa sayılarında bir azalma yoktur. Ama dağıtımında ülkemizde artış vardır. Tabii ki zahmetli bir iştir. İnsanların ağır ağır hayvancılıktan kaçmaya başladığı bir gerçektir. Onun için büyük baş hayvancılık ihracın büyük çiftçilere ağır ağır ortaya çıkması da doğaldır. Ama bu meslek hâlâ ddaha kârlı, zahmetli olmasına rağmen kârlıdır. Çünkü biz Hükümet olarak üretilen ürünlerin bedelini vermekteyiz. Gerek çiftçinin ürettiği ürünlerin, gerekse hayvancılarının hayvanlarının ve hayvansal ürünlerinin bedelini oldukça yüksek tutmaktayız ve hayvan yemlerinde şu anda yanılmıyorsam %50'yi aşan bir subvansiyon vardır. Bu da bizim hayvancılara göstermiş olduğumuz teşviktir.

Yani ima etmeye çalıştığınız gibi sübvansiyon kaldırılmamış sübvansiyonlar özellikle hayvancılıkta ve tarım sektöründe devam ettirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;
Sayın Kotak'ın eleştirilerine yanıt vermeden önce eleştiriden ziyade kendi önerilerini de ortaya koyması bizim memnun etmiştir. Çünkü sadece eleştiri birşey ifade etmez. Önerilerin de ortaya konması bizce çok makbul bir yöntemdi. Kendilerine teşekkür etmek isterim. O öneriler de mutlaka değerlendirilecektir. Önerilerin içerisinde hükümetimizin veya hükümetimizin programına ve felsefesine uygun olanlar da mutlaka ele alınarak değerlendirilecektir.

Sayın arkadaşlar; bu %45 lafı çok söyleniyor. Sayın Kenan Akın da bu kelimeyi kullanıyor. Özellikle Sayın Kenan Akın %45 muhalefet. Sayın Özker Özgür %45 muhalefet demektir. Halbuki konuya daha değişik bir açıdan bakarsak şu soru akla gelir. Acaba TKP'nin oyu % kaçtır? Şu anda ayrı bir parti olarak varlığını sürdürdüğüne göre acaba YDP'nin oyu % kaçtır? Acaba YDP'nin oyu % kaçtır? Bunları söylemek lazım. Bir üçlü ittifak olmuş, %45 rakamı ortaya çıkmış, bizim de %55'e varan bir oy potansiyelimiz ortaya çıkmış. Ulusal Birlik Partisi saf, Ulusal Birlik Partisi olarak...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sizininki de güç birliği yahu.

DR. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Güç birliği nerede? YDP'den oy almadık, CTP'den oy almadık, TKP'den oy almadık.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Çok merak ediyorsanız bir erken seçime gidelim Sayın Başbakan.

DR. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Yenilen pehlivan güreşe doymaz misali sen de Özker Özgür gibi, Akıncı gibi...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - E, ben onun adına istiyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Magusa) (Yerinden) - Kendi istemez Sayın Başbakan.

DR. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ha onun adına? O hafif siklet oldu artık. Evet Ulusal Birlik Partisinin oyları bu seçimde ortaya çıkmıştır. Baskılar dendi, kabul etmiyoruz. Çünkü o baskı yapıldığı denen zümrede biz %30 civarında oy aldık yani, siz derken muhalefet %70 civarında oy aldı. Nasıl baskı bu ki %70'i muhalefete gitti %30'u bize geldi. Zaten bizim oylarımız aşağı yukarı o tabandan o civarda idi.

Dolayısıyla Ulusal Birlik Partisi karşısında üç partinin birleşmesi Ulusal Birlik Partisine kirgin olanları, eskiden o da dostum, bu da dostum ona görüşüm Ulusal Birlik Partisi doğrultusundadır diyenleri Ulusal Birlik Partisi çatısı altında birleştirmiş ve gerçek Ulusal Birlik Partisi yüzdeliği, oy oranı ortaya çıkmıştır, Dolayısıyla biz...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - UBP koalisyonu demek istersiniz.

DR. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Biz bu seçimlerin anti-demokratik bir Yasa ile yapıldığını da kabul etmiyoruz. Çünkü bu Yasa ile birlikte hepimiz seçimlere girdik. Ben Meclisin tutanaklarına geçmesi için parti başkanları ile yaptığım görüşmelerde sorduğum bir soruyu ve aldığım yanıtları bir kere daha tekrarlamakta yarar görüyorum. Üç parti Başkanı ile da ayrı ayrı görüşmemizde acaba yüzde kaç oy düşündürdünüz diye sorduğumda %60'dan aşağı düşünen parti başkanı görmedim. Sayın Uçok %65 dedi ve bizim oylarımızı da öyle bir hesapladı ki beni bile nerdeyse %35 olduğumuza inandıracaktı.

VEHBİ Z. SERTER (Lefkoşa) (Yerinden) - Havadan attı o.

DR. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ama kendisi bizim %35 olduğumuza, dolayısıyla üç partiden oluşan ortaya çıkıp neşnümene bulan diyelim?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet.

DR. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - DMP'nin %65 oy alacağına kesin olarak inanmıştı. Cumhurbaşkanlığı seçiminde de %55'ten az oy almayacakları kesindi. Dolayısıyla her iki seçimi de...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Üçok'muydu?

DR. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Üçok. Dolayısıyla her iki seçimi de muhalefet partilerinin kazanacağı, muhalefet partisinin daha doğrusu kazanacağı , bu vesile ile bir kere daha tutanaklara geçirilmiş Sayın Ergün Vehbi de bir kere daha belki bu hesaplamalarda bulunmadı, bulunmamışsa öğrenmiş oldu. Hakikaten biz iktidar olacağız diye her üç parti başkanı da bana samimi bir itirafta bulundular ve protokolü hazırlattılar. İktidar olsak da üç ay içerisinde veya beş ay içerisinde. Üç ay içerisinde seçim olmazdı tabii mümkün değildi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - 30 Eylül.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - 30 Eylül'de de olmazdı. Üç ay dediniz, iki ay seçim yasağı, beş ay. Halbuki Özker Özgür bir gizli toplantıda, bu hükümet bir sene de gidebilir, üç sene de, beş sene de gidebilir demişti. Öyle plânlar da vardı. Neyse nasip olmadı. Olmadığı da iyi oldu.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Demek dinliyor Hükümet gizli toplantıları?

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Hayır, siz kendi aranızda konuşmaları siz duyuyorsunuz, bizim konuşmalarımız, bizim parti meclisindeki konuşmalar size gelir de, sizin parti meclisindeki konuşmalar niye gelmesin? Gelir. Bunlar hepimizin birbirimizin dostuyuz. Sohbet ederken bir kelime söyleriz ama Özker Özgür bu lafı söylemiştir. Gizli yerde de söylememiştir yani casusluk yoktur, onu söyliyeyim, duruma göre üç sene de gider, beş sene de gidebilir demiştir.

Kıbrıs Sorunu konusunda Hükümetimizin görüşü gayet açık ve net bir şekilde Hükümet Programına yazılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gerçeğinden mutlaka hareket edilmeli. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kökleştirilmesi için de mutlaka çalışılmalı, tanıtılması için gayret sarfedilmelidir. Bu gerçeği kabul etmeyen dünya ve güney komşularımız Kıbrıs Sorununa çözüm bulamazlar, çözüm getiremezler. Biz bunu açık ve net bir şekilde ve tabii ki sizin de belirttiğiniz gibi dış baskılarla da Kıbrıs Sorununa hiç bir zaman çözüm bulunamaz. Bunları açık ve net bir şekilde Hükümet Programına yazdık. Dolayısıyla bu konu üzerinde vaktinizi almak istemiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında Hükümetimizin bütün sektörlerimize verdiği ağırlık Hükümet Programında açık bir şekilde ortaya konmuştur. Geçmişteki icraatlarımızda da bütün sektörlerdeki gelişmeler Devlet Plânlama Örgütü'ndeki rakamlardan öğrenilebilir. Devlet Plânlama

Örgütü raporları bütün milletvekillerinin bilgisine sunulacak şekildedir. İsteyen yararlanabilir. Ama bu memlekette devamlı kalkınma, hatta 1989 yılında hiç bir ülkede görülmeyecek oranda, %8.5 bir büyüme olmuştur. Milli gelir de artmış, fert başına düşen gelir de oldukça yükselmiştir. Fert başına düşen gelirin Sayın Ergün Vehbi tarafından küçümsenmesine karşın, resmi rakamlara göre 2,513 Dolar olduğu gayet açık bir şekilde belirtilmiştir. Yani 1986-1989 döneminde fert başına milli gelir yılda ortalama %12.7 oranında olmak üzere, toplam %43 oranında artmış, ve 1757 Dolar iken 1986'da, 1989'da 2,513 Dolar olmuştur. Bu resmi rakam. Ama yaşantımıza bakarsanız, geçen gece ben izlemedim ama...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani 2500 övünülecek bir rakam değil, Sayın Başbakan.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Övünülecek bir rakam değil ama unutmayınız ki 1975'te 586'yla başladık.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nerelerden nerelere geldik.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Nerelerden nerelere geldik. Ve...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Onu DPÖ tahmini koydu, biz biliyoruz.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Ve şunu söyleyeyim, eğer yaşam şartlarımıza bakacak olursak 2500 rakamının çok düşük olduğunu, bu rakamların çok üstünde olduğumuzu da tahmin etmek zor değildir.

Memlekette uyguladığımız para kambiyo rejimi ile değerli arkadaşlar; tasarruflarda büyük bir artış olmuş, Sayın Ergün Vehbi'nin gözünden kaçtı diye hatırlatıyorum, reel faiz politikası ile 86-89 döneminde cari fiyatlarla %565.8 oranında artmıştır mevduatlar. Ve 44,296,000,000 iken, 294,974,000,000'a ulaşmıştır 1989'da. 1990 Şubat sonu itibarı ile, en son rakam, 323,201,000,000 tasarruf vardır şu anda bankalarımızda. Döviz cinsinden ise %117.4 oranında bir artış olmuş ve şu anda bankalardaki döviz miktarı tasarrufu, 83.9 milyon Dolar'dır. Ve yine uyguladığımız faiz politikası nedeniyle vadeli tasarrufların oranı %80.5'e yükselmiştir.

Halbuki geçmişte kısa vadeli hesaplardı, tasarruflardı ve yüksek faiz politikası, reel faiz politikası nedeniyle %80.5 oranına çıkmıştır vadeli mevduatların oranı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuları da, bunu da açıkladıktan sonra hükümetimizin sanayide uyguladığı teşvikler, turizmde uyguladığı teşvikler herkes tarafından bilinmektedir. E, küçük esnafın ve zanaatkarın korunması yönünde, üniversite mezunlarının mesleğe atılırken özel iş kurmaları için vermiş olduğumuz krediler, düşük faizli krediler herkes tarafından bilinmektedir. Demek ki hükümetimiz tarımı, turizmi, sanayiyi, küçük sanayiyi ve gençlerimizi çeşitli yöntemlerle teşvik etmekte ve bu teşvikler de seheresini vermekte, ülkemiz kalkınan ülkelerin üst basamaklarına gelmiş bulunmaktadır. Bunlar, bu gerçekler ortada iken bu gerçekleri ters-yüz etmek bu rakamları değiştirmek zannederim mümkün değildir. Ama biz bu dönemde geçmiş icraatlarımıza bakarak değil, ileriye bakarak daha fazla çalışmak mecburiyetindeyiz, bunun bilincinde ve bunun hazırlığındayız. 1990 seçimlerine girerken de halkımıza hizmet için göreve talip olduğumuzu, bize bu görev verilirse geçmişte yaptığımız hizmetlere çok daha yenilerini katabileceğimizi, o hizmeti verecek kadrolarda halkımızın karşısında olduğunu söyledik. Halkımızı güvenini 6 Mayıs'da ortaya koymuştur. Bizi yine büyük bir çoğunlukla ve tek başımıza iktidar yapmıştır. Halkımızın güvenine layık olacak şekilde arkadaşlarımızla birlikte çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Kurmuş olduğumuz hükümetler, hükümette bulunan arkadaşlar, hükümet dışında bulunan arkadaşlar gönül birliği içerisinde bu görevi, bu önemli hizmeti ve özellikle kritik bir dönemde görev yapmanın bilinci içerisinde yerine getireceğiz. Hükümette görev alan, almayan arkadaşlar elbette ki yer değiştirme günü geldiği zaman değiştirmesini de

bilecektir. O konuda partimiz üzerinde çeşitli oyunlar oynamaya, çeşitli beyanlar, bildirimler veya yazılarla parti içerisinde huzursuzluk yaratmaya çalışanlar var. Ulusal Birlik Partisi birlik ve beraberlik içerisindedir. Hükümetlerin kuruluşu zamanında ufak tefek sıkıntılar olur ama hükümette olan arkadaşlar ve hükümet dışında olan arkadaşlar bilirler ki bu bir nöbet değişimidir. Bugün Bakan olmayan arkadaş elbette ki bir sene sonra, iki sene sonra belki duruma göre daha erken yine kabineye girme imkanı vardır. Mühim olan hizmettir. Ulusal Birlik Partisinin programını hükümetin programını uygulamaktır. Biz bu programı arkadaşlarımızla birlikte en iyi şekilde uygulayabileceğimize ve halkımıza yararlı hizmetler getireceğimize Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kökleşmesi için ekonominin de güçlü olması, ekonomikman da halkımızın bir seviyeye ulaşması gereğine inanmaktayız. O yönde ekonomi bu dönemde Ulusal Birlik Partisi hükümetinin hep gündeminde olacaktır. Halkın refah seviyesinin yükselmesi için ne mümkünse yapılacaktır, alt yapı yatırımlarının tamamlanması ve dışa açılmak için gerekli olan tedbirler mutlaka alınacaktır. Bu devrede hükümet programında da koyduğumuz gibi dış Türklere ilişkimizi devam ettirirken dış Türklere sermayesini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne çekmek ve kendilerine çeşitli teşvikler getirmek gayretimiz devam edecek ama bunun yanında lobiler oluşturarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanıtmak seferberliğini de birlikte yürüteceğiz. Bunun için Ulusal Birlik Partisi hükümeti eğer güven oyunu alırsa çalışmalarına süratle başlayacak, çalışmalarını süratle devam ettirerek gerekli yasal düzenlemeleri de tamamlayarak yüce Meclise getirecek ve bu yasal düzenlemeler sonucunda da mutlaka memlekete, ülkemize hayırlı hizmetler sunulacaktır. Ben bu noktada fazla konuşup vaktinizi almak istemiyorum. Yararlı tenkitler yapılmıştır, bu tenkitlerin zannederim ilgili Bakan arkadaşlar tarafından da dikkate alınacağı, dinlendiği ve dikkate alınacağı bir gerçektir. Bu nedenle tenkitte bulunan ve Ulusal Birlik Partisi programını eleştiren bütün arkadaşlara teşekkür eder, tekrar önerilerini dikkate alacağımızı vurgularken

Güvenoyu almak düşüncesiyle Hükümet Programını Yüce Meclise sunduk. Güvenoyu alırsak, ülkemize yararlı hizmetler vermeye devam edeceğiz. Yararlı hizmetler vereceğimiz geçmiş hizmetlerimizden herhalde anlaşılmaktadır. Bu düşüncelerle hepimize saygılar sunarım.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bir cümleyle bir konuda açıklık getirmek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Vehbi.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Son söz milletvekilinin.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yerinizden?

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Yok, kürsüden.

BAŞKAN - Son söz milletvekilindir. Son söz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben tabii Sayın Başbakanın bütün söylediklerine yanıt verecek değilim. Ancak bir konuda anlaşmadığımızı burada tekrarlamakta yarar var. Milli gelir için kişi başına düşen milli gelir için verilen 1976 referansı hesaba dayanan bir rakam değildir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tahminiydi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O dönemde İstatistik Dairesi yoktu.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 86'yı verdi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Devlet Plânlama devredeydi, 86'da 500 küsur değildi, 1976'dır Sayın Başbakanın...

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - 76'dan bahsediyorum.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tabii, 1975-76'da İstatistik Dairesi yoktu, veriler yoktu, hesaplar, kitaplar yoktu. Hatta bize verilen bilgilerde referans yılları iki tanedir. Bunların birincisi 1977'dir, bazı konularda başlangıç referans yılı olarak 1977 alınmaktadır. Milli gelir hesaplarında da 1979 yılı alınmaktadır ki 1976'da verilen rakam kesinlikle tahmine dayanan, o savaş sonrası psikoza içerisinde ortaya atılmış bir düzeydir. Yani o ölçüde misliyle, hatta üç-dört misliyle, beş misliyle katlanmış, ulusal gelirin katlanmış bir hali olmadığını burda zabıtlara geçirtmek mecburiyetindeyim. Saygılar sunarım.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - 86'da, 89'da az değil yani.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Sayın Başkan, yerimden söyleyeyim, eğer Sayın Ergün Vehbi 1974 Güney, şu anda Güney Kıbrıs Rum Yönetimi dediğimiz devletin, sahte devletin arşivlerini araştırırsa, beş yüz civarında Türklerin fert başına düşen gelir olduğunu da öğrenmiş olacaktır.

BAŞKAN - Bir yerde var yani? Onu bulalım, getirelim efendim Genel Kurula.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani onlardan aldık diyorsunuz tahmindir.

BAŞKAN - Arayalım bulalım.

Sayın milletvekilleri; Hükümet Programı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Anayasa ve İktüzük gereğince görüşmelerin bitiminden bir tam gün geçtikten sonra güvenoylamasına başvurulacaktır. Gelecek birleşimin ne gün olacağını sizlere arzetmeden önce bir ek sunuşumuz var. Onayınızı gerektirmektedir. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in yurt dışı izin istemidir. OKuyunuz lütfen.

KATİP -
Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

9 Temmuz 1990 ile 31 Ağustos 1990 tarihleri arasında yurt dışında olacağımdan, izinli sayılmamı saygılarımla arz ederim.

Aytaç Beşeşler
UBP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; gelecek birleşim 30 Haziran 1990 Cumartesi günü saat 10.00'da şu gündemle yapılacaktır.
I. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları;
II.Özel Gündemde Yeralacak İş olarak Güvenoylaması, seçimler ve oylaması yapılacak işler, sorular, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılması, görüşülecek tasarı ve önerilerle Komitelerden gelen diğer işler.

Dolayısıyla birleşimi 30 Haziran 1990 Cumartesi günü saat 10.00'da yapmak üzere, bu kısımda diyor, görüşülecek tasarı ve önerilerle komitelerden gelen diğer işlerde komitelerden gelen konu olduğu takdirde o konu görüşülecektir. Gündem sizlere daha sonra dağıtılacaktır.

Dolayısıyla birleşimi, hepinize teşekkür ederek kapatıyorum.

Kapanış saati: 19.50

DONEM: II

YIL: I

CUMHURİYET MECLİSİ
10'uncu Birleşim
28 Haziran 1990, Perşembe
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
- II. OZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
 - (1) Hükümet Programı Üzerinde görüşmeler.